

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, május 17.

133. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Van-e barátnője?

A magyar képviselőházban egy ellenzéki képviselő fölpanaszolta, hogy a magyar adóadminisztráció adatszűjtői az adóalanyok barátnői után is nyomoznak. A pénzügyi adatszűjtők Magyarországon házról-házra járnak és személyes meggyőződés alapján, a szomszédokat is kifaggatva, föltik ki a nyomtatványlepedőt, amelynek egyik rovata ezt a címet viseli: *Van-e barátnője?* A magyar főnök úgy gondolkozik, hogy ha az adóalany barátnőt tart, aki a mai materialisztikus világban bizonyára nem fecsérel el vonzalmát anyagi ellenszolgáltatás nélkül, az fizessen forgalmi adót a szerelmi konzum után is.

Mi — hála Istennek — még nem emelkedtünk a pénzügyi bürokráciának arra a magas fejlődési fokára, hogy a konsztribáló hivatalnok beleütné a tollát tisztességes családapák lezónjaiba is. Nálunk csak a kávéházak, zsurok és a korzó közvéleménye tartja nyilván, hogy kinek kicsoda a barátnője és a gáláns kalandokról szóló híresztelések talán épen azért öltenek olyan fantasztikus méreteket, mert — adómentesek. De azért nekünk sem kell épen a szomszédba menni adópanaszokért. A Vajdaság az adóegységesítés után is kénytelen fizetni a jövedelmi adót és az átmenetnek tervezett forgalmi adó is az állandósulás veszélyével fenyeget. Az életbeléptetett könnyítéseket, amelyek közé tartozik a koronabónusokkal való adófizetés is, ugyszólván csak hírből ismerjük, a kiáltóan igazságtalan adókövetések kilátásba helyezett reparálása még a jövő zenéje, míg a konkrét, a körműnkre égő és mellünkre térdelő valóság az, hogy fizetniünk kell, amit az adóbehajtók követelnek rajtunk, mert különben megperdül fölöttünk a dob.

A zagrebi vendéglős kongresszuson megállapították, hogy a vendéglősök nyolcvan százaléka a tönk szélén áll a nagy adók miatt. A zagrebi delegátus rámutatott arra, hogy a horvát főváros vendéglősei csak italmérségi engedélyek fejében évente huszonhárom millió dinárt fizetnek. A vendéglősök elkéseredett hangulatára jellemző, hogy a kongresszuson a tiltakozó sztráik eszméje is fölmerült. Hasonló kifakadások hallatszanak a kereskedelem, ipar, mezőgazdaság valamennyi ágából és minden kérés, követelés, protestálás és demonstrálás egy rimbe csendül össze: *nagy az adó!*

Sok minden változott meg és enyhült a békekötés első éveinek nehéz és zürzavaros állapotaihoz képest, csak az adózás terén nem sikerült még mindig megtalálni az egyensúlyt az állam szükségletei és a polgárok teherviselőképesége között. Az állam, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen, a legnagyobb erőfeszítéseket igényli a polgáraitól. Így is azonban csak olyan módon tudja kiküszöbölni költségvetéséből a deficitet, hogy kiadásait a legmesszebbmenő mértékben restringálja. Egyfelől tehát adóztatás az elviselhetetlenül, másfelől takarékoskodás, még pedig leginkább olyan beruházásokban, amelyek nélkül a közgazdasági élet nem zökkengethető vissza normális medrébe. Akármilyen nagy elvi jelentőséget kell is tulajdonítani az

adóegységesítési törvény meghozatalának, maga a nép ennek a gyakorlati hasznát nem érzi, hiszen az adóterhek továbbra is nyomasztók és a megélhetési viszonyok egyre rosszabbak. A nagy külföldi kölcsön van hivatva arra, hogy az arányta-

lanságot a polgárok közszolgáltatásai és az államigazgatás teljesítményei között kiegyenlítse és megteremtse a gazdasági fellendülésnek azokat a feltételeit, amelyek mellett az adópolitika visszaállítható az *adok, hogy adj* alapjára. Csak ha a

gazdasági válság megoldásának folyamata valóban megindul, remélhető a viszonyok olyan alakulása, hogy az adóalanyok ne legyenek kitéve az olyan vexaturáknak, amelyek *ad absurdum* vitele az indiszkrét kérdés: *Van-e barátnője?*

Az olasz koncessziók miatt bukott meg az albán kormány

Az új albán kormányban Achmed Zogu ellenfelei is helyet kaptak

Beogradból jelentik: Az újonnan megalakult albán kormány működése elé Beogradban általános érdeklődéssel tekintenek. Beogradi beavatott körökben úgy tudják, hogy

az albán kormány rekonstrukcióját az olasz kormány egyenes kívánságára hajtották végre.

Az olasz kormány nagyon elégedetlen volt *Suleiman* albán pénzügyminiszterrel, aki egyes kérdésekben nem volt hajlandó az olasz kormány kívánságait teljesíteni. Az albán pénzügyminiszter a többiek között nem járult hozzá ahhoz, hogy az olasz tőkések Durazzo vidékén, azután Patok mentén, valamint a Mamuras erdőségben kolonizációs tevékenységet fejthessenek ki. Azt sem akarta megengedni, hogy a pukai érbányák koncesszióját olasz tőkéseknek

A pukai érbányák eddig jugoszláv állampolgárok bérletében volt, azonban a tiranai olasz követ ezt a koncessziót kifejezetten az olaszoknak követelte.

Az albán pénzügyminiszter nem járult hozzá ahhoz sem, hogy a selenicai petroleum források koncesszióját az olaszoknak adják. Az albán kormány nem tudott ellenállni az olasz kormány követelésének és

felszólította az albán pénzügyminisztert, hogy azonnal adja be a lemondását.

Igy lett Starov dr. utóda a pénzügyminiszteri székben *Vucitrin* parlamenti képviselő. *Rikmet Delvin* az igazságügyminiszter és *Kocso Koto*, az albán parlament volt elnöke a belügyminiszter, *Brioni* megtartotta a külügyminiszteri állását.

Az újonnan kinevezett miniszterek valamennyien Olaszország hível és van-e anyagi vagy személyi érdekei, vagy anyagi érdekeltségei köti.

Az új pénzügyminiszter Jugoszlávia egyik legelkeseredettebb ellensége, aki valaha *Hasszan* bég *Pristinával* együtt elnöke volt a *Kosovói* komiténak, mely komité Jugoszlávia békés lakosságának

már annyi kellemetlenséget okozott. *Vucitrin* egyúttal a szervezője az Albániából kiinduló macedon mozgalomnak is. *Vucitrin*ről különben azt is állítják, hogy amíg nem lett miniszter, a tiranai olasz követségtől havi háromezer lira jutalmat kapott.

Hikmet Delvin Achmed Zogu személyes ellenségei közé számították és ezért nem lehet tudni, hogy mi az oka annak, hogy Achmed bég hozzájárult miniszteri kinevezéséhez. Beograd diplomáciai körökben azt hiszik, hogy

Olaszország már megelégedte Achmed bég Zogu állandó követeléséit és az olasz diplomácia minden erővel arra törekszik, hogy Achmed bég Zogu ellenségeit támogassa.

Achmed bég Zogu eddig abban az illúzióban élhetett, hogy Olaszországnak szüksége van rá. Albániában azonban már annyira az olaszok az urak, hogy most már Albánia teljesen függő helyzetbe került a fasizmus parancsoló hatalmával szemben.

Május 29-ikéig elnapolták a parlamentet

A szünet alatt kisebbarányú kormányrekonstrukciót hajtanak végre — Hír szerint *Sztójadinovics Milán* volt pénzügyminiszter veszi át a közlekedésügyi tárcát — Eredményesen folynak a tárgyalások *Vukicsevics Velja* miniszterelnök és *Sztanojevics Aca* között

Eredeti összegében köti meg a kormány a külföldi kölcsönt

Beogradból jelentik: A parlament szerdán végre be tudta fejezni a múlt hét szombatjáról visszamaradt napirendet és miután újabb tárgyalási anyag nem áll rendelkezésre, a parlamentet május 29-ig elnapolták. A parlamenti szünetet eredetileg hosszabb időre tervezte a kormány, minthogy azonban az ellenzék időközben vádindítványt nyújtott be dr. *Szobotics* Dusan volt igazságügyminiszter ellen, azt a törvény értelmében a benyújtástól számított tizenöt napon belül napirendre kellett tűzni és így a parlamenti szünet időtartamát ehhez szabták. Dr. *Szobotics* Dusan még nem nyilatkozott az ellene benyújtott vádindítvány ügyében.

A parlamenti szünet ideje alatt a parlamenti bizottságok intenzívebben foglalkozni, úgyhogy a nyár elején a parlamentnek bőséges tárgyalási anyaga lesz. Minthogy a dinárstabilizálási és a kölcsöntörvényt is még a nagy nyári szünet előtt akarja a kormány leterveztetni, ezidén előreláthatólag csak később kerül a sor a nyári szünetre. A most kezdődő parlamenti szünet politikai szempontból azért igérkezik érdekesnek, mert *valószínűleg meg fogja hozni a kormány kisebb arányú rekonstrukcióját*. E tekintetben a kormánynak csak a radikális része jön számí-

tásba és hír szerint a *Pasic*-csoport néhány tagját fogják bevonni a kormányba. A legtöbbet *Sztójadinovics Milán*nak a kormányba való bejutásáról beszélnek, aki a közlekedésügyi tárcát kapná meg és *Miloszavljevics* Szvetisláv kieszne a kormányból. *Militics* Krszta a rekonstrukció alkalmával valamelyik gazdasági reszortot kapná. Ma már nem csak a *Pasic*-csoport körében, hanem a kormányhoz közelálló helyeken is elismerték ezeknek a híreknek alaposágát, ami arra mutat, hogy *a Vukicsevics miniszterelnök és Sztanojevics Aca* közt folyó *tanácskozások kedvezően haladnak*.

A pénzügyi bizottság többségi tagjainak konferenciája

A pénzügyi bizottság többségi tagjai kedden délután konferenciát tartottak, amelyen *Korosec* Antun belügyminiszter is résztvevett. A konferencián a délszerbiai rendőrtisztviselők működési pótlékának kérdését tárgyalták. Nagy meglepetést keltett, hogy a konferencia elvetette a belügyminiszter javaslatát. A délszerbiai képviselők a javaslat indoklása miatt voltak felháborodva, amely szerint a kacsák és komitácsi-akció leküzdése céljából van erre szükség a tisztviselők jobb díjazására, amit a kép-

viselők a délszerbiai nép megrágalmazásának minősítenek. Hangsúlyozták, hogy olyan vidékekre is vonatkozik a belügyminiszternek ez a megállapítása, mint *Kumanovo*, *Szokoplje*, *Tetovo*, *Gosztivar*, *Sztruga* stb., ahol még a török uralom alatt sem volt komitácsi akció. Emellett a konferencia minden tagja kivétel nélkül tiltakozott az ellen, hogy a belügyminisztérium osztályfőnökei is kapjanak havi kétezer dináros pótlékot, amit a képviselők szerint semmi sem tesz indokolttá.

Elmaradt a vajdasági radikális képviselők konferenciája

A vajdasági radikális képviselők szerdán délutánra összehívott konferenciája elmaradt, mert a képviselők nem jelentek meg teljes számban.

Kedvezően folynak Londonban a kölcsöntárgyalások

Londonból ismét kedvező hírek érkeznek a kölcsöntárgyalásokról. Ezek szerint a pénzügyminiszternek sikerülni fog realizálni az eredetileg ötven millió fontra tervezett kölcsön teljes összegét a kormány által kívánt kibocsátási határidőkkel. A pénzügyminiszter e hó végén tér vissza Beogradba. Párisi jelentés szerint *Markovics* Bog-

dán pénzügyminiszter szerdán odaérkezett, hogy folytassa tanácskozásait a háború előtti államadósságok rendezéséről.

Radikális-demokrata konferencia a vajdasági agrárreformról

Dr. *Lalosevics* Jócó és *Andrics* Tivadar vajdasági radikális képviselők és dr. *Setyerov* Szlávko demokrata képviselő szerdán délután hosszabb konferenciát tartottak, amelyen a vajdasági agrárreform likvidálásáról tárgyaltak. A konferencián később megjelentek *Popovics* Dáka és *Racics* Szima képviselők is. Ugy *Setyerov*, mint a vajdasági radikális képviselők — mint ismeretes — külön-külön törvényjavaslatot dolgoztak ki a vajdasági agrárreformról. A szerdai konferencia résztvevői beható tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy a végleges törvényjavaslat kidolgozásának alapjául dr. *Setyerov* javaslatát fogadják el.

Későbbi részletes megvitatás céljából azonban függőben hagyták a következő kérdéseket: 1. *Milyen uton lehetne biztosítani a kibocsájtandó záloglevelek drótyolamát?* 2. *Lehetséges-e a készülő törvénybe olyan intézkedést bevinni, amely a Narodna Bankát és az Allami Jelzálogbankot arra kötelezné, hogy egy bizonyos értékhatárig lombardirozzák a zálogleveleket?* 3. *Mekkora legyen a megváltási ár, illetőleg milyen alapon számítsák ki a redlis értéket?*

Popovics Dáka ez utóbbira vonatkozólag azt javasolta, hogy a törlesztésnél katasztrális holdankint husz éven keresztül egy métermázsza buza mindenkor értékét, vagy pedig az aranyvalutára átszámított tiszta katasztrális jövedelmet vegyék alapul. Mindkét megoldás holdankint mintegy hateraz dinárt tenne ki. Felmerült még a konferencián az az aggodalom is, hogy *Setyerov* javaslatát tulajdonképpen nagy hatáskört biztosít az állami agrárbanknak. Ezt a hatáskört némileg meg kellene szorítani és ehelyett a feleknek kellene hathatósabb jogorvoslatot biztosítani.

A javaslatot a hármass-bizottság a szerdán megállapított alapelvek szerint át fogja dolgozni. A javaslat ügyében csütörtökön délután *Andrics* Vlada agrárreformminiszter és *Sztankovics* Szvetozár földművelésügyi miniszter bevonásával újabb konferenciát fognak tartani.

A parlament ülése

A parlament szerdai ülése meglehetősen csendes lefolyású volt. Az ülést fél tizenegykor nyitotta meg *Perics* Ninko elnök. Napirend előtt *Kokanovics* Cséda földművespárti sürgősségi javaslatát tárgyalták a boszniai és hercegovinai falusi legelők felosztásáról. *Kokanovics* megindokolta javaslatát és követelte, hogy tiltsák el a legelők további felosztását a kérdés törvényes rendezéséig. Szerinte különösen választások idején a legelők felosztásával sok visszaélés folyik.

Gdics Karlo Radics-párti csatlakozott *Kokanovics* indítványához és a kérdés törvényes rendezést követelte.

Dr. *Andrics* Vlada agrárügyi miniszter kijelentette, hogy a sürgősséget elfogadja és rövidesen törvényjavaslatot fog beterjeszteni a kérdés rendezésére.

A parlament a sürgősséget egyhangúlag elfogadta.

Kosutics Sztjepán Radics-párti képviselő sürgősségi javaslatot nyújtott be a Krapina-Rogatec vasutvonal építéséről és a Zagreb-Varazsdin vonal állapotáról. Elesen bírálta a közlekedésügyi miniszter működését.

Pribicevics Szvetozár: Hol választották meg a minisztert?

Racics Punisa: Pétyben.

Pribicevics: Az albánok lelkesednek érte.

Kosutics kijelentette ezután, hogy a miniszter nem tudta keresztülvinni a tisztviselők depolitizálását és nem tudta megszüntetni a korrupciót. Elesen támadta *Kosutics* a zagrebi vasutigazgatóság több tisztviselőjét. Támadta *Sztankovics* osztályfőnököt is, aki Szuboticáról került Zagrebba és aki egy munkát nem akart átadni egy horvát vállalatnak, bár annak az ajánlata volt a legolcsóbb. *Szulics* Novica földművespárti csatlakozott a javaslatához, majd *Sztankovics* Szvetozár földművelési miniszter akormány nevé-

ben elfogadta a sürgősséget, amit a Ház meg is szavazott.

Ezután áttértek a napirendre. Minden vita nélkül rátértek a szavazásra a mértékek és drágakövek ellenőrzésére felállítandó központi igazgatásról, az arany-, ezüst- és platinakészítmények tisztaságának ellenőrzéséről, valamint a mértékek közforgalomban való használatáról és ellenőrzéséről szóló javaslatok felett.

A parlament 122 szavazattal 46 ellenében mindhárom olvasásban elfogadta a törvényjavaslatokat.

Az elnök ezután az ülést berekesztette és a legközelebbi ülést május 29-ikére tűzte ki.

Interpelláció a zárai jugoszláv konzul megtámadása miatt

Jovanovics Jován, a földműves párt vezére a következő kérdést nyújtotta be a parlament elnöke utján a külügyminiszterhez:

— Miután Ön a legutóbbi parlamenti beszédében bizonyos nyilatkozatokat tett a tervezett vámunióról Olaszország és Albánia között, amelyekből könnyen olyan következtetést lehet levonni, hogy Olaszország megváltoztatta hangulatát velünk szemben, ezek a megjegyzések alkalmat adtak római hivatalos ügynökségeknek, hogy dicsekedjenek és valóságos leckét adjanak a mi közvélemé-

nyünknek. Ugyanebben az időben történt egy támadás *Szimics* Sztanoje zárai konzul ellen, a zárai fasiszta szervezet titkára, *Avenondi* részéről. Erről a támadásról különböző verziók vannak forgalomban, amelyek joggal háborítanak fel mindenkit, aki közelebbi figyelemmel kíséri Olaszország akcióját az SHS. királyság ellen. Miután erről semmi hivatalos közlés nem történt, kérem Önt:

1. Mikor, hogyan, ki és miért támadta meg *Szimics* konzult Zárában?

2. Tett-e valamilyen intézkedést, hogy a konzul elégtételt kapjon?

3. Mit tett, hogy ilyen dolgok többé ne ismétlődjenek meg, annál is inkább, mert a fasiszta szervezetek hivatalos képviselői a jelenlegi olasz kormány-nak?

Jovanovics Jován szóbeli választ kért a külügyminisztertől.

A törvényhozó bizottság ülése

A törvényhozó bizottság szerdán délután ülést tartott, amelyen a *birdk telelösségéről* szóló szakaszt tárgyalták. A javaslatot a többség némi javításokkal elfogadta. Ezután áttértek a *birdk fizetéséről* szóló javaslat tárgyalására. Nagyobb vitát provokált a bíróságok ellenőrzéséről szóló szakasz, amelyet azután a többség csekély stílárius változtatással elfogadott.

Megérkeztek a prágai parasztkongresszusra a jugoszláv pártok delegációi

Prágából jelentik: A prágai parasztkongresszusra a szerdai napon megérkezett több ország parasztpártjainak delegációja, amelyeket az állomáson ünnepélyesen fogadtak.

Jugoszláviából megérkezett a földművespárt küldöttsége *Lazics* Voja vezetésével, valamint a Radics-párt delegációja, amelyet *Radics* István vezetett. A jugoszláv parasztdelegációkkal együtt érkezett meg a bolgár parasztpárt küldöttsége és a két ország delegációi rö-

gton a megérkezés után fölkeresték *Malypertet*, a parlament elnökét. A Radics-párt képviselői megjelentek a meliorációs szövetség ülésén, ahol *Udrzsal* csehszlovák hadügyminiszter rövid beszéddel üdvözölte *Radics* Istvánt. Délután *Radics* fölkereste a román nemzeti parasztpárt delegációjának vezetőjét, *Mihalacke* képviselőt, akivel hosszas megbeszélést folytatott.

Francis Mores néger baritonista nem tartja elég jazznak a Jonnyt

A fekete Battistini-nek szenzációs sikere volt Noviszadon

Francis Mores, négerbariton kedd esti hangversenyéhez nem telt meg a Szloboda nagyterme, a közönség azonban igen régen rendezett olyan meleg ovációt, mint amikor *Francis Mores* meleg, simulékony, bársonyos baritonjával angol, olasz és néger dalokat adott elő.

Az előadás előtt öltözőjében kerestük fel a néger művészt, aki a négernek szokott eleganciájával, választékos izlésű frakkban, fehér mellényben várta a függöny felgördülését. Az első pillanatra észre lehetett venni, hogy *Mores* még az öltözködésben is különb a többi néger művésznél: modora, viselkedése, fellépése, előkelő, kifogástalanul uri. Angol és francia nyelven kívül igen jól beszél németül is; amikor beszélni kezd, nem villogtatja fehér fogorát, mint azt honfitársai szokták és nyilatkozataiban is a kulturember tökéletes benyomását kelti.

— Amerikában, Newyork államban születtem, egy amerikai néger törzsből, szegény, vallásos szülőktől, akiknek utasítására szorgalmasan látogattam a templomot. Az ott hallott egyházi énekek megragadtak és még kicsi gyermekkoromban kedvet kaptam arra, hogy az egyházi karban közreműködjek. Sokat énekeltem a templomban és már korai ifjúságomban megállapították, hogy jó hangom és zenei érzékem van. Mint hittű, jó katolikus örömmel telt a szép egyházi énekekben. Később műkedvelői előadásokon szerepeltem és mert szép hangunak tartották, sokszor szerepel-tettek. Egy macénás kiképeztetett és amikor már operaáriákkal is sikereket értem el, áthoztak Európába, ahol Milánó legelső iskoláiban kaptam ének- és zenei kiképzést.

— Főleg a komoly operamuzsikának szenteltem magam és Otelóban, az Alor-

cos bálban, az Afrikai nőben, Aidában, a Karneválban voltak igazi sikereim. Legutóbb Zagrebban énekeltem az Aidában és az elért siker fokmérője, hogy Noviszadról vissza megyek Zagrebba, ahol másodszer kívánnak hallani. De az operamuzsikán kívül nagy bámulója vagyok az angol zenének is. *Coleridge-Taylor*tól szoktam néhány kedves fülhemászó angol dalt énekelni, amit a közönség rendszerint szívesen fogad. De legnagyobb sikert kétségtelenül hazám muzsikájával, a Nigger-Song-okkal érem el. Európában ismerik ugyan a néger zenét, de csak a jazzt, pedig nem ebben merül ki a mi sajátos zenei kulturánk, mely meleg, érzelmes muzsikát is tudott produkálni. A néger zenéből, mint minden üldözött néplelekből, meleg, fájdalom-érzések törnek ki. Szomorú hangu zenénk van oly szép, mint a zajos jazz-muzsika... Meg lesz lepve, ha azt mondom, hogy a néger zene és a szláv muzsika közt sok hasonlatosság van. Mindkettő tele van világfájdalommal, sok szenvedés, mellőzés, nélkülözés, harc minden érzésével, az elérhetetlen utáni sóvárgással... Sőt a melódiák is sok tekintetben hasonlítanak egymáshoz...

— Mit tartok „Jonnyról”? A „Jonny spiel auf... operát csak röviddel ezelőtt láttam és — nagy csalódást okozott nekem. Nem néger muzsika ez, csak halvány utánzat. Nagyon messze van a mi jazzmuzsikánktól. Nekem egyáltalán nem tetszett és Amerikában nevetnének az emberek, ha ezt az operát ott elő akarnák adni. A mi jazzunk egész más...

Megszólalt a csengő és a művészt a színpadra hívták. Még hamarosan átadott egy fényképet, amelyre kaligrafikus szépségű írással meleg sorok kíséretében autogramot adott. Már telhuzták

a függönyt, de az előzőeken művész még kielégítette az autogramgyűjtőket.

Egy perccel utóbb a színpadon állott és mélyen meghajlott a közönség előtt, mely meleg tapsokat előlegezett a művésznek. *Leoncavallo* „*Pagliacci*”-jából énekelte a prológust és nagy, csengő, messze elhallható bársonyos szép baritonjával egyszerre befészkelte magát a szívekbe. Percekig zugott a taps, a hurra. Hangja tisztán csillogott és a magas régiókban is mesterien hánt vele. *Meyerbeertől*, *Verditől*, *Tostitól* énekelte szebbnél-szebb operaáriákat, amelyek éppoly tetszetek, mint *Coleridge-Taylor* bájos angol szononjai, amelyeket finoman, izlésesen énekel. De legnagyobb sikert mégis a Negro-Spirituális-sal aratta. *Ivanovics* Vjekoslav izléssel és finom művészettel kísérte zongorán.

A közönség a hangverseny végén percekig ünnepelte az exotikus, de nagyon rokonszenyes énekest, akinek sokszor meg kellett jelenni a színpadon. A néger mélyen meghatva fogadta az ünneplést.

Mayor József

Egy férfi — három feleség

Érdekes big miapör a becskerekli törvényszéken

Becskerekről jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt kedden a becskerekli törvényszék. *Gyurics* Pája becskerekli földműves volt a vádlott, aki bigamia miatt került a vádlottak padjára. *Gyurics* Beccskereken 1910-ben házasságot kötött *Cvejics* Darinkával és a házasságból egy gyermek is született. *Gyurics* Pája 1914-ben, még a háború kitörése előtt, kivándorolt Amerikába, a családját azonban Beccskereken hagyta. Detroitban megismerkedett egy *Aszódi* Róza nevű magyar leánnyal és azt is feleségül vette. Ebből a házasságból azután *Gyurics*nak három gyermeke született.

Három év előtt *Gyurics* Pája elhatározta, hogy hazajön Beccskerekre és elvállik előbbi feleségétől, *Cvejics* Darinkától. Haza is jött és megindította a válóperet, amely azonban sokáig tartott és hogy addig se legyen asszony nélkül, vadházasságra lépett egy harmadik asszonnyal Beccskereken. Ettől a harmadik feleségétől újra született egy gyereke. Közben amerikai felesége elunta a várást, fogta magát és utána utazott. Beccskereken felkereste *Cvejics* Darinkát, *Gyurics* első számu feleségét, akitől arról értesült, hogy férjének immár harmadik felesége van. Erre az első asszony elmondta a másodiknak, hogy ők Detroitban törvényes házasságot kötöttek, mire a két asszony közösen feljelentést tett a háromnejű férfi ellen a becskerekli államügyészségen, azután az amerikai feleség, mint aki dolgát jól végezte, visszautazott Amerikába.

Gyurics Pája a vizsgálóbíró előtt annak idején beismerte a kettős házasságot, a tárgyaláson azonban már tagadta. Elmondta, hogy feleségét és családját is magával akarta vinni Amerikába, de az asszony nem akart vele menni. Detroitban arról értesült, hogy becskerekli felesége összeállt egy másik férfival, mire elhatározta, hogy ő is másik asszonyt keres. Nőül vette *Aszódi* Rózát, de nem törvényesen az anyakönyvvezető előtt, hanem csak közjegyző előtt kötött szerződéssel. A szerződés csak arról szólt, hogy együttléjük alatt milyen módon osztják fel a keresetüket és hogy ő kötelezi magát első felesége ellen a válóper megindítására. Emiatt haza is jött, hogy elváljon és miután felesége mással élt, ideiglenesen vadházasságra lépett a harmadik asszonnyal.

Ezután a bíróság a vádlott első feleségét, *Cvejics* Darinkát hallgaita ki, majd felolvasták a detroiti anyakönyvi hivatal átiratát. Ebben az átiratban közli a detroiti anyakönyvi hivatal, hogy *Gyurics* Pája ott törvényes házasságot nem kötött. Miután így semmi bizonyíték nem merült fel a bigamiára vonatkozólag, *Trifunac* Bozsidar vezető államügyész elejtette a vádat.

Kisebbségi tanítóképzőt állítanak föl Novisadon

A német párt tárgyalásai Grof Milán közoktatásügyi miniszterrel

Beogradból jelentik: A nemzeti kisebbségek oktatásügyének legfőbb pontja kétségkívül a tanítóképzés kérdése. Míg az elemi oktatás és a középiskolák problémája annyira amennyire kielégítően meg van oldva, addig a nemzetiségi tanítók képzése terén még semmi sem történt. Sem a magyar, sem a német kisebbségnek nincs még az SHS. királyságban egyetlen tanítóképző intézete sem, sőt még a szláv tanító- és tanítóképzőkben sincsenek párhuzamos nemzetiségi osztályok.

Ez a körülmény előbb-utóbb sirásúja lehet az egész nemzetiségi oktatásnak. A magyar és német elemi iskoláknak már közel tíz éve nincs utánpótlása tanterekben és a meglevő káder halálázások és nyugdíjazások után egyre ritkul. Ha nem áll be valamilyen változás, akkor

az a veszély fenyeget, hogy újabb tíz év múltán a magyar és német elemi iskolák csaknem teljesen tanítók és tanítónők nélkül maradnak.

Az a három-négy magyar és ugyanannyi német fiatal tanító és tanítónő, aki évenként a szláv tanítóképzőkből kikerül, távolról sem elég a természetes uton beálló hiányok pótlására. Évenként legalább husz magyar és ugyanannyi német új tanítóra volna szükség, hogy a már meglévő és még szükséges nemzetiségi elemi osztályokat el lehessen látni tanítói utánpótlással.

De még ha nagyobb számmal is látogatnák a nemzetiségi diákok a szláv tanítóképzőket, akkor sem volna a kérdés kielégítően megoldva, mert hiszen egészen természetes, hogy a szerbnyelvű tanítóképzőkből igen kiváló szerb tanítók kerülhetnek ki, de ezek a tanítók még ha magyar vagy német anyanyelvűek is, pedagógiai szempontból nem lehetnek megfelelő oktatók a magyar és német iskolákban, ahol a gyermekeket anyanyelvükön kell tanítani. Az elemi oktatás főfeladata éppen az anyanyelv alapos megtanítása, az írás és olvasás mellett az anyanyelv beható megismeretése, és az életben feltétlenül szükséges elemi ismeretek az anyanyelven való közlése. Ezt pedig egy olyan magyar vagy német tanítótól, akinek magának sem volt módja rá, hogy a tanítóképzőben alaposan beleszótózkodjék saját anyanyelve tanulmányozásába, nem lehet elvárni.

A dolgok ilyen állása mellett a nemzetiségek mondhatni legfontosabb politikai célkitűzése a saját tanítóképzők kivívása. Ez a követelés már eddig is ott szerepelt úgy a magyar, mint a német kisebbségi politikai programjában, eddig azonban nem tudtak ezen a téren semmiféle eredményt sem elérni. Legújabbán a német párt képviselői újból akciót indítottak a nemzetiségi tanítóképzés kérdésének a rendezésére és ez az akció — úgy látszik — ezúttal kedvezőbb auspiciumok között indult meg, mint az eddigié és talán valamelyes eredménnyel is fog járni.

A német képviselők igen óvatosan és sok körültekintéssel láttak hozzá az akcióhoz és nemcsak az illetékes kormányköreket, hanem a parlamenti pártokat is igyekeznek meggyerni ennek a kisebbségek számára olyan fontos reformnak. Nemcsak a kormánypartoknál, hanem még az ellenzéki pártoknál is folytatnak puhatóldozó megbeszéléseket olyan tekintélyesebb politikuskal, akikről tudják, hogy érdeklődnek a kisebbségi kérdések iránt és meggyőző érvekkel szerelik le már elvben is a nacionalista szempontokból fakadó kifogásokat. Maga Grof Milán közoktatásügyi miniszter, akinek a nemzetiségi oktatás kérdésében elfoglalt demokratikus álláspontja közismert és akivel a német képviselők már szintén érintkezésbe léptek ebben a kérdésben.

nem zárkózik el a nemzetiségi kívánások teljesítése előtt

és már tett is előttek olyan elvi kijelentést, amely a kérdés kedvező megoldását helyezi kilátásba.

Egy fontos kérdésben mindenesetre elment áll fenn Grof miniszter és a német párt álláspontja között. A németek ugyanis a felállítandó német (és magyar) tanítóképzőt autonóm intézményként akarják felállítani, amelyet a német és a magyar kisebbség saját anyanyelvi eszközeiből tartana fenn és természetesen a legteljesebb állami ellenőrzés mellett autonóm is legyen. A közoktatási miniszter ezzel szemben ezen a ponton is, mint általában az egész közoktatás területén — a szigorúan állami oktatás híve és ebből az álláspontból nem hajlandó engedni. Ezen a kérdésen

azonban semmiesetre sem fog megüszni a nemzetiségi tanítóképzés.

Már is folynak a gyakorlati irányu megbeszélések a nemzetiségi tanítóképzés megvalósítására. A megoldás

egy közös, párhuzamosan magyar és német tanítási nyelvű tanítóképző intézet Novisadon való felállítása volna.

Azért éppen Novisadon, mert ott megvan az eredményes tanítóképzés legfontosabb előfeltétele is, ugyanis ott a tanítóképző mellett fel lehet állítani ma-

gyar és német nyelvű gyakorló iskolát is a tanítójelöltek gyakorlati kiképzésére. A minisztérium tervét ez az intézet egy szláv igazgató vezetésével állna, ez azonban még nem végleges döntés.

Már arról is folynak megbeszélések, hogy ebben a nemzetiségi tanítóképzőben milyen módon legyen biztosítva az államnyelv eredményes tanítása is, de meggyezés még ebben a kérdésben sincsen. Hivatalos körök a szerv nyelv tanításán kívül egy-két nemzeti tárgynak az államnyelven való tanítását kívánják

bevezetni és főleg a pedagógiát is ezen a nyelven akarják taníttatni.

A pedagógiának államnyelven való tanítását a német képviselők erősen ellenzik.

Őr ezzel szemben azt hangsúlyoztatják, hogy az államnyelvnek egyébként feltétlenül szükségesnek elismert megtanítása legjobban modern módszerek szerint tanító nyelvtanár útján érhető el, akitől a növendékek valóban el is sajátíthatják a nyelvet.

Ezek azonban a nagy főcél mellett csak alárendelt jelentőségű szakkérdések. Egyelőre az eszmének meg kell nyerni az összes illetékes tényezőket és a német pártnak ebben a munkában segítségére kell, hogy siessenek a különböző pártokban elhelyezkedett magyar képviselők is.

Károly volt román trónörökös Belgiumban telepedik meg

A román ex-trónörökös pénteken érkezik meg Brüsszelbe, ahol tartózkodnia kell minden politikai tevékenységtől

Londonból jelentik: Barbe Joneson, Károly volt román trónörökös meghítt barátja Brüsszelből értesítette az ex-trónörökösöt, hogy

a belga kormány megadta Károly hercegnek a beutazási engedélyt azzal a feltétellel, hogy minden politikai tevékenységtől távol tartja ma-

gát a belga fővárosban.

Károly herceg annál szívesebben kész teljesíteni ezt a feltételt, mert a francia kormány sokkal súlyosabb követelést támasztott és a herceget politikai ellenőrzés alatt akarta tartani. A volt trónörökös esütörtökön utazik el Londonból és Lapesuné már előre utazott

Brüsszelbe, hogy megtegye az előkészületeket.

Mint Brüsszelből jelentik, Károly volt román trónörökös pénteken érkezik Brüsszelbe és egyelőre a Château d'Ardennes-ben fog lakni, amely királyi kastély volt és fényesen van berendezve.

Stresemann állapota változatlanul súlyos

Fantasztikus hírek Briand és Stresemann egyidejű megbetegedésének okáról

Berlinből jelentik: Stresemann külügyminiszter állapotában szerdán kora hajnalban némi javulás állott be, bár a külügyminiszter állapota továbbra is változatlanul súlyos.

Azokkal a kedd esti hírekkel szemben, hogy a betegség lefolyása aggodalmbra ad okot, hivatalosan ismét hangsúlyozták, hogy további komplikációtól legelőre nem kell tartani és a betegség lefolyását illetőleg meglehetősen kedvezőek a kilátások. Stresemann közérzése javult, a táplálékfelvétel is jobb és javult a szivműködés is, amely azonban még mindig nem mondható normálisnak.

Ezzel a hivatalos információval szemben a Lokalanzeiger a külügyminiszter

közvetlen környezetéből úgy értesült, hogy a helyzet továbbra is rendkívül aggasztó és a napok óta tartó vesebántalmak további súlyos komplikációk magyát rejtik magukban. A külügyminiszter állapotáról terjesztett optimista hírek a lap szerint teljesen alaptalanok és az egyetlen kedvező momentumnak csak azt lehet tekinteni, hogy az elmúlt éjjel az orvosok nem tartották szükségesnek, hogy maguk virrasszanak a betegágyánál.

Mint Párisból jelentik, a Chicago Tribune különböző fantasztikus híreket közöl Briand és Stresemann egyidejű megbetegedésével kapcsolatban. A lap állítólag párisi diplomáciai körökben szerezte értesülését, amely szerint ezekben a kö-

rökben rendkívül gyanusnak találják, hogy a német és francia külügyminiszter ugyyszólván egyidejűleg betegedett meg paratífuszban.

Nem tartják kizártnak, hogy Briand és Stresemann betegsége ugyanarra az okra vezethető vissza és valószínűnek tartják, hogy mindkét államfőrt a népszövetségi tanács legutóbbi ülése alatt ugyanabból a fertőzött vízből ivott, de nincs kizárva az sem, hogy esetleg anarhisták tettek bacillusokat a két külügyminiszter ételébe, hogy eltegyék láb alól Európa rendjének e két legkiválóbb védelmezőjét.

A párisi sajtó a Chicago Tribune jelentéseit fenntartással fogadja.

Nincs árvízveszedelem az országban

A noviszadi hidrotechnikai hivatal főnökének nyilatkozata — „Jó állapotban vannak a v. dögátak” — Húrom nap múlva a Duna eléri a kumin'cióját

Az ország területén csak Mitrovica forog veszélyben

Osztályokról jelentik: A hidrotechnikai osztály hivatalos jelentése szerint az utóbbi napokban a Száva és a Dráva vízállása jelentékenyen apadt. Dolny Mihályvácnál a víz, amely a múlt héten kilépett medréről, visszahúzódott és a töltések javítását meg lehetett kezdeni, a lakosság azonban attól tart, hogy a vízállás újból emelkedni fog, míhelyt a hó az Alpokon elolvad.

Vinkovci környékét néhány napig árvízveszedelem fenyegette, szerdán azonban már megnyugtató hírek érkeztek a Száva vízállásáról és Sziszaknál megkezdődött az apadás. Kritikus még a helyzet Rácsánál, ahol a Drina beömlik a Szávába. A Száva vízállása Rácsánál hétfőn 650 centiméter volt és 20 centiméter hiányzott ahhoz, hogy a víz elfertő az egész községet és vidéket. Kedden a víz Rácsánál további két centimétert emelkedett, szerdán reggelre azonban három centimétert apadt. A helyzet itt még mindig kritikus, mert ha a Száva nagyobb mennyiségű vizetmeget kap a Drinából, a katasztrófa elkerülhetetlen lesz.

Mitrovicánál is rohamosan emelkedik

a Száva és egy éjszaka hét centimétert nőtt a víz, de bíznak abban, hogy a katasztrófát lecsapolással elhárítják és vakiölőgha terelik a vízfeszleget. Mitrovicán mindössze harminc hold föld van víz alatt, viszont a szomszédos községnek, Lanyarkának ezer hold kiterjedésű legelőjét borította el a víz. A hatóságok minden előkészületet megtettek az esetleges árvíz esetére és polgárőrséget is létesítettek. Ha újabb esőzések lesznek, akkor az árvíz elkerülhetetlen lesz Mitrovicánál.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa beszélgetést folytatott Mirkov Lázár főmérnökkel, a noviszadi hidrotechnikai hivatal főnökével, aki az árvízveszedelemre vonatkozóan megnyugtató választ adott kérdéseinkre. Mirkov főmérnök nyilatkozatában a következőket mondta:

— Igaz ugyan, hogy az utóbbi napokban a Duna és a többi jugoszláv folyó vízállása emelkedő tendenciát mutat, de ez még távolról sem jelent azt, hogy bármilyen veszély fenyegein az országot. Az idén nem fenyeget árvízveszedelem. A Duna vízének emelkedé-

sét főleg a Dráva áradása okozta. A Dráva áradása nagyobb veszélyt jelentene, mert a Dráva mentén még nincs elég védgát. A Dunamenti területek számára a május—augusztusi időszak a kritikus. Az idén tekintettel a rendkívüli alacsony hőmérsékletre, a hóolvadás késik. Az a véleményem, hogy a Duna vízállásának emelkedése az idén nem lehet katasztrófális kimenetelű, mert a védgátak a Duna mentén igen jó állapotban vannak. A noviszadi hidrotechnikai hivatal hatásköre Bogojevótól Tittelig terjed és ezen a Duna-szakaszon a védgátak kifogástalan állapotban vannak. Ugyanis az 1926. évi katasztrófális árvíz után az összes gátakat, amelyek akkor megromlottak, vagy gyengéknek bizonyultak, már kijavítottuk, megerősítettük, sőt a magasabb vízállás esetére lényegesen fel is emeltük. A Duna emelkedése még legfeljebb három napig fog tartani és azután ismét apadás áll be. Passaui jelentések szerint a Duna egész Ausztriában apad és ha a Dráván is apadás áll be, úgy a Duna jugoszláv területen is normális méreteket vesz fel.

Elgázolta a vonat egy csantaviri gazda kocsiját

Szerencsétlenség a szentai vasúti átjárónál

Szentáról jelentik: A szentai vasúti vonalon, néhány száz méternyire a vasúti állomástól súlyos szerencsétlenség történt. A becskerekai személyvonat az egyik átjárónál elütött egy kocsit, melynek utasai az összeütközés következtében messze kirepültek az utestre és súlyosabb sérüléseket szenvedtek.

Kedden délben Földi Ferenc csantaviri gazdálkodó unokaöccsével, Földi Dezsővel és Mák István nevű bérésével kocsin hazafelé igyekeztek Szentáról Csantavirra. Utjuk a szentai zsidó temető mellett vezetett el és itt át kellett hajtaniuk a vasúti síneken is. A temetőnél kissé kanyarodik a vasúti vonal, az út mentén pedig gyümölcsfák vannak, úgyhogy a vasúti átjárónál, ahol azonban nincs sorompó, nem lehet látni a vonatot. Földi kocsija ép a sínekre ért, amikor észrevették a becskerekai személyvonatot, amely feljűk közeledett. Földi a robogó vonat láttára a lovak közé csapott, azonban szerencsétlenségükre az istráng elszakadt és a kocsit a mozdony elé került, amely körülbelül kétszáz méternyire toltta maga előtt. Az összeütközés következtében a kocsiban ülők kirepültek a kocsiból és így csúpn az esés folytán szenvedtek könnyebb-súlyosabb sérüléseket. Földi Ferenc a fején, Mák pedig a karján sebesült meg súlyosabban, míg Földi Dezsőnek nem történt semmi baja sem, ugyszintén a lovak is megmenekültek kisebb horzsolások árán.

A szerencsétlenséget a városháza toronyra vette észre, azonnal telefonált a mentőknek és értesítette a rendőrséget is, ahonnan nyomban kiszálltak a helyszínre. A mentők a megsebesült embereket beszállították a kórházba, a rendőrség pedig megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség. A rendőrség intézkedett, hogy erre a forgalmás átjáróra állítsanak sorompót, hogy a jövőben hasonló szerencsétlenségnek elejét vegyék.

A vrsaci pénzhamisítók büntetését helybenhagyta a semmitőszék

Az elítélt pénzhamisítókat Mitrovicára szállítják

Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszék szerdán tárgyalta a vrsaci pénzhamisító banda bűnügyét. Hónapokkal ezelőtt, mint ismeretes, a vrsaci rendőrség leleplezett egy pénzhamisító szövetkezetet, amelynek tagjai vagyonszerű vrsaci polgárok voltak. A pénzhamisítókat egy könyöradomány árulta el. A banda egyik tagjához ugyanis elment egy szegény asszony, aki könyöradományt kért. A pénzhamisító egy hamis százdinároszt adott az asszonynak, aki nem sejtve, hogy a pénz hamisítvány, rohant az első szatócsához, hogy a bankjegyen élelmiszert vásároljon. A szatócs ismerte a szegény asszonyt és feltűnt neki, hogy százdinárossal fizet. A kereskedő jobban szemügyre vette a bankjegyet és akkor kiderült, hogy az hamisítvány. Az asszonyt kérdőre vonták, mire ő megnevezte azt a személyt, akitől a könyöradományt kapta. Házikutatást tartottak az adakozónál, akitnek a pincéjében megtalálták a pénzhamisító gépet és röviddel utóbb kézre került a pénzhamisító társaság minden tagja.

A hamis százdinárosokat Schmich Mihály jómódú vrsaci gazda és fia Vilmos, továbbá Schmich János földműves, Dies János vrsaci földbirtokos, Balán Zárja kovini földműves, Krnja Pája és Gunda Gyura kovini földművesek, Gyomparik András becskerekai lakatos és Terzin Miroljub becskerekai mézárós készítették és hozták forgalomba.

A múlt évi november 26-ikán a noviszadi törvényszéken lefolytatott főtárgyaláson Schmich Vilmost három évi börtönre, 3000 dinár pénzbüntetésre és

öt évi hivatalvesztésre, Schmich Jovánt hat évi börtönre és 6000 dinár pénzbüntetésre, Schmich Mihályt öt évi börtönre és 4000 dinár pénzbüntetésre, Balán Zárját négy és fél évi börtönre és 3500 dinár pénzbüntetésre, Krnja Paját négy évi börtönre és 300 dinár pénzbüntetésre, Gunda Gyurát hat havi fogházra és 1000 dinár pénzbüntetésre, Terzin Miroljubot hat havi fogházra és 800 dinár pénzbüntetésre, Gyomparik Andri-

ját pedig négy havi fogházra és 600 dinár pénzbüntetésre ítélte. A felelővíteli bíróság ez évi február elsején az elsőfokú ítéletet egész terjedelmében jóváhagyta.

A noviszadi semmitőszék Dimsics Alekszander elnökletével szerdán megtartott főtárgyaláson elutasította a beadott semmiségi panaszokat. A jogerősen elítélt vádlottakat a közeli napokban átszállítják Mitrovicára.

Nobile tábornok uton van az Északisark felé

Az Itáliáról érkezett szikratávirat szerint az expedíció tagjai még nyomát sem látták szárazföldnek

Kingsbay-ból jelentik: Miután az időjárási viszonyok kedvezőre fordultak, Nobile tábornok kedden délután egy óra husz perckor startolt az Itáliával az északi sark felé.

Az Itália fedélzetéről leadott legújabb szikratávirat szerint

a léghajó a Spitzbergák északi fokának megkerülése után a Ferenc József-föld felé vette útját és ha az időjárás továbbra is kedvező marad, akkor az Itália a II. Miklós cárról elnevezett terület felé röpköd tovább.

Nobile tábornok utolsó szikratávirata kedd este tíz órakor kelt és a következőképen hangzik:

— Néhány óra óta a Spitzbergák és a Ferenc József-föld közt elterülő jégmezők felett repülünk átlag 150—200 méter magassághoz a ködrétegek alatt. Látókörünk körülbelül 10 mérföld. Heves ellenszéllel küzdünk és emiatt az Itália csak 50 kilométeres sebességgel halad.

A sűrű köd lecsapódása folytán a gázburkolaton jég rakódott le, mely a léghajó súlyát állandóan fokozza. Egyébként minden rendben van, a gépek kifogástalanul működnek.

Eddig még nyomát sem láttuk szárazföldnek

— fejeződik be Nobile tábornok szikratávirata.

Sikkasztásért elítélték Novifutak volt jegyzőjét

A noviszadi törvényszék az elítéltet azonnal letartóztatta

A noviszadi törvényszék dr. Prudán Iván-tanácsa szerdán tárgyalta Nikolics Jovan volt novifutaki községi jegyző sikkasztási bűnügyét. A vádirat szerint Nikolics Jovan múlt évi október tizenegyedikén Begecs község elöljáróságától Novifutak községnek postán érkezett kétezerkétszáz dinárt és október huszonegyedikén Glozsán községtől ugyan-ésk postán érkezett huszonötezerhátszáznyolcvanhét dinárt átvett, de azt nem szolgáltatta be a községi pénztárba, hanem saját céljaira használta fel. Amikor Barth György községi bíró és Gausmann Ferenc községi előjáró erről értesítették a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóságot, Szavics Sztóján inspektor kiszállt a helyszínre a vizsgálat lefolytatása céljából. Szavics inspektor felszólította Nikolicsot, hogy azonnal szolgáltatassa be az összeget, mire az kijelentette, hogy a pénzt, mint ahogy a küldemények megérkezésének idejében a községi pénztárnok nem volt hivatalban, magához vette, hogy noviszadi lakásán biztonságba helyezze. Nikolics nyomban Noviszadra ment és a pénzt másnap átadta dr. Kovacevics György noviszadi főszolgabírónak.

A szerdai főtárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert Nikolicsot Noviszadon általánosan ismerik, hosszabb ideig egy ljubljani pénzügyintézet noviszadi fiókiának igazgatója, később egy szénkereskedelmi vállalat társtulajdonosa volt. A vádirat felolvasása után az elnök kérdésére Nikolics Jovan háttározott hangon felelte, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert semmilyen bűncselekményt nem követett el. Azzal védekezett, hogy a pénztárnok nem volt a hivatalában és így nem adhatta át a pénzt, de mert nagy összegről volt szó, nem akarta azt írásztalán fiókiájában őrizni, hanem megkérte Barth György községi bíró, vegye át megőrzésé végett, a bíró azonban erre nem vállalkozott. Ekkor a pénzt hazavitte noviszadi lakására, ahol azt a legnagyobb biztonságban tudta. Amikor Szavics Sztóján inspektor a pénz átadására felszólította, a pénzt beszovalgattatta dr. Kovacevics György noviszadi főszolgabírónak. A pénz egy kis kézincásleírásokról állt, amelyek kulcsát leánya aznap történetesen Beogradba vitte és így a pénzt csak a felszólítást követő napon tudta a főszolgabírónak átadni. A szabályszerű adminisztrációhoz különben nem is értett, mert nem azért küldték Novifutakra, hogy a község ügyeit intézze.

— Nekem csak az volt a feladatom — mondotta — hogy a radikális pártot

megszervezzem és a német párttal szemben megerősítsem. A német párt Novifutakon igen erős és ezért kellett nekem Novifutakra kimenni. Az első dolgom az volt, hogy a dobrovoljácokot akartam segíteni, akiknek ügye ott igen elhanyagolt állapotban volt. Csak nekem köszönhető, hogy a dobrovoljácok során azóta sokat lendítettek. A község ügyeihez, újra hangsúlyozom, egyáltalán nem értettem.

Az elnök ezután Barth György községi bíró hallgatta ki, aki a feljelentést Nikolics ellen megtette. A tanu azt vallotta, hogy Nikolics napokig tartotta magánál a beérkezett pénzeket, amelyek az agrárérdekeltektől folytak be. A két község azzal a céllal küldte el a pénzt, hogy Novifutak község fizesse be a tartományi pénzügyigazgatóságához. Tagadnia, hogy Nikolics jegyző felszólította a pénzt átvételére, illetve megőrzésére, valamint azt, hogy Nikolics jegyző értesítette a küldemények megérkezéséről. Nem igaz az sem, hogy Nikolics kereste a pénztárost.

A szembesítésnél Barth szemébe mondta mindezt Nikolicsnak, míg Nikolics megmaradt vallomása mellett.

Dr. Antonijevics Dusan államügyész a tanuhoz: Volt-e a vádlottnak meghatalmazása a pénzek átvételére?

Barth: Nem volt.

Az elnök a vádlotthoz: Akkor, amikor a hiányra rájötték, Noviszadon, vagy Novifutakon lakott?

A vádlott: Novifutakon.

A bíróság megeskettette a tanut. A következő tanu, Reiter József községi pénztáros elmondotta, hogy október tizenkilencedikétől október huszonharmadikáig Csehszlovákiában volt és ezalatt a községi pénztár kulcsa a lakásán volt. Mihelyt visszajött, azonnal jelentkezett a jegyzőnél, de a jegyző egy szóval sem említette, hogy távolléte alatt pénzküldemények érkeztek és nem szólította fel a megérkezett pénzek átvételére. Őt-hat nappal hazaérkezése után Barth bíró megkérdezte tőle, hogy kapott-e Begecs és Glozsán községektől pénzeket, mire azt felelte, hogy nem, erre a bíró a postán győződött meg, hogy a pénzeket a jegyző vette át. Ezután megtették a feljelentést.

A tanut szembesítették Nikolicssal. Sztolanovics Sztévan községi aljegyző vallomásában elmondotta, hogy ha a községi pénztárnok szabadságon is volt a jegyzőnek módjában lett volna a pénzt a másik pénztárnoknál elhelyezni. Jelen volt akkor, amikor a vádlottat Szavics inspektor kihallgatta és amikor a jegyző azzal védekezett, hogy a pénz noviszadi lakásán van.

A tanut megeskették.

Kovacska Jovan begecsi községi írnok elmondta, hogy a községe 2200 dinárt utalt át Novifutakra, de hogy a pénzzel mi történt, nem tudja.

Wamser Henrik községi szolga azt vallotta, hogy a pénzt ő hozta el a postáról és a jegyzőnek adta át.

Petrovics Bözsa volt novifutaki községi írnoknak tudomása van arról, hogy Nikolics jegyző ismételtelen küldte a szolgát a pénztárnok lakására, hogy az a pénzeket átvegye, de mi történt tovább, arról nincs tudomása. Nikolics jegyző egy ízben előtte vonta felelősségre a pénztárnokot, mert az nem jelent meg hívására. Amikor a tanu a vizsgálóbíró beidézte kihallgatásra, Barth községi bíró figyelmeztette, hogy baja lesz, ha nem tesz a többi tanuval azonos vallomást.

Az ügyész: Miért helyezték el Öt Nove-Sóvéra?

A tanu: Mert nem akartam úgy dolgozni, ahogy a bíró akarta.

Az elnök: Van-e arról tudomása, hogy Nikolics a pénzt felkínálta átvételre a községi bírónak?

A tanu: Igen, előttem kínálta fel Barthnak.

Tauber József községi szolga azt vallotta, hogy a jegyző sokszor küldte a pénztárnokot, de az nem volt otthon. Reiter Rezsina, a községi pénztárnok felesége, nem emlékszik arra, hogy a jegyző elküldött valakit férjéért. Rogics Sztóján rendőr azt vallotta, hogy a jegyző októberben négyszor elküldte a pénztárnokhoz, de az nem volt otthon.

Az elnök: Hogyan viseelkedtek a községhelyi németek Nikolicssal szemben?

A tanu: Gyűlölték és azon voltak, hogy kitegyék.

Ezzel a tanukihallgatások véget értek.

Dr. Aradszki Mita védő előterjesztést tett a bizonyítási eljárás kiegészítésére és kérte Kovacevics főszolgabíró kihallgatását arra vonatkozólag, hogy milyen körülmények között, milyen rendeltetéssel került Nikolics a községbe és megadták-e neki a szükséges utasításokat hivatali teendői tekintetében. Ezenkívül kérte Nikolics feleségének és leányának kihallgatását. A bíróság a kérelmet elutasította. Dr. Antonijevics Dusan államügyész vádbeszédében szigorú büntetést követelt. Dr. Aradszki védőbeszéde után a bíróság meghozta ítéletét.

A vádlottat két rendbeli sikkasztás miatt két és fél évi fegyházra ítélte a bíróság. Az ítélet ellen az ügyész is, a védő is fellebbezett. Az ügyész indítványára a bíróság elrendelte Nikolics Jovan azonnali letartóztatását.

Kavarodás a Gazdák Biztosító Szövetkezetének likvidálása körül

Biztosítók harca egymás ellen

A Bácsmegeyi Naplóban ilyen címmel megjelent cikkre vonatkozólag a következő felvilágosításokat kaptuk:

1. A Gazdák Biztosító Intézete (és nem szövetkezete) nem áll likvidáció alatt.

2. A Gazdák Biztosító Intézete és a Bácskai Gazdasági Egyesület között sem most, sem a múltban szoros kapcsolat nem állott fenn, legfeljebb annyi, hogy mindkét intézmény hivatalos helyisége egy házban van.

3. A Bácskai Gazdasági Egyesület elvállalta a »Dunav« biztosító társaság ügynökségét és igyekszik ügyfeleket szerezni, amihez kétségtelenül joga van.

4. A biztosító intézetek között ebben az ügyben semmiféle harc nincs, semmiféle közös akció nem indult meg, a biztosított ügyfeleket senki részéről károsodás nem érte, tehát azok jogvédelemre nem szorulnak.

5. Nem a biztosító intézetek, hanem a biztosító intézetek ügynökei harcolnak tehát üzletkéért. Hogy ebben a Dunav biztosító ügynökei vezetnek, az természetes, mert a Gazdák Biztosító — akkor még — Szövetkezetének jegyzője uton elbocsátott igazgatója jelenleg a Dunav biztosító alkalmazottja.

Most jelent meg!

Pajzs Ödön:

Magyarok Kanadában

című könyve.

Ez a könyv az új magyar népvándorlás krónikája: az észak-amerikai magyarok harca az életért

Ára 68.— dinár

Megrendelhető

a Minerva r. t. könyvostályában

Német válasz Makszimovicsnak

Grassl György németpárti képviselő cikke a vajdasági önkormányzatokról

A Münchener Neueste Nachrichten, Délnémetország legnagyobb napilapja, a napokban »Önkormányzat és nyelvügy a Vajdaságban« címmel hosszabb cikket közöl a jugoszlávai kisebbségek helyzetéről. A cikket dr. Grassl György németpárti képviselő írta, aki gyakran tájékoztatja a német közvéleményt cikkei útján a jugoszláviai németek helyzetéről.

— A német és magyar nemzeti kisebbségek a Vajdaságban — mondja a cikk — e pillanatban, anélkül, hogy ők maguk erre a legcsekélyebb okot is szolgáltatnák volna, visszaesést élnek át olyan időkbe, amelyeknek gonosz szokásait már vagy négy év óta jobb belátás által legyőzötteknek lehetett gondolni. A nemzeti kisebbségek megint »anacionális«, idegen», »tolakodó« és »megbizhatatlan« elemekké lettek és mindenképpen az a látszat kezd kialakulni, mintha a magyarok és németek pusztá jelentéte az államban már kihívást jelentene egyes politikusok számára. És hogy ezek a politikusok volt miniszterek, akik még ma is vezető szerepet játszanak pártjaikban, a dolgot semmivel sem teszi jobbá.

— No, de vállaljuk be mindjárt, hogy azokban a szenvedélyes vitákban, amelyek a Nincsis és Makszimovics urak által vezetett radikális front és Vukicsévics miniszterelnök között kitört, nem a kisebbségek sorsáról van szó, mint ahogy egyáltalában még nagyon távoli vannak Jugoszláviában a kisebbségi problémák komoly mérlegelésétől, hanem a németek és magyarok egyszerűen csak bünbak (Prügelknaben) szerepét játszik, akiknek a hátán folyik a harc a kormány »gonosztevő«-nek ténykedései ellen.

— Mi is történt tulajdonképpen? A Vukicsévics-kormány elhatározta az állam megalakulása óta fennálló komisszoros-igazgatás megszüntetését és az alkotmányban biztosított önkormányzat helyreállítását. A községi választásokat kiírták és — kevés kivétellel — szabályszerűen lefolytatták. Hogy ez alkalommal egy olyan vidéken, amelyen az 1921. évi hivatalos népszámlálási adatok szerint 589.959 szlávval szemben nem kevesebb, mint 790.454 nem szláv él, németek és magyarok is bevonultak a községi tanácssterembe, amint már valamivel korábban a tartományi önkormányzati testületekbe is bevonultak, az senkit sem lephetett meg. És aki tudja, hogy a Vajdaságban egész sor tisztán német község van, annak azzal is számolnia kellett, hogy ezek a községek tisztán német községi képviselőtestületet fognak nyerni. Mindamellett éppen a németek, számolva a politikai nehézségekkel, ahol kívánták, mindenütt hajlandóan mutatkoztak kompromisszumra és a nekik ajánlott szláv községi tisztviselőket készségesen megválasztották, megelégedve azzal, hogy megtörtént a kezdet, amelyetől remélték, hogy kiindulópontja lesz egy további békés, az államra, a gazdasági életre és az általános kulturára áldásos fejlődésnek. Most azonban Makszimovics ur »egy szabad nemzeti állam legjelentékenyebb vívmányainak lealázásáról« dörög, mert a kisebbségi képviselők az önkormányzati testületekben anyanyelvüket merészezik használni, (csak a szóbeli tárgyalásokon és nem írásbeli beadványokban is!) és nem hajlandó ebben a tekintetben sem »kényeszerítő« szükségletet, sem »emberi jogot« elismerni. Makszimovics az alkotmányra hivatkozik, amely a szláv hivatalos nyelvet állapítja meg és ezt a rendelkezést oda magyarázza, hogy a közélet minden területén, még az önkormányzat legalsóbb fokán is a kisebbségi nyelvek bármilyen használata elvileg ki van zárva. E felfogás jogi tarthatatlanságának bebizonyítására ez a hely nem alkalmas, legbiztosabban egy vezető jogi lakútság szakértői véleménye dörögné azt el. De felmerülnek más alaptevő megfontolások. Mert, ha az alkotmány maga követeli meg egy széleskörű önkormányzati rendszer kiépítését és egész sor igen fontos feladatot bíz az önkormányzatokra, akkor nem lehet kétség az iránt sem, hogy az alkotmány szerint is legyőzöttek kell venni a különleges helyi viszonyokat, amelyek nélkül önkormányzat a kisebbségek által lakott vidékeken nem is képzelhető el. Hiszen az önkormányzat nem a hivatalos nyelv kedvéért van, hanem azért, hogy az önkormányzati terület élethevő fontos ügyeit elássa és pedig megint csak magának az államnak a legnagyobb hasznára. Aki Makszimovicshoz hasonlóan az ellenkezőjét állítja, az a formát az élet fölé állítja és azt veti az alkotmány szemére, hogy bár egy célra törekszik, de megtagadja a cél

elérésére szolgáló eszközöket.

— De kérdésessé válnak államközi kötelezettségek is. A kisebbségek védelméről szóló konvenció, amely magának az alkotmánynak is integrális része, kifejezetten biztosítja az anyanyelv szabad használatát. Miből álljon azonban ez a szabad használat, amikor a kisebbségi nyelv már számúve van a kisdudóvóból és Makszimovics szerint a közgazgatás legalsóbb fokáról is számúzni kellene? Éppen az ilyen mértéktelenségek, mint amilyeneket az utóbbi hetekben Nincsis és Makszimovics urak képviselnek, utalnak a nyelvkérdés törvényes rendezésének szükségességére.

Grassl képviselő cikke a továbbiakban Radics Istvánnak veti szemére szuszaki nyilatkozatait a kisebbségek ellen, majd így folytatja:

— Aki elítéletmentesen kísérté figyelemmel a dolgok fejlődését, az feltét-

Ön is vehet rádiót!

mert a BLAUPUNKT-gyár meglegpte a világot egy tökéletes háromlám-pás készülékkel, mely 3 darab PHILIPS lámpával együtt

csak 1160.—

4762

dinárba kerül. — Összes „BLAUPUNKT“ és „PHILIPS“ gyártmányok gyári lerakata. — Kapható:

IDEALWERKE Berlin SO 33 Cöpenickerstr. 10/a
BEOGRAD Balkanska ulica 36, SUBOTICA Pašičeva ulica 1

lenül arra a meggyőződésre jutott, hogy ezek a vádak nem érhetik a németeket. Ők csak biztosított kisebbségi jogukat követelik és ezt a jugoszláv állam keretein belül, azt az egyenjogúságot, amelyet a horvát parasztszázad állandóan a nyelvén hord, de nemcsak mint közoktatásiügyi miniszter ragadott meg, hanem

még most is küzd ellene, ahol csak alkalma nyílik rá. Éppen ezek a kétértelműségek, az állandó nyílt és rejtett ellenségeskedések a kisebbségekkel szemben szólnak egy végleges törvényes rendezés elkerülhetetlensége mellett, ha lehetővé akarjuk tenni a békét, a munkát és a haladást.

Heves földrengések világszerte

Földrengés pusztított a Kaukázusban, Japánban Equadorban, Georgiában és Batáviában

Szombatra újabb nagy földrengéseket jósolnak

Londonból jelentik: Kedden a világ minden részéből nagyarányú földrengéseket jeleztek az állomások.

A földrengés elsősorban Japánban, Equadorban, Georgiában és Batáviában pusztított.

Tifliszi jelentés szerint

a földrengés a Kaukázus egész területén végigvonult és nagy károkat okozott.

A Krakatau vulkán néhány nap óta rendkívül erős aktivitásban van.

Az állomások szombatra vagy vasárnapra újabb nagykitörésű föld-

mozgásokat jeleznek, amelyeknek főiránya a Spanyolországtól Kiszlázsig terjedő sáv lesz.

de a legközelebbi napokban nagyobb földrengések várhatók az amerikai Andések területén, Mexikóban, Kinában és Japán egyes vidékein is.

A román diákok szembeszállnak a kormánnyal

Maniu újabb akcióval fenyegeti a Bratianu-kormányt

Bukarestből jelentik: Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke kedden Kolozsvárról Bukarestbe érkezett és azonnal összehívta a párt vezető bizottságát, hogy megbeszéljék a kormánybuktató akció új tervét. Maniu úgy nyilatkozott az újságírók előtt, hogy

a parasztpárt nem áll meg a gyulafehérvári tüntetésnél, hanem a vezetőbizottság kedden újabb akcióprogramot dolgozott ki,

amelyet néhány napon belül nyilvánosságra hoznak. A gyulafehérvári kongresszus volt a parasztpárt akciójának első fázisa és most következik a többi aszerint, amint a körülmények kívánják

és amint a kormány reagál az eddigi tüntetésre.

A nemzeti parasztpárton kívül a kormánynak újabb éles ellenzéke akadt a diákságban is. A kolozsvári Petro Majo egyetemi diákegyesület kedd este viharos közgyűlést tartott, amelyen megállapítást nyert, hogy a kormány a kolozsvári diákegyesületnek nagyobb összeget utalt ki, de ez az összeg az egyesület könyveiben nem szerepel. A közgyűlés bizottságot delegált az ügy tisztázására.

Még viharosabb volt a bukaresti diákszövetség keddi ülése, amelyet azért hívtak össze, hogy

a diákság tiltakozék a bukaresti

hadbíróóság ama határozata ellen, amellyel feloszlatta a keresztény diákok szövetségét és a bukaresti diákkört. A szövetség vezetősége meglepően éles kommunikét tett közzé a kormány ellen.

A kommuniké a következőképp szól:

— Figyelmeztetjük a kormányt, hogy a diákság legfelsőbb intézményének feloszlátása súlyos következményekkel járhat. A hatóságok végzését nem vesszük tudomásul és a diákság vezetői továbbra is a helyükön maradnak.

A nyilatkozat miatt a diákszövetség vezetői ellen újabb eljárás indult meg, ami diákkörökben nagy izgalmat keltett.

Fejvesztve menekülnek Pekingből az északkinai csapatok

A tiencsini japán helyőrség ultimátumot intézett a kínalakhöz — A külföldi hatalmak erősen készülnek Tiencsin és Peking idegen negyedének védelmére

Londonból jelentik: Pekingi és sanghaji jelentések szerint

az északkinai kormány csapatai a front egész hosszában visszavonulóban vannak.

Sanzi tartományának a pekingi kormány kezében levő részeit az északi csapatok most már teljesen kiűrték és védelmi vonalukat egész a naukani szorosig vonták vissza.

A déli csapatok gyorsított menetelésben folytatják az előnyomulást Peking felé.

A fővároshoz legközelebbi Feng tábornok csapatai állanak. Csangkaifélek hadosztályai a déli hadsereg tulajdonképpen törzse azonban még messze van Pekingtől

A pekingi kormány már minden hadianyagot Mandzsuriába szállított

és a főváros eleste után a pekingi helyőrség csapatai is Mandzsuriába vonulnak és ott kísérik meg a további ellenállást.

Tiencsinben a külföldi területet drótakadályokkal vették körül

és minden előkészületeket megtettek a bevonuló déli csapatok fogadására. A tiencsini japán helyőrség a város körül az kilométeres zónát jelölt ki és értékre adták a kínaiaknak, hogy

a japánok azonnal megkezdik az ellenségeskedést, ha a kínaiak át lépnek ennek a zónának a határait.

Washingtoni jelentés szerint, az amerikai kormány úgy határozott, hogy a Tiencsinben élő kilencszáz amerikai állampolgárt nem szállíttatja el Tiencsinből, hanem

Amerika a többi nagyhatalmakkal egyetértésben megtesz minden intézkedést a külföldi állampolgárok védelmére.

A washingtoni kormány a Tiencsinben állomásozó amerikai csapatoknak utasítást adott az amerikai negyed védelmének megszervezésére, de közölte, hogy az amerikai csapatok csakis amerikai parancsnokság alatt vehetnek részt a

város védelmében és nem állhatnak semmilyen más külföldi hatalom parancsnoksága alatt.

A kínai vizeken állomásozó amerikai flotta parancsnoka, Bristol tengerenagy Tiencsinbe indult, hogy átvegye az amerikai csapatok vezénylest.

Tiencsin esetleges eleste után Bristol tengerenagy Pekingbe megy, ahol szintén meg fogja szervezni az amerikai koncessziós terület védelmét.

Mint Párisból jelentik, a Daily Mail párisi kiadása pekingi jelentés alapján közli, hogy

az északi csapatok a legnagyobb rendetlenségben, fejvesztve és menekülésszerűen vonulnak vissza.

A Chicago Tribune washingtoni tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy az amerikai kormány tömegesen kapja a segítségkérő táviratokat Kinából, sőt a pekingi kormány hivatalosan is felkérte az Egyesült-Államokat a békéltető közvetítésre.

Ünnepélyesen fogadják Szuboticán a csehszlovák parlament kiküldötteit

Dr. Kramarzs, a prágai parlament elnöke 18-ikán, a delegáció többi tagja 20-ikán utazik Szuboticán át Beogradba

A belügyminisztérium szerdán értesítette a szubotici főispáni hivatalt, hogy a csehszlovák parlamenti delegáció vezetői, dr. Kramarzs parlamenti elnök és dr. Uhlirzs május 18-ikán, pénteken érkeznek Szuboticára, ahonnan Beogradba utaznak tovább. Két nappal később, május 20-ikán érkezik Szuboticára a csehszlovák parlamenti delegáció többi tagja. A szubotici hatóságok elhatározták, hogy a csehszlovák vendégeket ünnepélyesen fogadtatásban részesítik.

A csehszlovák vendégek délután 12 óra 50 perckor érkeznek Szuboticára a budapesti gyorsvonattal és 13 óra 20 perckor utaznak tovább Beogradba. A szubotici pályaudvaron a szubotici helyőrség katonái zenekara fogja a vonat megérkezésekor a csehszlovák és a jugoszláv himnuszot játszani. A vendégeket a kormány nevében Manojlovics Dusán Szubotica város főispánja, a város lakossága nevében pedig Sztipics Károly dr. polgármester fogja üdvözlőni. Jelen lesznek a fogadtatásnál Di-

mitrijevic Milivoj tábornok, a tiszamenti hadosztály parancsnoka, Daszkalovics Alekszandar tábornok és a helyőrség tisztikara, Borkó Jakab dr. tartományi vasutigazgató, Svabics Szvetislav pénzügyigazgató, Vasziljevics Ljuba dr. törvényszéki elnökhelyettes és a bírói kar, valamint az állami és városi tisztviselők, a Szokolegyesület, a horvát Szokolegyesület, az Orlov egyesület, valamint a többi társadalmi és nemzeti egyesület kiküldöttjei, a Narodna Odrana vezetősege, a szubotici jogi fakultás tanári kara és hallgatói, a középiskolai tanárok és tanulók, valamint a tanítói testület. A városi hatóság felhívást intézett Szubotica város lakosságához, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a csehszlovák képviselők fogadtatásán, hogy ezzel is manifestálják a jugoszláv-csehszlovák barátságot.

Beogradból több képviselő és újságíró jön a csehszlovák vendégek elé Szuboticára.

Kun Béla ügyében lassan halad a vizsgálat

Végző fokon az osztrák igazságügyminiszter dönt Kun Béla kiadatásáról

Bécsből jelentik: Noha minden illetékes tényező azt szeretné, hogyha Kun Béla ügye mielőbb dőlőre jutna, nem lehet arra számítani, hogy két-három hét előtt döntés lesz az ügyben, mert a lefoglalt akták, levelezések és táviratok áttanulmányozása és a hieroglifik megfejtése hosszú időt igényel. Az eddigi vizsgálat alapján

az ügyészség Kun Bélát államellenes, titkos szövetkezéssel és a vizsgálati tilalom megszegésével vádolja.

Jogász körökben nagyon eltérő a vélemény arra vonatkozólag, hogy lehet-e Ausztriában titkos szövetkezés címén ebben az esetben vádat emelni, mert

az osztrák törvénykönyv szerint a titkos szövetkezés vádját az állam ellen irányuljon, amelyben a letartóztatás történt. Már pedig a lefoglalt aktából ez nem mutatható ki.

Ha ez a vád elesik, akkor Kun Béla ügyének elbírálására a járásbírói bíróság illetékes, ha azonban a vádtanács fenntartja a titkos szövetkezés vádját, akkor Kun Béla a büntetőtörvényszék elé kerül.

Párhuzamosan ezzel a büntető eljárással folyik az eljárás a magyar kormány kiadatási kérelmének tárgyában, amely az országos törvényszék vádtanácsa elé

tartozik. Ennek a szakvéleménye az országos főtörvényszék elé kerül, de

Kun Béla kiadatásáról végző fokon az igazságügyminiszter dönt,

aki az országos főtörvényszék határozatát vagy magáévá teszi, vagy elutasítja. Minden azon fordul meg, hogy tényleg közönséges bűncselekménynek, vagy politikai jellegű bűncselekménynek minősít-e azt a három gyilkosságot, amelyek alapján a magyar hatóságok Kun Béla kiszolgáltatását követelik.

Osztrák jogász körökben széleskörű vita indult meg ezzel kapcsolatban. Ebben a vitába most beleszól az osztrák nagyméretű párt hivatalos lapja és közleménye döntő jelentőségűnek látszik, mert Ringhofer igazságügyminiszter közel áll a pártja lapjához és bizonyos körök szerint ahhoz a cikkhez is, amely szerint a magyar igazságügyi hatóságok által felsorolt gyilkosságokat nem lehet politikai jellegű bűncselekményeknek tekinteni.

Azokkal a hírekkel szemben, hogy Kun Béla a fogházban éhségstrájkot kezdett, azt jelentik, hogy éppen ellenkezőleg Kun Béla jól táplálkozik, de most már nagyon ideges. Sok jel vall arra, hogy igaz az a feltevés, amely szerint Kun Béla nem önként, a maga jószántából utazott el Moszkvából, hanem ott izzott lábait a talaj, amióta Trockijékat száműzték.

A szombori törvényszék négy évi börtönre ítélte egy szubotici detektívét, akit a főtárgyaláson azonnal letartóztattak

Mislanovics Jován Cservenkán, ahol 1922-ben rendőrvezető volt, véresre vert egy foglyot

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék szerdán tárgyalta Mislanovics Jován szubotici detektív, volt crvenkai rendőrvezető bűnügyét, akit az ügyészség hivatalos hatalommal való visszaéléssel és súlyos testi sértéssel vádolt.

A crvenkai csendőrség 1922 augusztus 25-én letartóztatta Belics Milán napszámot, aki Lelbach László szállásán, ahol mint béres volt alkalmazásban, társai előtt többször hangoztatta, hogy rövidesen bejönnek a magyarok és az új határ a Dunánál lesz.

Belicsét a csendőrök még aznap délután bevitték a crvenkai községhez tartozó rendőrségi fogdába, hogy onnan másnap beszállítsák a szombori ügyész-

séghez. Másnap reggel, amikor a csendőrök elmentek Belicsért, a fogházban egy eszméletlen állapotban lévő felismerhetetlenségig összevert, vérbetagyott embert találtak.

Az éjszaka ugyanis Mislanovics Jován, a crvenkai rendőrség parancsnoka a kocsmából hazajövet, Plavics Koszta rendőrrel összekötöztette a fogdában lévő Belics kezét, lábát, aztán bikacsokkal órákon keresztül verte. A szerencsétlen ember jajveszérékelése felverte álmukból a szomszéd utcában lakó embereket is. A véresre vert Belicsét a fogdából hazaszállították, ahol három hónapig feküdt beteg az elszennvedett sérülések következtében. Vért hányt és

négy év múlva tüdőgyulladásban meghalt.

A szombori törvényszék dr. Skrabaló-tanácsa szerdán tárgyalta a bűnügyet. Az ügyészség Mislanovicsot hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés bűntettével vádolta. A vádlott az elnök kérdésére előadta, hogy a crvenkai rendőrség parancsnoka volt, de az eset után a kulai főszolgabíró azonnal felhűggesztette állásából és jelenleg a szubotici rendőrségen mint detektív van alkalmazásban. Elmondotta, hogy őt, mint volt dobrovoliácot nagyon felháborította, hogy egy szerb ember hogyan mondhat olyanokat, hogy a határ a Duna mellett lesz és felháborodásában kötötte guzsba és verte bikacsokkal Belicsét.

A bíróság kihallgatta dr. Fuchs Sámuel községi orvost, aki Belicsét hónapokon át kezelte. Az orvos szerint a sérülések három hónap alatt gyógyultak be és a sérülések következtében Belics jobb fülén hallását teljesen elvesztette és tüdővész kapott, ami a később fellépő tuberkulózisnál sietette Belics halálát. A bíróság kihallgatta Belics feleségét, aki bemutatott egy fényképet, amelyen teljesen láthatók férje fején az elszennvedett sérüléstől származott borzalmas forradások.

A bíróság dr. Perkovics ügyész vádbeszéde és dr. Konyovics Jócó védőbeszéde után a vádlottat bűnösnek mondta ki hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés bűntettében és ezért négy évi börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a vádlott és védője azonban felebezést jelentettek be. Dr. Perkovics ügyész indítványára a bíróság elrendelte a szabadlábon lévő vádlott azonnali letartóztatását. A szubotici detektív az ítélet kihirdetése után szuronyos börtönőr kísérete az ügyészség fogházába.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Május 21. hétfő délután három órakor ifjúsági előadás: Svet, Nušić vigiátéka. Este nyolc órakor: Revizor, Gogolj komédiája öt felvonásban.

Május 22. kedden délután három órakor ifjúsági előadás: Svet, Nušić vigiátéka. Este nyolc órakor: Játék a kastélyban, Molnár Ferenc komédiája három felvonásban.

*
— A Bácsme gyei Napló legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Felhős enyhe idő várható esővel és zivatarokkal, később hősüljedés valószínű.

— Javult a szubotici törvényszéki elnök állapota. Szentáról jelentik: Pavlovics István szubotici törvényszéki elnök — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett. Állapotában szerdán határozott javulás állott be, a tüdőgyulladás visszafejlődőben van, láza csökkent és néhány napon belül teljes felgyógyulása várható. Kezelő orvosa, dr. Borgyoeski Milivoj szerint a beteg egy-két napon belül elhagyhatja az ágyát.

— A banatszko-karagyorgyevói kommunista szervezkedés újabb három gyanúsítottját helyezték szabadlábra. Becskerekéről jelentik: A becskerei törvényszék vádtanácsa csütörtökre halasztotta a döntést a vizsgálóbíró által letartóztatásba helyezett öt banatszko-karagyorgyevói földmunkás ügyében. A vizsgálóbíró szerdán szabadlábra helyezte a csendőrség által letartóztatott Petrovics Ljuba és Mircsetics Lázár kumeni földműveseket, valamint Mihajlovics Andrija becskerei városi bizottsági tagot.

— Hivatalnoksértésért egy hónapi fogházra ítéltek a noviszadi nagytrafikat. Noviszadról jelentik: Gyukics Bogdán noviszadi felebbviteli bíró beperelte hivatalnoksértésért Csulum Jován nagytrafikat, városi törvényhatósági bizottsági tagot, aki többek előtt úgy nyilat-

kozott róla, hogy ő olyan tanácsban bíráskodott, amely sógora ügyében itélkezett. Az első tárgyalást a hivatalnoksértési perben egy héttel ezelőtt tartotta meg a törvényszék. A tárgyalást új tanúk kihallgatása miatt elhalasztották. Az újabb tárgyalást szerdán délelőtt tartották meg a noviszadi törvényszéken. Szerdán Klicin Mita és Hadzsi Koszta dr. tanukat hallgatták ki tanuként. A bíróság egyhónapi fogházra ítélte Csulumot hivatalnoksértés miatt.

— Négy vagon búzát kaptak a szentai járás szegényei. Szentáról jelentik: A napokban érkezett meg Szentára a szociálpolitikai minisztériumtól a szegények között kiosztásra kerülő buza. A szentai járás négy vagon búzát kapott. A segélyezésre szorulókat már jegyzékbe foglalták és a gabonát azonnal kiosztják a szegényeknek.

BUICK-KOCSI

hasznát, kifogástalan állapotban eladó

Cím Ste'ner cukrászda Subotica
Telefon: 206

— Tíz napi fogházra ítélték, mert egy vadászfegyvert lopott. Noviszadról jelentik: Szlemsevics Vaszát és Rádát azzal vádolták, hogy a múlt évben egy vadászfegyvert loptak el a püspökségtől. A noviszadi törvényszék Szlemsevics Rádát tíz napi fogházra ítélte lopásért, míg Vaszát felmentette, mert nem bizonyosodott be, hogy ő is részt vett a lopásban.

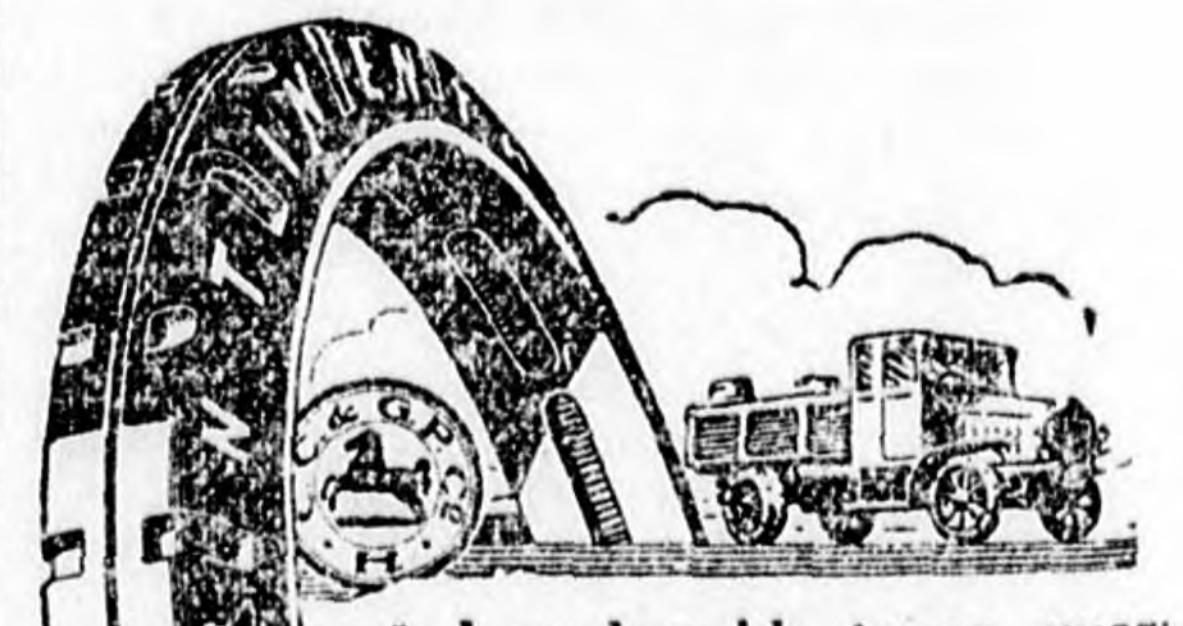
PALICSON

ma katonazene a parkban

és Pátkai szalonzenekara tart hangversenyt 5031

Rogaška Slatina. Tempel-torras. A legiobb szénsavtartalmu asztali viz, elősegíti az emésztést. Styria-torras gyógyviz gyomor- és bélhurut ellen, a máj-, vese- és cukorbetegségek legjobb elszere. Donat-torras legerősebb forrásviz a bél-, epekő-, cukorbetegségek és elhízás ellen. Képvisele: Čeliković Testvérek Novisad. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

— Kerékpárrazzia volt Noviszadon. Noviszadról jelentik: Néhány nap óta a noviszadi rendőrség szigorú kerékpárrazziát tart, mert az utóbbi időben újból elharapóztak a kerékpárlapások. A rendőrség minden kerékpározót igazoltat és aki nem tudja tulajdonjogát a rendőrség által kiállított fényképes igazolvánnyal bizonyítani, azt előállítják a rendőrségre. Az eddig igazoltatott kerékpározók javarésze nem hordta magánál az igazolványokat és csak a rendőrségen tudta magát igazolni. Eddig négy lopott biciklit találtak meg.

A legnehézebb teher gyors és biztos szállítást tesz lehetővé a Continental-Elastic-üreges pneumatikok. — A teherkocsi rugózását a pneumatikok légkamája állandóan óvja és ez a javítási költségek kisebbedésében, a gyorsaság emelésében, üzemanyag megtakarításban és a raképes és gazdaságos kihasználásában mutatkozik.

Continental

Beograd, Masarikova ul. 4

— Nem tudnak megegyezni a tartománnyal az árvízoltások céljaira kisajátított szontai földek tulajdonosai. Szomborból jelentik: Az új Szonta-bogojevói védőtöltés felépítésénél Szontán magántulajdonban levő földeket is felhasználják, anélkül, hogy erre miniszteri kisajátítási engedély lett volna. Bogojevón a tartomány az érdekeltekkel egyezséget kötött, Szontán azonban a kisajátított földek tulajdonosai magas kártérítést követeltek. A tartomány miután időközben a földművelésügyi minisztertől engedélyt kapott a kisajátítási eljárásra kedden bizottságot küldött Szontára az egyezség megkötése végett. Az érdekeltek nevében, akik időközben kártérítési perrel fordultak a tartomány ellen, dr. Schnepf Antal apatini ügyvéd tárgyal a tartományi bizottsággal. A tartomány köbelenként kilenc dinárt ajánlott fel a kisajátított földekért, amit azonban az érdekeltek nem fogadtak el. Az ügyben a szombori járásbíró fog végérvényesen dönteni.

— Crnabara község diszpolgárai. A crnabari képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén Sztaikovics Szvetozár földművelésügyi minisztert, Andrić Vlada agrárreform minisztert, Bogojevics Győka miniszteri inspektort és dr. Apics Ljubomir diszpolgárokká választotta meg.

— Dr. Patai József előadása Szentán. Szentáról jelentik: Hétfőn este tartotta dr. Patai József a zsidó kulturpalotában előadását. A termet zsúfolásig megtöltő közönség viharos ünneplésben részesítette Patait. Az előadót Fischer Ármán, a cionista egyesület elnöke és Schweiger Hermann főrabbi üdvözölték. Patai a régi és új héber irodalomról és Palesztina fejlődéséről tartott előadást. Az előadónak Gráf Ármán hitközségi elnök és dr. Vig Károly alelnök mondtak a közönség nevében köszönetet tartalmas és tanulságos előadásáért. Ney Jenni hatásosan szavalt Patai verseket.

Rogaška Slatina a legjobb nevű gyógyfürdő a gyomor, bél, hólyag, szív, vese és gyomor megbetegedéseinek és epeköves bántalmaknál. A melléksezonban rendkívül mérsékelt árak. Kérjen prospektust!

— Felhívás Noviszad lakosságához. Noviszadról jelentik: Noviszad város hatósága felhívja a város közönségét, hogy a május 18-ikán és 20-ikán Noviszadon keresztülutazó csehszlovák parlamenti bizottság fogadtatásán minél nagyobb számban jelenjenek meg a pályaudvaron.

— A szuboticei zsidó nőegylet és népkönyha közgyűlése. A szuboticei zsidó nőegylet és népkönyha 1928. május 20-ikán délelőtt tizenegy órakor a zsidó iskola helyiségében rendes közgyűlést tart, amelyen a tisztújítást is meg fogják ejteni. A közgyűlésre a tagokat azzal hívja meg az elnökség, hogy amennyiben ez a közgyűlés határozatképtelen lenne, ugyanaznap fél tizenkettőre második közgyűlést hívnak össze, amely az alapszabályok értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— Az öngyilkosvédelmi rendelet életbelépése óta negyven öngyilkosság történt Budapesten. Budapestről jelentik: A belügyminisztérium öngyilkosvédelmi rendelete nem sok eredménnyel járt. Egy hete amióta életbelépett a rendelet, negyven öngyilkosság történt Budapesten, amelyek közül harminc halálos kimenetelű volt. Kedd este újabb öngyilkosság történt Budapesten, ahol dr. Márky Hugó nyugalmazott kolozsvári egyetemi tanár Keleti Károly-utca 33. szám alatti lakásán agyonlőtte magát a tanár egyik barátja, Dániel József harmincöt éves képerkedő, aki minden vagyonát elvesztette és miután a hitelezők mindjobban szorongatták, borzasztó anyagi gondjai elől a halálban keresett menedéket.

— A noviszadi tőzsde közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi termény és értéktőzsde vasárnap, május huszadikán fél tíz órakor a tőzsde nagytermében tartja meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendjén a tőzsdetanács évi jelentése, a pénzügyi bizottság jelentése, a tőzsdetanács több javaslata és több megüresedett tisztség betöltése szerepel.

— Házépítő és takarékszövetkezet létesült Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkások és magánalkalmazottak házépítő és takarékszövetkezetet létesítettek. A szövetkezet célja lakásépítés és az építkezéshez szükséges kölcsön megszerzése. Egyben takarékbetétek elfogadásával is foglalkozni fog a szövetkezet. A tagok már eddig tekintélyes összeget helyeztek el betétként a szövetkezetnél, úgy hogy a szövetkezet fennállása biztosítva van.

— Jótékony célú gyermekmajális Sztaribecsejen. Sztaribecsejéről jelentik: Sztaribecsejen az elmúlt vasárnap Szabó Adolf sörgyári igazgató felesége a Tisza-parton gyermekmajális rendezett, amely alkalommal harminc szegényorsu gyermek kapott ajándékot.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bórápolás, villany- és kvercfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

— Nyugdíjazás és kinevezés. Öfelsége a király a közlekedésügyi miniszter előterjesztésére május 11-én kelt rendeletével dr. Pavlovics Milost, a szuboticei vasutigazgatóság jogügyi osztályának főnökét, nyugállományba helyezte. Helyére Petrics Józsefet, a vasúti vezérigazgatóság személyzeti ügyosztályának főnökét nevezték ki.

— Letartóztatták a zagrebi állampörntár egy hivatalnokát, aki hadikárpótlási kötvényeket sikkasztott. Zagreből jelentik: A zagrebi rendőrség letartóztatta Sijacski József állampörntári tisztviselőt, aki hadikárpótlási kötvényeket sikkasztott.

— A Narodna Odbrana szuboticei szervezetének közgyűlése. A Narodna Odbrana szuboticei szervezete május hó 23-ikán szerdán délután hivatalos helyiségeiben rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlés napirendjén új tisztikar választása szerepel.

— Julius 6-ikán tartják meg Zagreb-ban a jugoszláv városok szövetségének közgyűlését. Zagreből jelentik: A jugoszláv városok szövetsége június 6-án tartja meg Zagreb-ban első rendes közgyűlését, amelyen a városokról szóló törvényt és a szláv városkongresszus előkészítésének kérdését beszélik meg.

— A noviszadi tanítónők a tanító ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi tanítónők és óvónők szövetsége csütörtökön délután öt órakor a Milekics-iskolában rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen pontja a tanítókról szóló új törvénytervezet ellen való állásfoglalás. A tanítónők különösen azt a részt sérelmezik, amely a tanítónők férjhezmenését korlátozza.

— Betört volt gazdájához. Noviszadról jelentik: Oláh András sztarisóvi születésű béres, Vajkov Cvetko novivrbasi gazdálkodónál szolgált. Néhány nappal ezelőtt távozott el a béres a tanyáról és kedden éjszaka betört volt gazdája tanyájára és onnan egy kocsi és lovat elhajított azonkívül két hordó zsirt, tizenkét sonkát és tíz métermázsza tengerit vitt el. A lopást szerdán reggel vette észre a földbirtokos, aki nyomban értesítette a csendőrséget. A csendőrség megindította a nyomozást és rövid hársza után letartóztatta a bérest. Kihallgatásakor elmondotta, hogy Babiák Misa nevű barátjával együtt követte el a lopást és a lopott holmival Magyarországra akart szökni. A csendőrség Babiákról is letartóztatta és a két tolvajt bekísérte a noviszadi ügyészség fogházába.

OLVASSA EL a »Delmond«-szappan hirdetését!

— A közigazgatási bíróság elutasította Popov Dusan és dr. Ankics Bóza felebbezését. Beccskerekéről jelentik: Popov Dusan és dr. Ankics Bóza radikális képviselőtestületi tagok mandátumát, mint ismeretes, a főispán megsemmisítette. A főispán döntése ellen Popov és dr. Ankics felebbezést nyújtott be a közigazgatási bírósághoz, amely a felebbezést elutasította azzal, hogy egy nappal a határidőn túl adták be a felebbezést a főispáni hivatalhoz.

— A népszövetségi tanács június 11-ének programja. Londonból jelentik: A Times úgy tudja, hogy Chamberlain külügyminiszter résztvesz a június hó 4-ikén kezdődő népszövetségi ülészakon, noha Stresemann és Briand betegsége miatt nem lehetnek Genfben. A Népszövetség főtitkári hivatala már szétküldte az ülés programját, amelyen első helyen a magyar-román optánsper, a szentgotthárdi titkos fegyverszállítás, a lengyel-litván konfliktus, az 1932. évi német lengyel kisebbségi szerződés és végül a gazdasági tanács jelentése szerepel.

— Felmentették az apagyilkosság vádja alól. Noviszadról jelentik: A szombori államügyészség múlt év tavaszán vádiratot adott ki Dadics Dionizije, branyin-vrhi földműves ellen, aki a vádirat szerint atyját, Dadics Vaszát bottal háromszor fejbütötte, úgy hogy az a sérülések következtében meghalt. A szombori törvényszék múlt évi június tizenhetedikén tárgyalta a bűnügyet. A tárgyaláson Dadics kijelentette, hogy atyját nem bántalmazta, hanem az természetes halállal halt meg. Atyja a kritikus napon, amikor a vásárról kocsin ment haza, ittas volt. Közvetlen a község előtt le akartak szállni a kocsirol, de apja oly részeg volt, hogy nem tudott leszálni a kocsirol. A kocsi tulajdonosa és a fiu segítettek le az apát a kocsirol, de az öreg annyira teletel volt, hogy leszállás közben elcsuszott és leesett a kocsirol. Pár órával később az öreg Dadics meghalt. A szombori törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette az apagyilkossággal vádolt földművest. A felebbeviteli bíróság szerdán helybenhagyta az ítéletet, amely jogerőssé vált.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok eseteinél a természetes »Ferenc József« keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József viz hatása mindig kitűnően beválik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Zagreb, május 16. (Zárlat.) Páris 22270—22470, London 27705—27781, Newyork 5668—5688, Brüsszel 79205—79505, Berlin 135825—136125, Bécs 798—801, Prága 16795—16875, Budapest 991—994.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 403 (+3), Apatin 500 (+6), Bogojevó 494 (+4), Vukovár 400 (+2), Palánka 307 (+11), Noviszad 401 (+10), Zemun 448 (+8), Szmederevó 508 (+12). Dráva: Osziyek 360 (—12), Száva. Mitrovica 618 (+7), Beograd 400 (+12). Tisza: Senta 340 (+34), Becej 304 (+30), Titel 426 (+16).

KINTORNA

A nők erényei mellett érvel egy feminista-agitátornő:

— Még sohasem hallottam olyan pénztárosnőről, aki megszökött volna a kasszával.

— Én sem. De olyanról már hallottam, aki a főnökkel szökött meg.

*

A tanítónő így szól az egyik nebulóhoz:

— Figyelj, Fredi! Ha azt mondom: Szép voltam, az mult idő. Ha azt mondom, hogy szép vagyok — hát az mi csoda?

— A kis Fredi: Az nem igaz!

*

A feleség kérkedve mondja az urának:

— Mielőtt a feleséged lettem, hárman is szaladtak utánam.

— Jaj, hogy nem tudtak utolérni.

*

Az amerikai elmegy Párisban a doktorhoz.

A doktor odahajol a páciens baloldalához és hallgatódzik. Miután pár pillanattal hallgatódzott, megcsóválja a fejét.

— Mit keres? — kérdi az amerikai.

— A szívverését óhajtanám hallani.

— Ja vagy úgy, — mondja az amerikai, — akkor előbb el kell onnét vennem a pénztárcámat. A dollárokon nem hallatszik keresztül a szívverés.

SZINHÁZ

Az ügyvéd és a férje

Georg Bera és Louis Verneuil
vigjátéka a Városi Színházban

Verneuil emberemlékezet óta egyike a legjobb márkáknak a nemzetközi vigjátékpiacon. Gyártmányait szolid kidolgozás, modern vonalak és a hatáskeltésben való feltűnő olcsóság jellemzik. Mégis majd minden darabja szinte riportszerűen friss, aktuális és noha vérség meg alkat szerint száz százalékban párisi, éppen e sajátos zamatjánál fogva exportképes is. Verneuil jól kiismeri magát nevető izmaink rengetegében és a rutinos fotográfus biztos kezével igazítja arcukat a feszült figyelem pózába.

Tegnap bemutatott darabja »Az ügyvéd és a férje« mindenütt a világon, ahol csak színházat játszanak, kisebb-nagyobb sikerrel színterültek már. A férfifoglalkozásba szabadult nő gazdag tárháza a mulatságos témáknak. Adva van egy feleség, aki ügyvéd és egy férj, aki minden eszközzel szeretné kizökkenteni nejét ebből a prózai foglalkozásból, mely minden nőességet kiöl belőle. Számítalan mulatságosabbnál-mulatságosabb helyzet kergetődik a három felvonáson át, jellegzetesen párisi típusok vonulnak fel: a kedves, könnyűvérű párisi asszonyka, aki olyan divatosan sovány, mint egy Verneuil vigjáték meséje, azután a szerelmes ügyvédjelölt, a tanácstalan kliens, az elviselhetetlenül tudákos orvosnő és még néhányan, akik nem egészen haszontalanul fordulnak elő.

Az ügyvédasszony szerepéből Pregarc Ida sok kedveset, ötleteset és mulatságosat fordított le a közönség nyelvére. A férjet Hladics Vatroslav játszotta — ahogyan mindig — elegánsan, szuggesztíven és rokonszenvesen. Tanhofer Bran-kovics Ivica, Kokotovic, Pera, Lazarevics Vlada, Vratsarevics Bosko kisebb-nagyobb epizód szerepeikbe sokat köl-

csönöztek a maguk színészkinészeiből.

A közönség sokat mulatott, még többet tapsolt és nagyon jó impressziókkal távozott a színházból.

(de jó)

A Cigányprimás délután. Vasárnap, május hó 20-ikán, délután hetedszer kerül színre a szuboticei Legényegyletben leszállított helyárok mellett Kálmán Imre nagyszerű operettje, a »Cigányprimás.« Az előadásra jegyek előjegyezhetők Krécsinél.

»Nebántsvirág« a Népkörben. Óriási érdeklődés nyílvánul a »Nebántsvirág« csütörtök esti bemutatója iránt, amit Szabó Marci rendező a legnagyobb gondal készítet elő. A mai operettstílus érdekes ellentét lesz a zárdai növendékek felvonulásának képe és külön meglepetésszámba megy Piukovich Mancsi elegáns katonai uniformisa és a második felvonásbeli rokokó-tánca. Török Mancsi mint zárdafőnöknő fog az operettben meglepetést kelteni. Jegyek a bemutatóra csütörtök délig Krécsi könyvkereskedésében, délután a Népkör színházi pénztáránál kaphatók.

SPORT

Szuboticei Sport—Bácska

Aldozócsütörtökön Szubotica sportközsége majdnem program nélkül maradt, az utolsó pillanatban azonban még is sikerült két szuboticei csapatnak megállapodnia egy mérkőzés lejátszására és ez a mérkőzés lesz Szubotica egyetlen sportatrakciója az ünnepen.

A Szuboticei Sport meghívta a Bácskát, amely a meghívást el is fogadta és a két csapat csütörtökön délután fél öt órai kezdettel méri össze erejét a városligeti pályán. A mérkőzés érdekességét növeli az a körülmény, hogy a győztes csapat dr. Popovics Milivoj, a Sport elnöke részéről felajánlott díszes serleget kap. Tekintettel arra, hogy mindkét egyesület legjobb együttesét állítja ki, nívós mérkőzésre van kilátás.

Miért késte le a noviszádi Radnicski a szombori mérkőzést?

Barátságos mérkőzésből polgári pör

Szombori jelentés alapján közöltük, hogy a noviszádi Radnicskinak vasárnap Szomborban a Szombori TK-val kellett volna barátságos mérkőzést lefolytatni, melynek időpontja délután fél 5 órára volt kitűzve. A vendégcsapat, amely már két órákor Szomborban volt, csak fél órával a kitűzött idő után jelent meg a pályán. A rendőrség a késlekedés miatt nem engedélyezte a mérkőzést, mire a noviszádi csapat hazautazott. A Szombori TK a költségeket ezután a noviszádi csapaton akarja behajtani.

A noviszádi Radnicski sportklub vezetőse most a következő nyilatkozatot tette ebben az ügyben:

— A Radnicski a Szombori TK meghívására vasárnap Szomborba utazott, hogy ott a TK-val barátságos mérkőzést játszon. A szombori klub május 10-ikén hívott meg bennünket táviratilag és másnap, május 11-ikén ajánlott levélben megismételte a meghívást és a költségek megtérítése fejében 2300 dinárt ajánlott fel. A Szombori TK sem a táviratban, sem az ajánlott levélben egy szóval sem említette meg, hogy a mérkőzést hány órára tűzte ki. A Szomborba rándult csapatunk azt hitte, hogy a mérkőzés, úgy mint májusban általában szokásos, délután öt órákor kezdődik. A Radnicski háromnegyed öt órákor készen a mérkőzésre kint volt a pályán, úgy hogy a mérkőzést már akkor megkezdhetők volna. De kevéssel utóbb megjelent a pályán a szombori klub vezetőségének egyik tagja, aki be sem mutatkozott és közölte velünk, hogy a rendőrség, tekintettel arra, hogy a mérkőzést félöt órákor kellett volna megkezdeni, a játékot betiltotta. A Radnicski csapata délután két órákor érkezett Szomborba és a Szlobodában szállt meg,

amit a szombori csapat igen jól tudott, de nem közölte velünk a mérkőzés korai idejét, sőt nem is jelent meg fogadtatásunkra a klub egyetlen tagja sem. A Radnicski mindenekelőtt bevárja a szuboticei alszövetség erre vonatkozó határozatát, de ha rövid időn belül nem kapunk kielégítő elintéztést, kénytelenek leszünk a rendes bírósághoz fordulni.

Old-boy mérkőzés a SzAND-pályán. Csütörtökön délután fél öt órai kezdettel mulatságosnak ígérkező old-boy mérkőzés kerül lejátszásra a SzAND-pályán. A két csapat az államnyomda személyzetéből és a vasutigazgatóság hivatalnokai karából kerül ki. A mérkőzésre belépődii nincs.

Az SzMTC rendkívüli közgyűlése. Az SzMTC kedden, május hó 22-én este 8 órákor a Barthalos-féle vendéglőben rendkívüli közgyűlést tart.

Csajági Henrik vezet a Budapest—Sztambul városközi mérkőzést. Csütörtökön Budapesten szerepel Sztambul válogatott csapata, amelynek Budapest legjobb tizenegye lesz az ellenfele. A mérkőzés levezetésére Csajági Henrik vrbácsi futballbíró hivatást meg, aki a meghívást el is fogadta. Csajági budapesti szereplése elé nagy várakozással tekintenek jugoszláv sportkörökben.

A Tiszti Otthon tenniszklubja május 15-ikén megalakult. A rendes tagokon kívül felvesz a tenniszklub rendkívüli tagokat is. A felvételt végezt Jovanovity Vitomir hadnagynál (Gyalogdandárparancsnokság, Aleksandrova ulica 13.) kell jelentkezni. A részvételi díj 180 dinár, mely összeg a jelentkezés alkalmával fizetendő.

A szuboticei tenniszklub vendégszerelése Vrbászon. A szuboticei tenniszklub vasárnap Vrbászon fog vendégszerelést, ahol klubközi mérkőzést játszik a Duleis tenniszcsapatával. A mérkőzés igen érdekesnek ígérkezik, bár a szuboticei versenyzők győzelme bizonyosra vehető.

Tenniszverseny Palicson. A palicsi és a szuboticei tenniszklub játékosai csütörtökön délután Palicson barátságos versenyt játszanak. A verseny fél három órákor kezdődik.

FILM

A szuboticei mozik új műsora

A Pánik a Lifikában, Gérard brigadéros a Városi Mozi-ban

Mind a két szuboticei mozi szerdán mutatta be új műsorát a sajtó képviselői előtt. A Lika-mozi csütörtöktől kezdve színterülő filmje, a »Pánik« egyike Harry Piel legizgalmasabb filmjeinek. Harry Piel ismét a minden veszedelemmel szembeszálló detektívét játssza, akit a veszedelmek fokozása céljából a rendőrség is üldöz. Valóban izgalmas cselekmény kíséri Harry Piel bravurait és egy pillanatra sem lankad a nézőtér feszült érdeklődése a bonyolult jelenetek során. Annviban jobb a »Pánik« a szokványos kalandorfilmeknél, hogy nincs benne sem gyilkosság, sem bántó izléstelenység és a gonosztevő maga is csak az utolsó képbén jelenik meg. Minden eddigi produkciójánál izgalmasabbá teszi Harry Piel új filmjét, hogy majdnem végig egy csodálatosan idomított tigris a partnere és az utolsó felvonás a legsúlyosabb idegtornát jelent a nézőknek, amikor Harry Piel egész csapat oroszlánnal és jegesmedvével harcol. Bizonyos, hogy Harry Piel nagyszerű rendező és vakmerő színész és érthető, hogy ennek a jelenetnek a felvételénél baleset érte a művészt. A film bőkezű kiállítás, tiszta felvételei, benne szereplő szép nők és jó színészek — köztük Erich Kaiser-Fitz — csak még fokozzák a »Pánik« sikerét.

Nagyon jó film szerepel a Városi Mozi péntektől kezdve bemutatandó új műsorán is. A Gérard brigadéros a hasonló című regénynek nagyon gondosan feldolgozott filmváltozata. Amerikai film, amely nagyon szép rendezésben, precízen korszerű beállításban mutatja be a napoleoni háborúk egyik epizódját. A cselekmény végig lebilincselő, sőt néhol izgalmas és központjában nem kisebb színész áll, mint Rod la Rocque, aki a címszerepet játssza. Ez a kitűnő ameri-

kal filmszínész ma a film legjobbjainak sorába tartozik. Nem elégszik meg azáltal, hogy hódító, jó megjelenésű, hanem a színész mesterségbeli részére helyezi a fősúlyt. Közvetlen, természetes és derűt árasztó minden mozdulata, egészséges nevetése, széles gesztusai és egész megjelenése, mimikája pedig a legkifejezőbb. Akár a hőst, akár a hárványost játssza, mindent végtelen kedvesen tud kihozni szerepéből. Partnereire nem harul nagyobb feladat, de kisebb szerepeikben hűségese támogatói Rod la Rocque művészi munkájának, amelyen a film sikere nyugszik.

(l. l.)

TŐZSDE

Zürich, május 16. (Zárlat.) Beograd 9.1375, Páris 20.425, London 25.32 és hétényolcad, Newyork 518.775, Brüsszel 72.45, Milánó 27.325, Amszterdam 209.375, Berlin 124.15, Bécs 73, Szófia 3.745, Prága 15.37, Varsó 58.15, Budapest 90.625, Bukarest 3.205.

Szentai gabonárak, május 16. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 345 dinár, ujbuz 250 dinár, tengeri morzsolt 300 dinár, takarmányárpa 260 dinár, zab 280 dinár, rozs 325 dinár, köles 305—310 dinár, muharmag 720 dinár, heremag 2200 dinár, bab 345 dinár, burgonya 175—180 dinár, őremlények: 0-ás liszt gg 535 dinár, 0-ás liszt g 535 dinár, kettes főzölliszt 515 dinár, ötös kenyérliszt 485 dinár, hetes 355 dinár, nyolcas 270 dinár.

Szombori terménytőzsde, május 16. Buza Bácska vasut 355—360. Rozs Bácska vasut 71—72 kilós 330—340. Zab. Bácska vasut uz. 262.50—267.50. Árpa takarmányi 61—62 kilós 290—295, takarmányi 63—64 kilós 300—305, tavaszli 65—66 kilós 320—325. Tengeri Bácska vasut pt. 287.50—292.50. Bab fehér nem válogatott 5—7%-os 340—350, fehér válogatott 380—390. Liszt Ogg 475—495, 0g 475—495, 2-es 450—470, 5-ös 430—450, 6-os 400—420, 7-es 340—360, 8-as 240—250 dinár. Korpa finom korpa 230—240 dinár. Irányzat: változatlan.

Noviszádi terménytőzsde, május 16. Buza bácskai 77—78 kilós két százalékos 357.50—360, délbánati 78—79 kilós két százalékos 355—357.50, felsőbánati 78—79 kilós két százalékos 352.50—355. Zab 262.50—267.50. Tengeri bácskai 292.50—295, bánati 290—292.50. Lisztek: Ogg és 0g bácskai 485—495, kettes számu 465—475, ötös 445—455, hatos 420—430, hetes 350—360, nyolcas 240—245, korpa jutásakokban 227.50—232.50. Bab 405—410.

A noviszádi tőzsde e hó 17-ikén az ünnep miatt nem dolgozik.

Budapesti gabonátőzsde, május 16. A gabonátőzsdén a kedvezőbb belföldi mezőgazdasági hírekre az irányzat nyugodtabb és aránylag tartott. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza májusra 33.46—33.64, zárlat 33.46—33.48, októberre 31.04—31.20, zárlat 31.06—31.08, márciusra 32.92—33.10, zárlat 32.90—32.92, rozs májusra 31, októberre 27.06—27.30, zárlat 27.06—27.08, márciusra 28.90—29.16, zárlat 28.80—28.90, tengeri májusra 28.06—28.10, zárlat 28.01—28.08, júliusra 28.78, zárlat 28.74—28.78.

Budapesti értéktőzsde, május 16. Magyar Hitel 85.9, Kereskedelmi Bank 118.5, Magyar Cukor 194, Georgia 15.6, Rimamurányi 112.7, Salgó 73.1, Kőszén 81.5, Bródi Vagon 38, Beocsini Cement 247, Nasci 186.5, Ganz Danubius 173.5, Ganz Villamos 147, Atheneum 34.75, Nova 54.1, Levante 25, Pesti Hazai 215.

Budapesti állatvásár, május 16. A vágómarhavásárra 852 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör jobb 98—116, kivételesen 128 fillér, közepes 78—96, gyenge 54—76, bika jobb 100—106, közepes 90—98, gyenge 80—88, tehén jobb 94—108, kivételesen 116, közepes 76—92, gyenge 54—74, növendékmárha 80—96, kicsontozni való marha 48—52 fillér. A sertésvásárra 2250 állatot hajtottak fel. Árak kilónként élsúlyban: könnyű sertés 1.40—1.52, közepes 1.52—1.58, nehéz 1.60—1.65 pengő.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Felelősek-e a temetkezési egyletek vezetői a tagok befizetéseiért?

— Viszonválasz —

Azt a vitát, amely ebben a kérdésben köztem és Milics Ivó dr. egyetemi tanár ur között e lap hasábjain folyik, végső fokon a bíróság fogja ugyan eldönteni, mindamellett a zárszó jogán még néhány megjegyzést óhajtánék fűzni a tanár ur nagyérdéki fejtegetéséhez.

Ellenfelem azt állítja, hogy az egyletek vezetőinek felelőssége a bíróság előtt fekvő keresetben megjelölt azon jogalapon, hogy azok elmulasztották a cégbejegyzést és a biztosítási alap kimutatását, nem állapítható meg és nem hocsájtkozik azoknak az érveknek a cáfolatába, melyeket legutóbbi cikkem keretében hangsúlyoztam és amelyek közül talán döntő jelentősége van annak, hogy a szóbanforgó egyletek vezetősége a vétkes és gondatlan cselekmények egész sorozatát követte el, ami pedig feltétlenül maga után vonja kártérítési felelősségüket.

Szeretném a tanár urat meggyőzni arról, hogy ez utóbbiak egyáltalán nem képeznek külön, a keresettől eltérő jogalapot, hanem a keresetben megjelölt jogalappal szoros okozati összefüggésben vannak. A kereskedelmi törvény ugyanis akkor, amikor a szövetkezetek cégének a cégjegyzékbe történő bejegyzését kötelezőleg, büntetés terhe alatt és a szövetkezet nevében eljáró személyek kártérítési kötelezettségének a megállapításával előírja, már utal ezen mulasztás jogi következményeire. Ugyancsak nem hagy fenn kétséget ebben az irányban a kereskedelmi törvény 462. §-a sem, amely úgy rendelkezik, hogy az a biztosítási vállalat, illetőleg annak vezetősége, amely biztosítási üzletet megkezd és azzal rendszeresen foglalkozik a 453. §-ban megkívánt biztosítási alap kimutatása előtt, a törvényben megállapított büntetéssel sújtandó. Akkor tehát, amikor ezeknek a törvényes rendelkezéseknek megszegésével kapcsolatos vétkes és gondatlan cselekményeket, a vezetőség anyagi felelősségének a jogalapja gyanánt megjelöltem, nem lehet beszélni arról, hogy ezeket a kérdés mérlegelése köréből ki kell vonni, mert ezek igenis szorosan annak a keretbe tartoznak.

A tanár ur úgy szeretné feltüntetni cikkében, hogy a cégbejegyzés és a biztosítási alap kimutatása csak üres, jelentőség nélküli formások, amelyeknek az elmulasztása nem lehet kapcsolatos az üzlet érvénytelenségével és az érvénytelenségéből folyó joghatásokkal. Meghaladná e cikknek a kereteit, ha részletesen fejtegetni akarnám, miért kívánja a törvény ezeknek az alakszerűségeknek a megtartását és miért fűz azoknak megszegéséhez olyan súlyos szankciókat. Ennek minden esetre komoly és mélyreható okai vannak és nem lehet azok felett olyan könnyen el-siklani, amint azt a tanár ur véli azzal a megokolással, hogy ha az egylet nincs szövetkezet- és biztosító vállalatként bejegyezve, akkor egész egyszerűen magánjogi társaságnak kell tekinteni, amelyre a kereskedelmi törvény rendelkezései nem vonatkoznak.

Milics dr. tanár ur következetesen megmarad amellett az álláspontja mellett, hogy a szóbanforgó egyletek alapszabályaik, céljaik és üzletkörüik szerint nem kereskedelmi vállalatok, hanem jótékonyági, magánjogi egyesülések. Ezt az álláspontját azonban semmiféle más érveléssel, mint az alapszabályok rendelkezésével támogatni nem tudja. Én szívesen deferálnék a tanár ur nagyra értékelt álláspontjának, ha felvilágosítana engem arról, hogy miéltalán jótékonykodás rejlik abban, ha 1200 tag 50 dinárral összesen 60.000 dinárt fizet és ebből az összegből az elhalt tag kedvezményezettje 50.000 dinárt kap? Vagy pedig a

tag befizetések során át 40.000 dinárt és elhalálása esetén kedvezményezettje 50.000 dinárt kap? Miben különbözik az e fajta üzlet a díjbiztosítási üzlettelől, ahol a biztosított esetleg sokkal kevesebb biztosítási díjat fizet, viszont kedvezményezettje esetleg igen jelentékeny biztosítási összeghez jut? Jutott-e már valaha is eszébe bárkinek a Rossia Fonciéret jótékonyági intézetnek tekinteni? (Pedig sokkal több jótékonytságot gyakorolt bármely temetkezési egyletnél.) Mind a kettő biztosítási vállalat és a különbség közöttük csak az, hogy a temetkezési egylet a biztosítással járó kockázatot a tagjaira veti ki, a Rossia Fonciére pedig egy sokkal biztosabb bázisra, a saját tőkéjére építi. De ez tisztán a vállalatoknak a belső ügye és nem változtat a biztosítási egyletek jogi természetének azonosságán.

Nagyon erősen az az érv is, hogy a szóbanforgó egyletek azért sem tekinthetők kereskedelmi jellegű szövetkezeteknek, mert nem nyereszkedésre alakultak. Eltekintve ugyanis attól, hogy a kereskedelmi társaságokat a magánjogi egyesülésektől nem az a körülmény különbözteti meg, vajjon azok nyereszkedésre alakultak-e vagy sem, hanem az általuk kötött üzletek jogi természete, hangsúlyozni kívánom, hogy a szövetkezetek általában véve nem nyereszkedésre alakult társaságok, hanem tagjaik anyagi érdekeit istápolni célzó társasági alakulatok. A fogyasztási szövetkezetek például

tagjaikat beszerzési áron üzleti haszon nélkül látják el éleltszükségleti cikkekkel. A kölcsönös bizt. társ. jogi természetét a jogi irodalom így határozza meg: »Ezeknek a díjból való, nyereszkedésre alakuló egyéb biztosító vállalatokkal ellentétben céljuk, a tagokat és családtagjaikat bizonyos meghatározott események (halál, házasság, szülés stb.) bekövetkezése estére olcsó befizetési módokat mellett biztosítani. E cél megvalósítását pedig a szövetkezési viszony természeténél fogva lehetővé, mely szerint a tagok nem csak, mint biztosítottak állanak a társasággal szemben, de a többi tagokat ért károk megtérítése tekintetében tagjaik erejéig a biztosítók minőségében is felelősek. Másrésztől közrejátszik az a körülmény is, hogy a társaság jövedelmei és nyeresége csaknem teljesen kártérítési célokra fordítandók.« (Lásd. Dr. Vályi Sándor Magyar Céglög 504 lap) Ugyanott megjegyzi a szerző, hogy »a kölcsönös biztosító társaságok közé tartoznak az olyan temetkezési egyletek is, amelyeknél a tagok örökösei vagy kedvezményezettjei halál esetére bizonyos szerződésileg kikötött összeget kapnak.« Ezzel szemben nem tekinthetők szövetkezeteknek azok az egyesülések, amelyek nem anyagi érdekek, hanem erkölcsi, társadalmi, jótékonyági, nemzeti, közmívelődési és más nem vagyoni célok megvalósítására alakultak. És hogy a Concordia ebbe az utolsó kategóriába esik, azt a tanár ur velem sohasem fogja elhárítani.

A vezetőség felelősségének kérdésében pedig Milics dr. tanár ur ellenvetéseivel szemben még a következőket kívánom megjegyezni.

Az egyleti tagnak a cégbejegyzés és biztosítási alap letételének elmulasztásáról való tudomása egyáltalán nem menti a felelősség alól a vezetőséget még akkor sem, ha az alapszabályok és minisz-

teri jóváhagyás erre nézve kötelező utasítást nem is tartalmaznak. A miniszternek, mint felügyeleti hatóságnak nem kellett őket ezen kötelezettségük betartására figyelmeztetnie, mert a törvényt mindenkinek ismernie kell és annak nem tudásával senki sem védekezhetik. A tagok jogaira vonatkozólag pedig legyen szabad hivatkoznom a német Reichsgericht egy döntésére (I. Klupathy ker. jog. I. köt. 324 lap) amely a konkrét esetre alkalmazva körülbelül így formulázható meg: Az egylet illetőleg annak vezetőségéből alakult alkalmi egyesülés és a biztosított egyleti tag között kétoldalu életbiztosítási szerződés jött létre. A kereskedelmi törvény 335 §-a értelmében »kétoldalu szerződésnél az, aki ellen teljesítés (tagdíj fizetés) követeltek, erre csak az esetben kötelezhető, ha a másik fél a saját részéről a szerződést teljesítette, illetve kész a teljesítésre. Kétségtelen, hogy az egyletnek, mint biztosítási vállalatnak még mielőtt működését megkezdte, teljesítenie kell a törvényben megszabott kötelezettségét, amely alól még az egyleti tag se mentheti fel. És mivel a Concordia a felszámolás elhatározásával kifejezést adott annak az akaratának, hogy cégét bejegyeztetni és a biztosítási alapot kimutatni nem kívánja, az egyleti tag az őt megillető azon jogok közül, hogy követelheti a szerződés teljesítését vagy pedig a szerződéstől előlhat és kártérítést igényelhet, csak ez utóbbit választhatta. Az üzlettel való elállásnak pedig természetesen következménye, hogy a másik fél, aki a szerződést teljesíteni nem képes, visszafizesse azt, amit jogcím nélkül felvett.

Végül még nem hagyhatom szó nélkül Dr. Milics urnak az áldozatokhoz intézett bölcs tanácsát, hogy csak fizessék be továbbra is a tagdíjakat, mert ez az egyetlen módja annak, hogy megmentsék eddigi befizetéseiket. Nem hiszem ugyan, hogy a tanár urnak ezen értelme folytán életveszélyes tolongások lesznek az egyleti pénztárak előtt, — de én azt hiszem, sokkal nagyobb megértésre talált volna egy, a katedráról elhangzó oly fajta gazdaságtani kioktatásnak, hogy a tőkegyűjtésnek, a takarékoskodásnak és a jövőről való gondoskodásnak sokkal biztosabb módjai vannak, — mint holmi életképtelen, irracionális és innormális temetkezési és hasonló jellegű egyletekbe való tömörülésnek. Dr. Kellert Benő

Vonatok indulása és érkezése Szubotica állomáson május 15-től

Szuboticáról indul (Hová?)		Szubotica-ra érkezik (Honnan?)	
Noviszd—Beograd	0:01	Zsombolja—Kikinda—Szentá*	3:58
Crvenka—Bogojevo	1:30	Budapest—Kelebia	4:45
Kelebia—Budapest	0:29	Szubotica-i szállás	7:05
Zsednik—Csantavir	3:35	Staribecsej—(Szeged) Horgos	7:10
Szentá—Djala	4:35	Vinkovci—Szombor	7:15
Horgos (Szeged)—Staribecsej	5:05	Beograd—Noviszd	7:17
Noviszd—Beograd*	5:15	Bogojevo—Crvenka	7:35
Kelebia—Budapest	5:39	Becskerek—Szentá	7:39
Szubotica-i szállás	5:45	Csantavir—Zsednik	9:10
Szombor—Vinkovci	6:09	Sebesics	10:20
Noviszd—Beograd	7:50	Csikeria kitérő	10:25
Csikeria kitérő	9:20	Beograd—Noviszd	11:20
Sebesics	9:30	Beograd—Noviszd**	11:40
Szentá—Becskerek—Pancsevo	9:45	Zagreb—Vinkovci—Szombor**	11:54
Horgos—Szeged	11:05	Vinkovci—Szombor	12:27
Szubotica-i szállás	12:01	Budapest—Kelebia**	12:50
Szentá—Kikinda—Zsombolja**	12:06	Szeged—Horgos	13:06
Kelebia—Budapest**	12:18	Pancsevo—Becskerek—Szentá	13:11
Crvenka—Bogojevo	12:40	Szubotica-i szállás	13:12
Noviszd—Beograd**	13:20	Szubotica-i szállás	15:35
Szentá—Becskerek	13:37	Beograd—Noviszd**	16:16
Szombor—Vinkovci	13:45	Zsombolja—Kikinda—Szentá*	16:30
Zsednik—Csantavir	13:58	Csantavir—Zsednik	17:11
Horgos (Szeged)—Staribecsej	14:10	Budapest—Kelebia**	17:15
Szubotica-i szállás	14:16	Vinkovci—Szombor	17:30
Noviszd—Beograd	14:45	Staribecsej—(Szeged) Horgos	17:35
Szombor—Vinkovci—Zagreb**	16:40	Beograd—Noviszd	18:19
Kelebia—Budapest**	16:46	Pancsevo—Becskerek—Szentá	19:45
Noviszd—Beograd**	17:45	Budapest—Kelebia	21:00
Szombor—Vinkovci	18:30	Kamarás—Horgos	21:05
Zsednik—Csantavir	18:42	Szubotica-i szállás	21:15
Horgos—Kamarás	18:45	Bogojevo—Crvenka	21:35
Szentá—Becskerek—Pancsevo	18:57	Csantavir—Zsednik	21:46
Szubotica-i szállás	19:55	Vinkovci—Szombor*	21:55
Szombor—Vinkovci*	23:00	Djala—Szentá	22:00
Szentá—Kikinda—Zsombolja*	23:20	Beograd—Noviszd*	22:45

Szuboticáról indul Palicsra: 15:00, 16:03, 17:39, 19:02, 22:05, 20:30, 23:10
 Palicsról indul Szubotica-ra: 15:30, 16:22, 18:02, 19:27, 22:27, 21:07, 23:32 (menetidő 12 perc)

* A dültbetűvel írottak gyorsított személyvonatok.

** A vastag betűvel írottak gyorsvonatok.

Százötvenezer állami alkalmazott van Jugoszláviában

Az 1927/1928. évi pénzügyi törvény, amely tudvalevőleg április elsején lépett életbe, 145.003 állami tisztviselő részére engedélyezte járandóságait kiutalását.

A tisztviselőkről készült statisztika szerint Jugoszláviában 10.594 elsőosztályú, 27.469 másodosztályú és 6.026 harmadosztályú tisztviselő van, ezenkívül 12.292 egyéb állami alkalmazott. Eszerint összesen 56.381 állami tisztviselő van rendszeresített állásban, míg 5.750 szolgál, 8.882 napszámos, 1.134 napidíjas és szerződéses alkalmazott, továbbá 20.231 csendőr, összesen 35.997 személy.

A szigorúan vett államigazgatási szolgálatban a csendőrökkel együtt összesen 92.378 személy van. Ha a csendőröket leszámítjuk, akik katonai beosztásuk szerint tulajdonképpen nem sorolhatók az állami alkalmazottak közé, úgy az állami közigazgatásban összesen 72.147 alkalmazott van.

Végeredményben az összes állami alkalmazottak száma 145.003 személyből áll. Ezek intézik az állami igazgatást Jugoszláviában, amelynek 13 millió lakosa, 6.595 községe, több mint 400 járása és 33 tartománya van. Levonva a csendőrök és az állami gazdasági intézményeknél alkalmazottak számát, az irodai személyzetre 112.871 személy jut,

Uj vasutvonalak építését, a folyam- és tengerhajózás kibővítését tervezi a külföldi kölcsönből a közlekedésügyi miniszter

Miloszavjevics Szvetiszláv közlekedési miniszter nyilatkozata

Beogradból jelentik: Miloszavjevics Szvetiszláv közlekedésügyi miniszter a napokban fogadta a sajtó képviselőit és részletes nyilatkozatot tett azokról a beruházási munkálatokról, amelyeket az új külföldi kölcsön megkötése után szándékozik megkezdeni. Nagyarányu programjáról ezt mondta a miniszter:

Uj vasutak

— Mihelyt megkapjuk a nagy külföldi kölcsön első részletét — mondotta a miniszter — hozzáfogunk a vasuti hálózat alapos kiépítéséhez. Mindenekelőtt hozzáfogunk a már megkezdett munkálatok befejezéséhez, aztán pedig sor kerül az első Adriai-vasut építésére, amelynek utirányát Kotor végállomással már megszabta az 1928/29. évi pénzügyi törvény. Ez az első vasutvonal, amely Beogradot összeköti a tengerrel, de nem lesz az egyetlen vonal, mert ezenkívül még két Beograd-adriai vonal építését tervezük. Az egyik az úgynevezett Una-menti vasut, amely Közép- és Nyugatbosznia közt össze a Zagreb-szpliti vonallal, a harmadik vonal pedig Beogradot Tuzlát, Szarajevót, Mosztarót, Imotskint és Szplitent keresztül fogja összekötni a tengerrel. A kotori vasut költségeit még a régebbi Blair-féle kölcsönből fogjuk fedezhetni, az Una-vasut tervrajzai most készülnek, csak a harmadik vonallal fogunk még várni néhány évet.

— A másik nagy közlekedésügyi probléma Délserbia, amelynek vasuti hálózata még nagyon kezdetleges. Itt elsősorban az úgynevezett körvonal építéséről van szó, amelynek iránya Szkoplje—Tetovo—Gostivar—Kicsevo—Ohrid—Reszan—Bitolj—Prilep—Bogumila—Veszolj volna. Eddig munkában van ennek a vonalnak Bitoljtól Prilepig terjedő része és ha a munka továbbra is kedvezően halad előre, akkor észre adhatjuk a forgalomnak.

— Ez év folyamán Beograd is bekapcsolódik a keskenyvágányú vasutvonalaink hálózatába. A Beograd—Ohrenovac vonalon most fektetik le a 76 centiméteres sínpárt, úgy hogy most már a fővárosnak is direkt összeköttetése lesz Bosznia és Délserbia keskenyvágányú vasútaival. A vonalat bevezetik a beogradi állomás első vágányára, úgy hogy új pályaudvar építése sem lesz szükséges, a keskenyvágányú teheráruforgalmat pedig a Száva-parti állomáson bonyolítják le. A Beograd—Novszka vonalon serényen folyik a második sínpár építése.

A vasutak kommercializálása

Az 1927/28. évi pénzügyi törvény felhatalmazást adott a minisztertanácsnak, hogy rendeleti uton léptesse életbe a vasutak kommercializálásához szükséges reformokat. Az államvasutak vezérgazgatósága hosszabb idő óta foglalkozik ezzel a problémával és a tanácskozáskor bevonta az érdekelt gazdasági körök képviselőit is. A kérdés részletes megvitatása után az összes mértékadó körök abban állapodtak meg, hogy a pénzügyi törvényben foglalt meghatalmazás nem elegendő egy lényeges reform keresztülvételéhez, mert szükség mutatkozott a legtöbb, a vasutakra vonatkozó törvény megváltoztatására is, amire pedig nem kapott felhatalmazást a minisztertanács. A nemrég elfogadott 1928/29. évi pénzügyi törvényben megkapjuk a kívánt felhatalmazást és most szorgalmasan dolgozunk a reformon. Mivel a kiadandó szabályrendelet változtatni fog nemcsak a rendes vasuti törvényeken, hanem az államháztartásról és a költségvetéséről szóló törvényen is, a munka meglehetősen komplikált és nagy óvatosságot igényel, remélem azonban, hogy észre ezzel is elkészülünk.

Csatornaépítési tervek

— Amint V. D. Hynes, a Népszövegnek a Duna-probléma tanulmányozására kiküldött biztosa jelentésében hangsúlyozta, a Dunán és mellékfolyóin a forgalom jelenleg a háborúelőttihez alig hatvan százalékát érte el. A jugoszláv vizeken nagyjában már elértük a háborúelőtti forgalmat, sőt egyes kikötőink, mint például Beograd forgalma a háborúelőtti háromszorosára emelkedett. Véleményem szerint ez a kérdés tisztára mezőgazdasági probléma, mert folyóvízi forgalmunk intenzitása függ

elsősorban termelésünk teljesítőképességétől. Vízutaink teljesítőképessége ugyanis egyáltalában nincs kihasználva. Összes vízutaink forgalma nem haladja meg egy kétvágányú vasutvonal forgalmát.

— Ezen a helyzeten kétféleképpen segíthetünk: Mindenekelőtt a kikötők rendezése és a raktározási munkálatok gyorsabbá és olcsóbbá tétele révén meg kell akadályoznunk, hogy a hajópark tulsokat vesztessen a kikötőkben. A folyók kotrásával lehetővé kell tenni, hogy azok a vidékek, amelyek csak magas vízállás esetén használhatják a víziutakat, állandóan be legyenek kapcsolva a forgalomba.

— Még 1908-ban kidolgoztuk a Moravát és a Vardart összekötő csatorna-tervet. A két folyó szintkülönbségének leküzdése nagy költségeket igényel, mert zsilipeket és emelőtelepeket kell építeni. A csatorna hossza 600 kilométer volna, tehát majdnem annyi, mint a Raina—Majna—Duna-csatorna. A Morava—Vardar-csatorna kiépítésével Szaloniki a Földközi Tenger egyik legfontosabb kikötőjévé lenne. A Raina—Majna—Duna-csatorna azonban csak 1935. és 1940. között készül el, addig persze nem lehet szó a másik csatornáról.

— A másik, könnyebben megvalósítható csatornaépítési terv a Duna—Száva-csatorna, amely a Vukovár—Samac irányát követné. Ennek a csatornának tervei már készen vannak, de aktuális csak akkor lesz, ha majd a boszniai és hercegovinai bányatermelés fellődésével kérdésessé válik ezeknek a nyersanyagoknak szárazföldi uton való szállításának rentabilitása.

A folyamhajózás

— Az új kölcsönből nagyobb összeget folyami hajóparkunk kiépítésére is fordítunk, beszerzünk néhány olyan modern hajótípust, amelynek most nagy keletje van, s aztán kiépítjük a kikötőket is. Elsősorban ki fogjuk építeni a beogradi kikötőt, amely ma már abszo-

lute nem felel meg a modern forgalom követelményeinek. Beograd évi áruforgalma 800.000 tonna, személyforgalma pedig három millió. A 8000 méter hosszú rakparton 40.000 négyzetméter rak-tár van, ebből kilencven százalék a magánraktár. A beogradi kikötőben tizenöt nagyobb külföldi és belföldi és vagy nyolcvan kisebb hajózási vállalat dolgozik és csak két javítóműhely van. Az új kölcsönből 4000 méter hosszú új rakpartot, a hozzávaló raktárakkal fogunk építeni, elkészítjük a Beograd—pancsevoí hidat és az új személyszállító-kikötőt.

A tengerhajózás

— Kereskedelmi flottánk két részre osztható: az egyik a partmenti, a másik a tengerentúli forgalmat bonyolítja le. Az államnak érdeke, hogy mindkettőt fejlessze, hogy felvehesse a versenyt a külfölddel. Eddig, szubvenciók révén főleg a partmenti forgalmat támogatja az állam és elérte, hogy ma a partmenti forgalmunk jobb mint Ausztria idején. Mivel azonban hajóparkunk nagyrészt elavult egységekből áll, az elaprékolt szubvenció pedig lehetetlenné tette az illető vállalatoknak a beruházását, elhatároztuk, hogy ezután csak az igazán életképes vállalatoknak adunk szubvenciót, hogy minél előbb kiegészíthessék flottáikat. A tengerentúli forgalmat mindaddig nem támogathatunk, de a jövőben ez is meg fog változni, különben is itt meglehetősen tökéletes vállalatokról van szó, amelyek nem is szorultak annyira állami támogatásra.

Uj biztonsági rendszer

— Az új költségvetésben három millió dináros összeget kaptunk, hogy vasutvonalainkon bevezessünk egy új biztonsági rendszert, az úgynevezett »Dis-pacing-rendszert. Ez a rendszer rendkívül fokozza a forgalom veszélytelen-ségét és hosszabb utvonalon is lehetővé teszi, hogy egy-két tisztviselő egy automatikusan működő biztonsági apparátus segítségével lebhonyoltsa az egész forgalmat. Az új rendszert még az idén a Zagreb—Zidanimost közötti vonalon vezetjük be és ha itt beválik, akkor fokozatosan bevezetjük valamennyi vonalon.

Nyilatkozata végén a miniszter meg-cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint a közlekedésügyi miniszterium Németországban tárgyalásokat folytat egy egymilliárd dináros kölcsön megkötéséről.

Hetvenötezer hold földet ármentesítenek Délbánátban

A lecsapolás után ötszázmillió dinár lesz a pancsevoí mocsarak helyén nyert szántóföld értéke

Beslics Nikola beogradi tartománygyűlési elnök nyilatkozata

Beckerekéről jelentik: Május 12-én Pancsevón nagyjelentőségű konferencia volt, amelyen megtárgyalták a Duna-Temes ármentesítő társulat nagyszabású és sokféle munkálatának concesszióját. Azok a műszaki munkálatok, amelyeket a Duna-Temes társaság most elvégeztetni készül, a legnagyobb méretűek az egész ország területén, mert 42631 hektárnyi mocsaras területre terjednek ki és ezeknek

az óriási munkálatoknak költségei két-százhatvanmillió dinárt tesznek ki,

mely összeget az ármentesítő társulat az érdekelt részére kölcsönképen veszi fel az állam garanciája mellett hosszú lejáratra. Ezeknek a munkálatoknak első része szerves kapcsolatban van a Pancsevo és Beograd között építendő nagy vasuti hid munkálataival és jelentősége kétségtelül óriási az egész Bánát gazdasági fejlődése szempontjából, de kulturális, közegészségügyi és államfejlesztési szempontból is.

A Bácsmegyei Napló munkatársa felkereste Beslics Nikola tartománygyűlési elnököt, a beogradi tartomány folyam-mérnöki hivatalának főnökét, aki a munkálatokat tervezte és felvilágosítást kért tőle a munkálatok célja, jelentősége és egyes adataira vonatkozólag. Beslics Nikola munkatársunknak a következőket mondta:

Száz év óta tartanak az előkészületek

— A szóbanforgó nagykiterjedésű dunamenti rétek ármentesítésére irányuló törekvés még 1868. évben kezdődött, de az 1876-iki nagy árvíz teljesen elpusztította a gyöngye védgátakat. Ennek az lett a következménye, hogy három telepített község

Albrechtsdorf, Königsdorf és Gizellaheim egész lakossága elköltözött erről a vidékről.

1882-ben újabb eredménytelen kísérletek történtek és csak 1910-ben, az érdekelt községek szüntelen kérésére dolgozták ki végre a III. IV. és V. Dunaöböl árvédelmi és vízmentesítési terveit és az akkori magyar parlament erre vonatkozólag külön törvényt hozott, 1913. augusztus 9-én pedig megalakult a Duna-Temes ármentesítő társulat Pancsevo székkel.

— Azonban a tervezett munkák építése nem kezdődhetett meg, mert 1914-ben kitört a világháború és

a háború alatt az egész terv az összes adatokkal együtt elveszett.

Azonban a dolognak rendkívül nagy volt a jelentősége, ezért a tervezethez újból hozzá kellett fogni, még pedig egészen előről, ami meg is történt. Egy kidolgozott terv alapján a földművelésügyi miniszterium reorganizálta a Duna-Temes társulatot. A tervek tanulmányozása felvétele és kidolgozása 1922 június 15-én kezdődött meg és

a területek árvédelmének teljes biztosításával fog végződni az a nagy munkaprogram, amely közel egy évszázada indult meg

és amely a mocsaras bánati földekből Európa élestarát van hivatva megmenteni.

A munkálatok közgazdasági jelentősége

— Országunk területén még mindig van egymillió hektáron felüli mocsaras terület. Jól kidolgozott vízmentesítési munkaprogram keresztülvételével az állam gazdasági megerősítését nagy mértékben lehet elérni

— A III. IV. és V. Dunaöböl régi-területe 42.631 hektárt, azaz 74.082 katasztrális hold, amiből 3775 hektár szántó, 7480 hektár kaszáló, 25.193 hektár legelő, 1607 hektár erdő, 52 hektár beépített terület és 4524 hektár terméketlen.

Az egész terület forgalmi értékét 165 millió dinárra becsülik

egy hold átlagos értéke tehát körülbelül 4000 dinár lehet, ami az ármentesítettek értékének egyharmadát sem éri el. Az egész terület átlagos évi termése 27 millió dinár értéket képvisel, de csak ha a Duna alacsony, ami pedig ritkaság, különben a jövedelem egyszerűen semmi. Ilyen volt a helyzet eddig és ilyen ma is. Ha azonban a tervezett munkákat végrehajtják

az egész területből 36.770 hektár termőfölddé alakul át,

a fennmaradó 5.861 hektár pedig árterület marad, nagy védőgátakkal körülvéve. Az ármentesített területekből 27.577 hektár lesz szántó föld, a többi kaszáló és legelő.

Az ármentesített területek értéke minimális becslés szerint is ötszázharminc millió dinár lesz

egy hektár átlag 14.500 dinár. A terület termelése erősen emelkedni fog, teljesen reális számítás szerint

évi kilencvenöt millió dinárra.

Ez, ha átlagban számítjuk, hektáronként 14 mázsa buza, Vagyis

a mostani termés kitesz 37.750 mázsa búzát és kukoricát, a jövőben pedig 623.240 mázsát fog kitenni.

Kiszáritják a mocsarakat

— A munkálatok higiénikus előnye is igen nagy jelentőségűek. A gyakori áradás következtében különböző epidémiák, ragályos betegségek lépnek fel ezen a területen, amelyek emberre és állatra egyaránt katasztrófális következményekkel járnak. Meg vagyok győződve, hogy ezeknek a munkálatoknak a révén Beograd, Pancsevo és Zemun lakosságának egészségügyi viszonyai is meg fognak javulni, mert ezek a városok közvetlen közelében fekszenek.

A beograd—pancsevoí vasuti hid

— A munkálatoknak a Pancsevo-beogradi hiddal való összefüggése abban áll, hogy hogy a hid tervezése alkalmával az illetékes faktorok arra a megállapodásra jutottak, hogy ez a vasutvonal, amely az adriai vasut végső kapcsolata lesz, csakis ezeken a réteken mehet keresztül. Miután árterületen a vasut építése és fentartása nagyon kétséges, sőt bizonyos esetekben lehetetlen is, arra a természetes elhatározásra jutottak, hogy a vasutat biztos alapokon csak az esetben lehet kiépíteni, ha előbb a védelmi töltéseket elkészítik. A védgátak kiépítésével az állam nagy átvezető hidak, magas vasuti töltések építését takarítja meg és a vasuti vonalnak és a forgalomnak olcsó fentartása válik lehetővé. Ennek a vasutvonalnak a jelentőségéről nem is kellene szólnunk, hiszen tudjuk, hogy a Bánát exportálja a legtöbb búzát és kukoricát, ami azt mutatja, hogy az adriai vasut éppen ezen a részen lesz a legrentábilisabb.

— Ami a munkálatok financiai részét illeti, a következőket mondhatom:

Az összmunkálatok költségei kétszázhatvan millió dinárt tesznek ki.

Ezt az összeget a társulat harmincéves törlesztésre szóló amortizációs kölcsön formájában szerzi be. A munkálatok finanszírozására vonatkozólag a pénzügyminiszterium egy különleges rendelkezést is hozott a pénzügyi bizottsággal és a parlamenttel egyetértőleg. A munka program szerint az összes munkálatokat három év alatt lehet befejezni, vagyis

1931 május 1-re a munkák be lesznek fejezve,

ugy, hogy a Beograd—pancsevoí hid befejeztéig mi is készen leszünk.

— Persze, igen komolyan kell dolgozni, mert viszonylag kevés az idő arra, hogy mindent elvégezhessünk és pedig kilencven kilométer hosszú védőtöltést, amelybe 12.400.000 köbméter földet kell betölteni, a vízvezető csatornából 1.150.000 köbméter földet kell kiásni, épül három szivattyú állomás, hetvenhat különböző magyagságú ház (az igazgatóság, a mérnökök, tisztviselők, műőrök, gépészek fűtők és egyéb munkások részére), 130 betonhid háromtól tíz méter szélességben, 180 kilométer hosszú telefonvonal és még sok más.

A jugoszláv gazdasági élet aktuális főproblémái

Irta: Alexander S. D., a zagrebi gyáriparosok országos szövetségének elnöke

Politikai körök a huszvéthétén megtartott gazdasági konferenciának politikai szempontokat tulajdonítottak, de ezzel a gazdasági körök keveset törődtek, mert végre alkalmuk volt értekezletükön hat minisztert, még pedig rászorítással foglalkozó minisztereket, üdvözölhetni. A zagrebi kereskedelmi és iparkamara a gazdasági konferencia alkalmából az ország gazdasági viszonyainak rendezésének ügyében memorandumot dolgozott ki, amelyet eljuttatott a kormányhoz. Ez a körülmény hozta létre a megtartott gazdasági konferenciát és ez a memorandum készített a kormányt arra, hogy a konferencián hat miniszterével képviseltesse magát.

Az idén lesz tíz éve, hogy az új államunk megalakult. Ha az elmúlt tíz esztendő gazdasági mérlegét elkészítjük, kevés okunk van a megelégedettségre. A centralisztikus igazgatási rendszer főleg gazdasági téren nem vált be. A gazdasági körök már régóta küzdenek a messzemenő decentralizálás és az állami igazgatás depolitizálása mellett. Ez az irányelv jutott kifejezésre a megtartott értekezleten. A gazdasági helyzet, mint minden más államban, nálunk is súlyos és mindent meg kell tennünk, hogy azt szanalhassuk. Minisztériumaink, különösen a gazdaságiak, túl vannak terhelve és a rájuk bízott feladatokat nem oldhatják meg idejében. Sok időt pazarolnak el és amellett a gazdasági érdekeltek kénytelenek minden kis ügyben a központi szerveket felkeresni és ott az elintéztést megsüregelni. Ujabbán nálunk önkormányzati szervek alakultak, azonkívül a fontosabb gazdasági központokban a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak alosztályai működnek. Az állami igazgatásnak kötelessége volna a decentralizáció érdekében mindent elkövetni, hogy az állami igazgatás tehermentesítve legyen és a vidéki igazgatási szervek feljogosítva legyenek minden helyi érdekű ügyet elintézni. Az állami központi szerveknek ezzel szemben csak nagyobb, elvi jelentőségű, az állam érdekkörébe tartozó fontosabb kérdések volna fentartva. Csak ezen a révén érheti el céljait a gazdasági élet.

Már ma megállapíthatjuk, hogy mértékadó tényezőink ezeket a szempontokat magukévé tették.

Az állam a nagy kölcsön felvétele előtt áll. A külföldi kölcsönt megállapított beruházási program alapján használják fel és abból az ország minden tartománya részesedni fog. Különösen arra fog nagy gondot fordítani, hogy a hazai ipar a nagy beruházások keresztülvitelénél foglalkoztatva legyen. Az egyes minisztériumok külön-külön kidolgozták a beruházási programjukat. Természetesen gondot fognak fordítani arra, hogy első sorban produktív beruházások eszköztesse, amelyek belátható időn belül hasznot hajtának és a kamatok és amortizáció lefizetését lehetővé teszik. Így többek között folyamszabályozási munkák is tervbe vannak véve. A horvát részek különösen a Szávának szabályozása és hajózhathatóság tekintetében (a Rugvica—zagrebi szakaszon) van érdekelve. A tervbevétt vasutvonalak mielőbbi létesítése is a közeljövő munkája. Megfelelően nagy összeg fog jutni javítási munkákra. A Zidanimost—zagrebi vasutvonalat kiépítik.

A nagy kölcsön jelentékeny része első sorban stabilizációs célokot szolgál, másrészt a Blair-kölcsön törlesztésére és azonfelül beruházásokra fordítják. Bizonyos, hogy a stabilizáció a dinár jelenlegi árfolyama mellett fog megtörténni és e tekintetben semmilyen zavartól nem kell tartanunk. Gazdasági életünk fejlesztéséhez feltétlenül szükségünk van külföldi tőkére, hogy azzal mezőgazdaságunkat intenzívebbé iparunkat gazdaságosabbá és technikailag modernebbé tethessük. Ezzel kapcsolatban emelni kell a termelés mértékét és utat és módot kell találni arra, hogy a fogyasztást, fő-

leg a földmivelőosztályt emeljék, mert ma nemcsak a termelés, hanem a fogyasztás válságát is átszenvedjük, mely utóbbi főleg az utóbbi két esztendő rossz termése következtében — különösen a földmivelőosztálynak — volt erősebben érezhető.

A nagy kölcsönnek, a beruházási program és a legnagyobb fokú takarékosággal elv kellő alkalmazása mellett, bizonyosan kedvező hatása lesz és ha a teherviselés eleinte nagy feladat elé állítja is az országot, bizonyos, hogy a közle-

lés és kikötőépítés, folyamszabályozás és ármentesítés terén gazdasági életünk fejlődésére való hatása hamarosan tapasztalhatóvá válik. De a kölcsön általános szempontokból is kedvező hatással lesz gazdasági életünkre, mert a magángazdaság is abba a helyzetbe jut, hogy külföldi kölcsönöket köthet le. Az ipari kötvények új rendelkezései lehetővé fogják tenni, hogy a külföldi kölcsönnyújtók biztosítva lássák tőkésüket. A külföldi tőke beözönlése az állami és magángazdaságban szabályozóan fog hatni a kamatokra, amelyek nálunk ma még más országokkal szemben aránytalanul magasak és minden kezdeményezést a meglévő keretek kibővítésére eleve megbénítanak. Az állam mindaddig tulsokat avatkozott a gazdasági életbe és ennek rossz hatása volt. Az állam engedje most át a kezdeményezést a magángazdaságnak.

Amerikában nyersselyemtőzsdét létesítettek. Newyorki jelentés szerint egy ottani érdekeltség nyersselyem-tőzsde létesítését határozta el. Az alapítók között van néhány nagyiparos és nagykereskedőn kívül F. R. Henderson, a newyorki gummibörze elnöke is, aki mint az árutőzsdék kiváló szakértője vesz részt az alapításban. A selyemtőzsde tagjainak száma legfeljebb 250 lehet, úgy, hogy ott csak a selyemipar kiválasztott képviselői jutnak szóhoz. Az alapítók célja, hogy a selyemipar előforduló nagy árhullámzásokat megakadályozzák, amelyek az utóbbi években a kereskedőknek nagy károkat okoztak. Ezenkívül tervbe van véve a nyersselyem standardizálása is, úgy, hogy a tőzsdén meghatározott minőségű áru lesz csak szállítható.

Eros visszacsést mutat az angol külkereskedelmi forgalom. Az angol külkereskedelmi forgalom ez év áprilisában jelentős csökkenést mutat. Az import összege (a múlt hónapban nem érte el a 100 millió fontot.) Ez az eredmény igen kedvezőtlen és erre az utolsó nyolc hónapban nem volt példa. Az export csökkenése még szembetűnőbb, ezen a téren körülbelül 10 millió fontos csökkenést mutat az áprilisi eredmény az előző havihoz viszonyítva.

Anglia nem vezet be újabb védővámokat. Az angol kormány elvetette a munkaadók és a munkások közös javaslatát, amely a kötött-szövött áruk számára vámvédelmet követel. A kormány elutasító álláspontja nagy elégedetlenséget keltett úgy a munkaadók, mint a munkások körében, miután így a munkanélküliség ebben az iparágban is növekedni fog. A szakszervezeti titkár nyilatkozata szerint a kormánynak kötelessége volna a hazai munkások védelme az olcsó német, belga, japán és cseh munka ellen, amely Angliában növeli az ipari krízist és a munkanélküliséget. Angliában ezidőszent 7% munkanélküli van ebben az iparágban és a munkások 17%-a nincs teljes mértékben foglalkoztatva. Hogy az angol kormány ennek ellenére sem hozza be a védővámokat, bizonyították arra, hogy Anglia nem kíván áttérni protekcionista vámpolitikára.

Hirek a nagyvilágból

Az olasz mezőgazdaság racionalizálása. Az olasz gazdaságiügyi minisztériumban fontos tanácskozások folynak a mezőgazdasági üzemek racionalizációjának érdekében. Jelenleg azzal a tervvel foglalkozik az illetékes minisztérium, hogy a vetési munkálatoknál a vetőgépek használatát kötelezővé tegyék. Hogy az olasz mezőgazdaság számára milyen előnyt jelent a vetőgépek alkalmazása, misem bizonyítja jobban, mint hogy a három évvel ezelőtt kiadott Mussolini-preklamáció (Battaglia del grano) óta Olaszországban több vetőgépet helyeztek üzembe, mint az előző harminc év alatt. A tervezet pénzügyi részére vonatkozólag most kéri be a szakértői véleményeket, miután a mezőgazdaság nincs abban a helyzetben, hogy a szükséges befektetéseket a maga erejéből fedezni tudja.

Belgiumban megalakult a végleges gyufakartell. A belga gyufaipar krízise a gyufamonopolium bevezetése nélkül is megszűnt, miután a kormány ajánlatára sikerült az összes gyárakat egy kartellben tömöríteni. A gyufakartell azután megállapodást kötött a svéd trösztrel, amely a belga produkció teljes elhelyezését garantálja. Ezzel szemben a svéd gyufatröszt garanciát kapott, hogy Belgiumban nem létesítenek gyufagyárakat.

Amerika letörli a gyapotspekulációt. Washingtoni jelentés szerint törvénytervezet fekszik a szenátus előtt a gyapotspekuláció megakadályozására. Miután a múlt évben a mezőgazdasági hivatal nyilvánosságra hozta a termésjelentéseket és egyes tisztviselők a várható átalakulásról adtak ki híreket, a spekuláció túlságosan kifejlődött az amerikai gyapotpiacon. Az új törvény szigorúan megtiltja hasonló hírek közlését.

Külföldi bankkorszorciók finanszírozása az orosz faexportot. A leningradi kereskedelmi kamara közlése szerint a faexport finanszírozására külföldi bankkorszorció alakult, amelynek tagjai angol, amerikai holland és német nagybankok. Az export finanszírozására 3.28 millió angol fontot bocsájtanak az orosz kormány rendelkezésére, amely összeg több mint háromszorosa az 1925—26 évi faexport hitelnek. Az orosz kormány a faexport nagy fellendülését várja ettől a szerződéstől és különösen örvendetesnek tartja, hogy a finanszírozásban amerikai részről egyik legnagyobb pénzintézet, az Equitable Trust vesz részt.

Norvégiában munkáshiány miatt nem tudják megművelni a földeket. Mialatt az egész világon munkanélküliség van, Norvégia munkáshiány miatt nem tudja a földjeit megművelni. Néhány nagybirtokon nagy nehézségbe ütközik a tavaszi munkálatok elvégzése, miután a fiatalabb munkásság kivándorolt Amerikába és csak idősebb emberek ajánlkoznak hasonló munkára. Különösen Norvégia déli részén van munkáshiány, úgy hogy emiatt néhány száz birtok ez évben nem kerül megművelés alá. A kormány intézkedése ezirányban rövidesen várható és azután kerül döntés alá a parlagon heverő termőföldek sorsa.

Még ez évben megnyitják a luxemburgi tőzsdét. A luxemburgi tőzsdét, amelyt 7 millió frank alaptőkével ez év április 5-én véglegesen megalapítottak, a legújabb hírek szerint az ősszel nyitják meg. A tőzsde egyelőre nem kezdheti meg működését, miután az üzemhez feltétlenül szükséges direkt telefon- és kábelösszeköttetések hiányoznak. Az erre vonatkozó tervet azonban már elkészültek és pár hónapon belül kivételre kerülnek, úgy hogy nem lesz további akadálya a legújabb európai tőzsde megnyitásának.

Norvégia ténylegesen áttért az aranyváltóra. A norvég képviselőház nagy szótöbbséggel elhatározta az arany standard tényleges bevezetését. A javaslat ellen összesen hatvan négy képviselő szavazott. Az új törvény május 1. életbelépett és ettől az időponttól kezdve az arany exportját is szabaddá tették. A tényleges helyzeten az új törvény nem sokat változtat, miután csak az eddigi helyzetet stabilizálta az új törvény.

BELFÖLD

Krupp, Rotschild és a zenicei vasművek. Beográdból jelentik: Még egy esztendővel ezelőtti történet, hogy a német Krupp-gyár és a beográdi erdőügyi minisztérium között tárgyalások indultak meg. Ezek a tárgyalások, amelyeken a kereskedelemügyi minisztérium is résztvett, a zenicei vasművek kibérelésére vonatkoztak. A tárgyalások nagyon kedvező mederben haladtak előre, amelynek következtében a jugoszláv kormány egy bizottságot küldött Németországba, amelynek az volt a kötelessége, hogy a Krupp-gyárral a tárgyalásokat befejezze. Ez a bizottság néhány héttel ezelőtt több német mérnök kíséretében Zenicára érkezett, ahol a német kiküldöttek és az erdőügyi minisztérium között a tárgyalások a helyszínen tovább folytattak. A minisztertanács fel is hatalmazta Miovis Áca erdőügyi minisztert, hogy a tárgyalásokat fejezze be és már úgy volt, hogy a zenicei vasművek rövidesen a Krupp vállalat bérletében lesznek. Az utolsó napokban, azonban a Krupp-gyár és az állam között tárgyalások megszakadtak, mert a zenicei vasművek iránt a Rotschild csoport is érdeklődni kezdett. Tudvalevő ugyanis, hogy a Rotschild csoport birtokában igen jelentős vagyarak vannak, így a Rotschild háza a többek között az Armstrong Vikers vállalat is. Az Armstrong vállalatok kezében van a resicai vasműnyatelep is, azután az Armstrong csoporttá a szmederevői Sartid vagon javító és hajójavitó üzem is. Eddig Beográdban csak azt tudták, hogy a Rotschild csoport csak a boszniai erdők iránt érdeklődik, azonban azt nem tudták, hogy a Rotschild csoport most már a hazai vasművek bérletét, illetve, amint értesülve vagyunk egyes hazai vasművek tulajdonjogait is meg akarják szerezni. A beográdi pénzügyi és gazdasági körökben nem a legnagyobb szim-

pátiával fogadták a zenicei vasművek bérbeadását, illetve eladását és inkább arra az álláspontra helyezkednek, hogy sokkal jobb volna abban az irányban mindent elkövetni, hogy a zenicei, varesi és Ijubiai vasművek vezetését egy kézbe csoportosítsák, mert így a termelés sokkal ésszerűbb és jobb volna, mintha ezeket a vasműveket külön-külön és mindig más és más szempontok szerint vezetik.

Akcio a külföldi mérnökök és műépítésszek foglalkoztatása ellen. A Beográdban működő jugoszláv mérnök- és építészszevetség akciót kezdett a külföldi mérnökök és építészek foglalkoztatása ellen és a figyelembejehető gazdasági minisztériumok képviselőiből oly legfőbb szervezet létesítését tervezi, amely hivatva lenne a külföldi technikusok foglalkoztatása, illetve távollattartása ügyében dönteni. A szövetség különös nyomtatékkal kivája a jugoszláv vállalatoknál alkalmazott külföldi technikai szakértők eltávolítását és e célból a külföldi technikusok tartózkodási engedélyeinek revízióját követeli.

A pénzügyminiszter londoni tárgyalásai. Londonból jelentik: Markovics Bogdán pénzügyminiszter már néhány napja Londonban tartózkodik és a Rotschild csoporttal már nagyon előrehaladott tárgyalásokat folytat. A pénzügyminiszter Londonba való utaztában két napig Párisban tartózkodott és itt Szerbia háboru előtti adósságainak rendezéséről tárgyalt. Londonban Markovics azonnal érintkezésbe lépett a londoni pénzpiac legelőkelőbb embereivel és amint értesülünk Markovics londoni tárgyalásai összefüggésben állnak még egyes szerb cégeknek háboru előtti angolai tartozásaival. Markovics Bogdán londoni útja alkalmával ezeket a kérdéseket is rendezni akarja.

Mondhatnak, irhatnak, amit csak akarnak

„Alexa“ nyakkendők mégis a legjobbak

Subotica, Aleksandrova ul. 7 (Korzó). Fordításokat 10 dinárért készít

NYILT-TÉR

Felkérem volt osztálytársaimat, akik 1918-ban a st.-bečeji (volt) polg. fiúiskola IV. osztályára jártak, hogy címüket a tízéves találkozó érdekében minél előbb velem közöljék.

Mr. Ph. Marković A. St.-Bečež

5013

Uj autó- és mechanikai műhely

A mai kor igényeinek megfelelő autó- és mechanikai műhelyt nyitottam. Garancia mellett vállalom az összes mechanikai munkákat, mint **autó, irógépek, villamos erőtviteli gépek stb. szakszerű és pontos javítását és végzését.**

Skotnyár Dezső Bačka-Topola, Főucca.

4889

Árverési hirdetmény

Alulírott, mint vb. Székely Bertalan és neje Auerbach Ilona adai lakosok tömeggondnoka ezennel közhírré teszem, hogy a tömeghez tartozó ingatlanok bírói árverésen eladának. Még pedig Mohol községében, május hó 23-án d. e. 9 órakor eladásra kerül a moholi telekkönyvi 1915 számú betétben felvett ház és motoromlom, 1928 év május 25-én d. e. 9 órakor Adán a községében az adai 1513 számú betétben felvett gözmalom lakóházzal, raktár- és magtár helyiséggel, az adai 7570 sz. betétben felvett nagy lakóház kukoricaszárítóval, az adai 1514 sz. betétben felvett ház, az adai 1285 sz. betétben felvett ház és az adai 6939 sz. betétben felvett 2 hold 722 □ öl, valamint ugyanazon betétben felvett 1 hold 686 □ öl területű szántóföld.

Az árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt a bírósági kiküldöttnek letétbe helyezni. Vevők a vételár teljes kifizetése ellenében azonnal birtokba lépnek, kivéve a szántóföldeket, amelyeket október 1-én vesznek birtokba.

Bővebb felvilágosítás alulírott tömeggondnoknál, avagy pedig a szentai kir. járásbírósnál, mint telekkönyvi hatóságnál 3294/928 tkv. 3295/928 tkv. számú iratokra való hivatkozással kaphatók.

Szenta, 1928 május hó 8.

Dr. Ludajics Milos, ügyvéd, mint vb. Székely Bertalan és neje szül. Auerbach Ilona csődtömeggondnoka

4803

Szőlősgazdák!

Arsotin kitűnően bevált permetezőszer biztosít **nagyobb szőlőtermést,** mert tőle biztos eredménnyel kipuhtul

Szőlőmoly Ilonca Almamoly

és a szőlő és gyümölcs összes rágórovarkártevői. Már az első permeteztéstől tegyen Arsotint a kékköves vízbe. Ára kilogramonként 50 dinár, mely elég 200 liter permetébe. Kapható minden jobb üzletben és a gyárnál. Kérjen díjmentes használati utasítást.

PEROID RÉZKÉNPOR

porozószer liszthar-mat, lomb- és firt-peronoszpora ellen. Évek óta az ország legnagyobb szőlő-gazdaságainál a leg-jobb eredménnyel van használatban.

Schweiger M. Lajos Subotica Tolstojeva ul. 17

Ettől arcbőre gyönyörű lesz, mert **Ennél jobb nincs!**

Postán megrendelhető: Subotica: Herzi drogerija Sombor: Fehér drogerija Novisad: Braća Marer, parfümerija V. bas: Paul Theiss 2593

Szivógázmotor 15 H.P. **olcsón eladó** BRÁČA BOHN gőzvezeték, VINKOČI

Pariski Mider-Salon Subotica, Aleksandrova ul. 15 Prokešč-pa ota, I. em. **Fűző** legelőgásnál kivitelben, valamint haszkótok o vosi rendelésre készülné: 4859

Cipész-üzletemet

építkezés miatt ideiglenesen az ipartestület udvarába a volt ipartestületi betegszélyző helyiségébe helyeztem át **Özv. Grün Márkne**

Kertiszékek Andrija Zanin-nál Subotica 18 Novembra ul. 18

Saját készítésű **fonott szandálok** nagy választékban raktáron, valamint **rendelésre mérték után** legszebb kivitelben és legolcsóbban

Falkenstein Sándor bőrdobos és szíjgyártónál Subotica, Zmaj Jovin trg 5

FIGYELEM! Az utazó-közönség figyelmét tisztelettel felhívom mosópuhít, leljenen új kávéházzal és szállodával, mely Starobeečen a vasúti állomással szemben van. A HÍR-tele **„Hotel Vojvodina“** vezetéses arról, hogy tiszta, kellemes és olcsó! Utazóknak kedvezmény! Reggeli, ebéd, vacsora és szoba os 155 dinár. — A szálloda fürdőszobával és központi fűtéses van ellátva. **Pontos kis-ogás.** Beszélünk szerbül, magyarul és németül. — Az utazó-közönség szíves látogatását éri. **Mitő Lajos,** tulajdonos

Paszományt butorra, függönyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat boljokat olcsón vállal **Nagy Lajos** paszomány os jugovica 31. Meghívásra mintáimmal hához megyek

Kékkő mont catini 99% legolesóbb **Sugár Manónál** Telefon 47

3000 darab gabonás lisztes, korpás és vegyes **ZSÁK** f. hó 21.-én délután 3 órakor **önkéntes árverésen** kisebb tételekben is **eladásra kerül** Halbrohr-telep, Subotica, Szegedi-ut

A t. öröltető feleimnek ezúton hozom szíves tudomására, hogy e hó végén, illetőleg a jövő hónap elején, a legújabb kor igényeinek megfelelően átalakítva **ismét üzembe helyezem** a Subotica, Frankopanska utcai **malmomat** Tisztelettel **Kladek, malmos**

Valódi amerikai manilla, valamint kenderkéveköttő-, továbbá gabonás-, lisztes- és korpászsák-, vízmentes ponyva-, kerti- és tüztöltőtöltő- és zsinigáru-szükségletét legolcsóbban **Weitzenfeld és Társa** cégnél Subotica, I., Cara Dušana ulica 1 **fedezheti.** Interurban telefon 192 **Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!**

Legjobb eredeti **BILLIÁRDARÓ** és golyó, **MANDINEGUMMI** és **TEKEGÖLYŐ** nagy választékban. — Lignum sanctum golyó 10 cm 70-—, 11 és feles 75-—, 12-es 100-—, 12 és feles 110-—, 13-as 120-—, 13 és feles 130-—, 14-es 150-— dinár **özv. Gerber Jakabné, Subotica** B. Sudarevičeva ul. 32

UJ KÉZIMUNKAUZLET NOVISZADON Elvállalom teljes menyas zonyi kelengyék varrását, himzést férfi- és gyermekfelhőnemű készítését, ágytaka ók, stírók valamint filé, gobelin, perzsa, kelim, tipoen munkák elkészítését. Gép- és kézi aszurozást, endlizést, monogramozást és minden szakmába vágó munkát a legmodernebb kivitelben és legutányosabb árban. Modernül berendezett előnyomda. A nb. közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel **SICHERMANN RIZA, Duna ul. 34.**

„OKASA“ A kiváló és legjobb bevált különleges szer nemi neurasthenia, lehangoltság, kedvetlenség ellen, különösen r gályos b tezéses után, féltékenység és bátortalanág (nőknél) esetén. Rendkívüli eredmények! Bal- és jobboldali levismerlebb orvosainak és orvosai különösen nyilatkoznak erről a szerrel. Nem izgatószer! Feljason árta matlan! **Férfiak — Figyelem!** Kérje még ma díjmentesen M. U. Dr. Lehusen tükos tandosos tanulmányai alapján összeállított **iroda** mai a **közönségekkel együtt az „OKASA“ Werke C. m. b. H.** Fabrik chem. pharm. Präparate in Berlin vezérképv. elnök: Wien, V., Filigraden-gasse 2/12. Lav. nap elég

OTROV! OTROV! **Garantirano čist** **Schweinfurter Zeleni** № 7922 1/2 Kg. **KEMIKALIJA, NOVISAD** FUTČKI PUT 27

Óvás! Növényi kártevők elleni permetezésnél a biztos hatás titka oly **Schweinfurter-zöldpor** használata, mely eredeti 1/2 kg. csomagokban „Aeroplán“ védjeggyel (átra mint itt látható) van ellátva. **Vigvázunk a védjegyre!** Kapható mindenütt. Ismerte őt di tanuló küld:

Gyetvai Lajos bécstopolai sorsjegyárudájában vásárolt osztálysorsjegyek közül

a május 9-iki húzason a következő számok nyertek:
3500 dinárt nyert: 113561.
1500 dinárt nyert: 23235 36959, 48131.
500 dinárt nyert: 4258 81 85 10040 80 141 12029 91 14583 99 19805 61 23203 31549 33101 31 262 37121 36 39061 43271 48108 24 41 84 51112 43 49 53832 60320 97 71939 62 91136 94041 64 96615 111707 40 92 113584 115124 69 72 76.

a május 11-iki húzason a következő számok nyertek:
10.000 dinárt nyert: 36929.
1.500 dinárt nyert: 4270 37183 60349 71953 76817.
500 dinárt nyert: 10060 113 130 150 198 12037 14564 88 23202 31534 36 73 79 33160 83 264 36963 70 37139 64 43202 21 39 60 46589 48144 51130 53857 60301 35 44 71944 58 82104 86 91117 21 72 9408 25 190767 110318 121154 56.

a május 14-iki húzason a következő számok nyertek:
3500 dinárt nyert: 111800.
1500 dinárt nyert: 19888 43201 82180.
500 dinárt nyert: 4234 94 97 10065 104 14582 23250 31546 57 33155 200 71 90 36926 39051 53 43228 76 46544 48138 50 64 60335 87 65193 76839 82137 72 65 91180 76 59 110313 111708 94 113578 115158.

Huzás május 28-ig tart, cseresorsjegyek kaphatók!

Szőlő- és gyümölcsfa-permetező anyagok

Kékkő
100% Montecatini és 100% Zorka,
Raffia Ia Mayunga,
Zöldpor
100 fokos valódi,
Kénvirág,
Kénpor,
Légyforgács,
Aloe,
Kémmáj 502
Klein Géza és Fiai

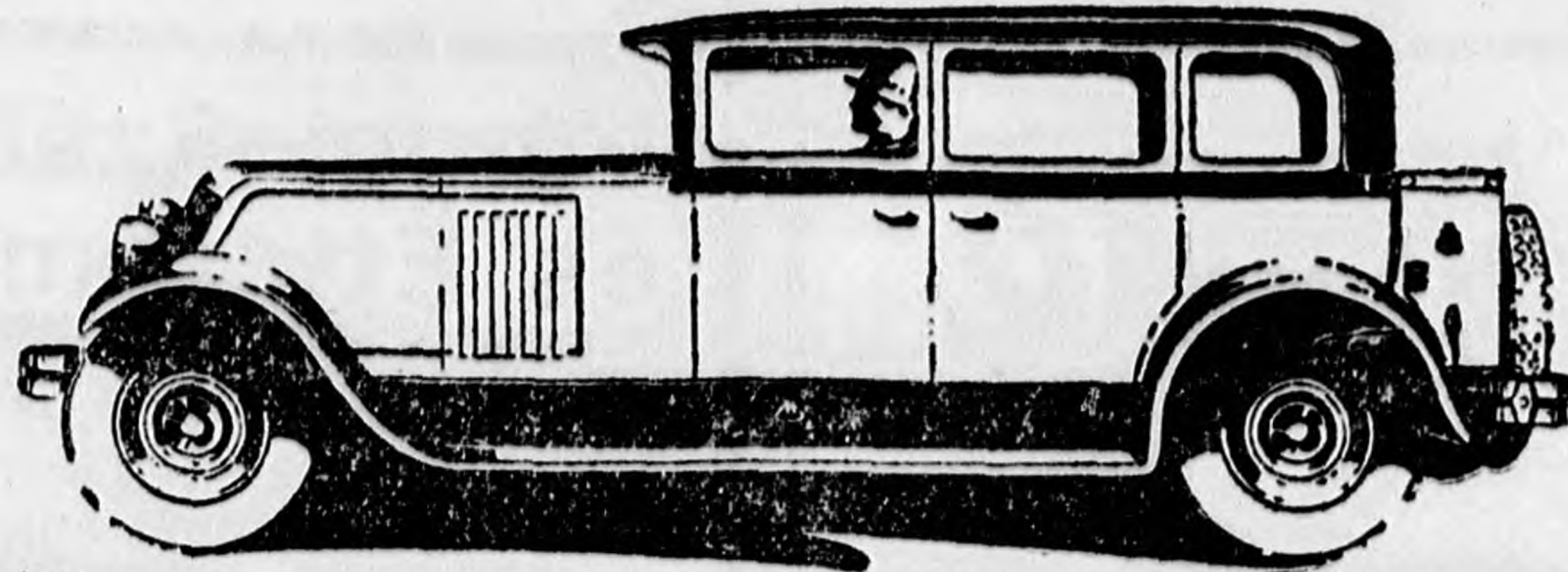
ÉPÜLET 3136
BUTOR
PORTÁL
művészi kivitelben, legelőnyösebben

Mért Lajos
asztalos műhelyében készülnek
Subotica, Jugovića ulica 13.
Aránlattal vidékre is
díjmentesen szolgál.
Tanoncok felvételnek

Asztalosműhely áthelyezés

Értesítem a nb. vevőközönséget és megrendelőimet, hogy asztalosműhelyemet saját házámba, Petrogradska (Istv n) ul. 34. helyeztem át.

HADNAGY ISTVAN
asztalosmester

A legmodernebb 6 hengeres autó amely teljesítmény, elegancia és gazdaságos üzeménél fogva az autók gyöngye a:

RENAULT MONASIX

Vezérképviselőt:

KRAUSZ EDE, NOVISAD

Renault-villanytelepek, valamint az összes autókalkatrészek állandóan raktáron

HOVÁN LÁSZLÓ

rézműves
SUBOTICA, Zrinjski trg 24
Ajánlja legjobban bevált újrendszerű dugattyus és „VERMOREL” permetezőit, pálinkafőzőit, rézüstjeit stb. s ezek szakszerű javítását

ПРВОКЛАСНА ЗЕМЉА

у Вардарској долини, близу вароши и жељезничке пруге, у комплексима од 100 до 2000 хектара на продају поданицма СХС по врло повољној пени. Неуио бер Београд, Бирчанинова ул. 15

Férfi és női fodrászüzlet

nagy vevőkörrel, Beograd legjobb helyén, elköltözés miatt
eladó.
Csak komoly vevőkkel tárgyalok
Zika Lupa'ović Beograd,
Kralja Aleksandra ulica 64

LEGNAGYOBB KARPITOSÜZLET

Klubgarnitúrák, patent-fotelek, ottománok, berzserek és szalónok gyártása
Állandó nagy raktár
Dj. Stanković
karpitos
Beograd, Kralja Milana 77
Telefon 48-46 448

A cserepes virágok

majd napos, majd árnyékos, majd nedves, majd száraz helyen fejlődnek jól. Ezért csak oly cserepes növényt neveljen, melyet lakásában megfelelőképen elhelyezni tud. Gyönyörű virágai lesznek, ha **KANIPUS** növénytápsót használ és a mellékelt utasításokat alkalmazza.
Csomagja 12:50 és 42— dinár

Gyógyszertárak, drogeriák, virág- és magkereskedések árúsitják. Szétküldés előfizetés ellenében franko. Utánvétetl nem küldök.
Schumacher Z. győngysz.-vegyilaborat. Crvenka (SHS)
Olvashatja kedden, csütörtökön és szombaton

A veszteségnélküli aprószárnyas nevelésre 40 év óta becsülettel bevált a **KOKO baromfi**. Az eleséghez rendszeresen adott egész csekély adagokkal meglepő hatás. Husos, sütnivaló, valamint szorgalmasan tojó baromfi ad. Megbízható ellenszere a betegségeknek. — Univerzális hatású szer és áldása a baromfiudvarnak. Csomagja 10, 40 és 115 dinár.

99%
Montecatini olasz kékkő
I-a Majunga raffia
Zöldpor
Légyforgács
Aloe
a legolcsóbban kapható nagyban is **Nojese' Géza** c. gnál, **Subotica** 3413

Jóímenő éjjeli üzlet
szabadkézből azonnal **eladó**
Bővebbet **Veliki Bečkerek** Somogyi ucca 11. sz. alatt

Akár otthon, akár uton, a
Perinum
fenyő-sósorszesz kéznél legyen

Gomblyuk kikötést
géppel fehérneműekre, bluzokra, ágy- és palanhuza- tokra stb. darabonként **25 paráért** vállal
FACSAR SZALON
Subotica, Paje Kujundžića 11

Állandó existenciát
magas fizetést és jutalékok bizosítunk jobb megjelenésű ruháknak és hől teknek, a 11.11 ami értékpapírok részletfizetésre való eladását végzik. A 11.11 jelenlegi képviselőjükkel nincsenek megelégedve, forduljanak személyesen vagy levélben a következő címre: **Reprezentant G. Sima Novi Verba, Paševa ul. 99.** 4743

Plissirozást,
ajurozást, gombbevonást, párnamon írozást a legújabb divat szerint, legolcsóbban készít
Baschné Rév'sz Anna
Egri varrógép üzletbe. Subotica, Rudić ul. 341.

Hamis! Hamis! Hamis!
Hamis minden kis lány szíve,
Hamis a szája, hamis a zuzája, mája,
Valódi csak a horgosi
„MERKUR“ malom híres paprikája
Nem kapható mindenütt, csak ott, ahol a legjobb fűszerárut tartják

UJ Vérbaj UJ
gyógyítható a
SIGMARGYL
kenőcs használatával
Dr. POMARET francia tudós új találmánya. A kúra a foglalkozás megszakítása nélkül végezhető. A Közegészségügyi Minisztérium által 43.367. sz. alatt engedélyezve. — Utasítás 1 dináros bélyeg ellenében.
Képviselőt: **Josif M. Pantić**
Beograd, Jug Bogdanova 8 4487

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ
ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE”
KÜLÖNLEGESSÉG
SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE
S. A. S. VEZÉRKÉPVISELET
IGNACE FLECHE & CO. BEOGRAD

UJ!
Mulhatatlanul szükséges
minden kereskedőnek, gyárosnak, iparosnak
a Szerb-, Horvát- és Szlovén Királyság
1928-as címtárának II. kiadása
teljesen újonnan átdolgozva. — Csak néhány példány van még raktáron **rendkívül olcsó áron.** — Használja fel az alkalmat rendelje meg azonnal.
JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE A. D. Beograd, Terazije 25
Akar Ön jó és olcsó könyvet?
Akkor fáradjon be a „Bácsmegyei Napló” könyvostályába, ahol a legmagasabb igényeket is kielégítik

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!
Minden embernek kötelessége övéiről és öregségére önmagáról gondoskodni!
Biztosítsa tehát magát a
»DUNAV«
biztosító részvénytársaság suboticei főügynökségénél, ahol a legújabb rendszerű
takarékpersely-biztosítás köthető
Befizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a társaság:
megülés esetén : 10.000 dinárt
halál esetén : 10.000 dinárt
baleseti halál esetén : 20.000 dinárt
rokkantság esetén : 10.000 dinárt
Az első heti részlet befizetése a biztosított teljes összeg felvételére jogosít
A „DUNAV” életbiztosítási kötvényei a hadügyminisztérium 3640 sz. rendelete értelmében házassági óvadékkul elismertettek
Felvételi korhatár 60 év! 3464 Orvosi vizsgálat kötelező!

UJ!
Mulhatatlanul szükséges
minden kereskedőnek, gyárosnak, iparosnak
a Szerb-, Horvát- és Szlovén Királyság
1928-as címtárának II. kiadása
teljesen újonnan átdolgozva. — Csak néhány példány van még raktáron **rendkívül olcsó áron.** — Használja fel az alkalmat rendelje meg azonnal.
JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE A. D. Beograd, Terazije 25
Akar Ön jó és olcsó könyvet?
Akkor fáradjon be a „Bácsmegyei Napló” könyvostályába, ahol a legmagasabb igényeket is kielégítik

J. Andriska műszaki üzlete, SUBOTICA, Jelačićeva ul. 9. Állandó raktár elsőrendű gyártmányú kerékpároknak, kedvező fizetési feltételek. Egyedüli lerakat „PIRELLI” olaszgumó gumikból. Minden e szakmába vágó javításokat szakszerűen végez

Firestone

GUM-DIPPED

Jugoszlávia vezérképviseelője

IVO NOVAKOVIĆ

ZAGREB, Mažuranićev trg 8

Telefon: 26-42 — Sürgöny: Firestone

Kizárólagos nagybani eladás!

„FIRESTONE“

gummik a legjobb amerikai szakemberektől vannak előállítva.

Elsőrangú minőségű gummija, vászna biztosítja az utazónak a legnagyobb kilométer-szám elérését minden befektetett dinárjáért

Kapható:

Suboticán: D. Raczko gépraktár (Telefon Pallas 447) Mir kávéház mellett,
Nagy Géza műszaki üzlete,
Strossmayerova ul. 7,

Sombor: Piller u. Co., Kraljevića Đorđe trg,
Senta: Bruckner Testvérek Utóda, Főtér

Városi Szálloda, Kávéház és Étterem, Vel.-Kikinda

Felhívjuk az igen t. utazó urak figyelmét kitűnő, izletes konyhánkra, tiszta szobáimra
Utazók napi étkezése, reggeli, ebéd, vacsora, ótlap szerint és szoba 70 dinár
Szíves pártfogást kér **üzletvezetőség**

Legkedvezőbb alkalom

az olcsó öltözködésre!

5000 méter legújabb mintájú szövetet árusítok ki, a kelleket hozzá majdnem ingyen adom!

Figyeljen az árakra!

3 méter szövet, összes hozzávalóval	Dinár 400.—
3 " Covercoat, mintás, hozzávalóval	500.—
3 " " egyszínű,	550.—
3 " la " elsőrendű,	660.—

Csak míg a fenti mennyiség raktáron van!

Ugyanott legfinomabb angol uriszabóság, nagy raktár a legkényesebb izlést is kielégítő szövetekben. Elsőrendű munka!

Vidékre kívánatra mintát küldök!

4284

Sándor Pressburger

Subotica (Városháza-épület)

150 dináros

havi részlettel kezdve vásárolhat egy komplett hálót, ebédit és mindenemű butort. Magnagyobbított üzemünkben a legmodernebb butorkat elsőrendűen készítjük. — Forduljon hozzánk bizalommal, mielőtt butort vásárol!

Szenti és Virág műbutorgyár

Subotica, Sudarevićeva ul. 54-56. Tel. 383

3407

AMERIKAI RENDSZERŰ RUTERJESZTÉS.

Mindenki kap ingyen egy órát

A valódi „DELMOND“ pipereszappannak a jugoszláviai fogyasztókkal való megismerése céljából **minden tuat szappanhoz egy szép és jó asztali órát ajándékozunk.** Egy tuat „Delmond“ tolette szappan ára órával együtt csak **120 dinár.** Semmi mellékkiöltés! Ha 12 darabot egyenként vesz, akkor is megkapja az órát. **Kérje az ottani kereskedőktől!** Ezen rendszer rövid ideig tart! — Tegyen próbát és meg fog győződni, hogy a szappan is, az óra is külön-külön többet érnek.

Megrendelhető az S I S vezérképviseleténél!

ALEXANDER POLLAK BEOGRAD

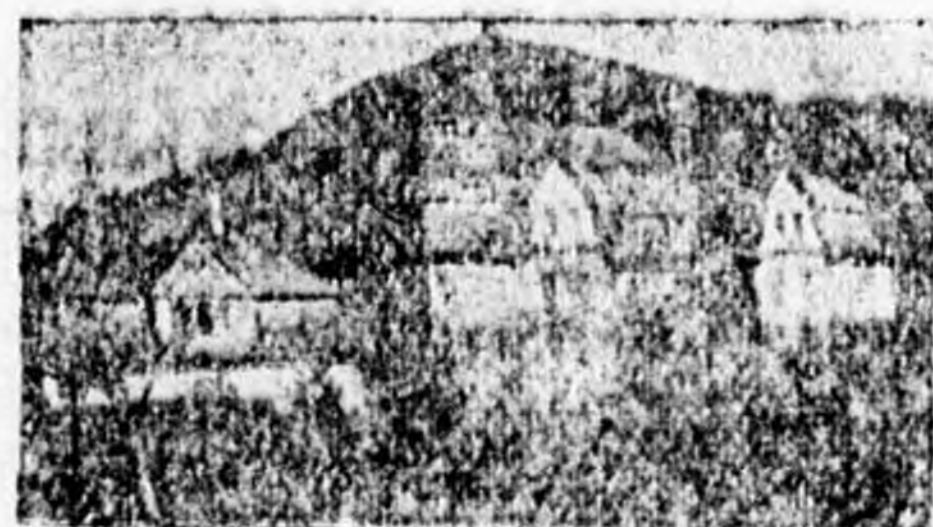
HILENDARSKA 22.

Noviszadi lerakat BRACA MARER

SANATORIUM »SANITAS«

Dr. Lahmann módszerű fizikális dietetikai gyógyintézet és üdülőotthon VR ŠAC (Bánát, S. H. S.)

Egész éven át nyitva! Főszezon 16 májustól novemberig - Sürgőnycim: Sanitas Vr šac - Intériban telefon 158. Két intézeti orvos

A sanatórium a városliget mellett, saját nagyparkja közepén, gyönyörű szép fekvésű szőlőhegyek a'ján terül el. A hydro- és elektroherápiához szükséges legmodernebb gyógyeszközökkel van ellátva. Nagy fürdőépület: teg-, napfürdők, elektro-nos intézet. A keze és szíjorvum **INDIVIDUÁLIS.** Villanyos fényfürdők, galvanizálás és faradizálás, szénsavas és ényfürdők, villanyos rezgő massage (Vibrator), Dr. Se'ntee-féle négyrekeszes fürdők stb. A fizikális dietetikai gyógy mód különösen ajánlatos: a) az idegrendszer, b) a légzőszervek betegségeinél, c) a szív véredények bántalmánál, d) mindennemű idült női belegségeknél, e) csúz, rheuma, kősvény, f) síplór, vérszegénység, általános testi gyengeség, g) gyomor-, bé- és cukorbetegségek esetén.

Kérjen felvilágosítást és prospektust.

**A
TAPASZTALT
AUTOMOBILISTA
GÉPKOCSIJA
MERT:**

Képviselek figyelmébe!
Sorsjegyek havi részletre!
Teljesen újfajta, legmagasabb kedvezmények!
Saját érdekükben irjanak még ma „Bezkonkurenčna zarada P — 975” jellegre az **Interreklam d. d.** Zagreb, Marovska 28 — címre

Két és félvagonos kereskedelmi és vámmalom a Bácskában keres ügyes, szakképzett, energikus és szorgalmas
főmolnárt
Eddigi működés pontos leírása, családi állapot, fizetési igények megjelölésével tegyenek ajánlatot csakis elsőrendű szakemberek. *Schmolka hirdetőirodához Novisad* »Főmolnár« jelige alatt. 4735

Fogyni akar!?
Csak Paraffin-kezeléssel érheti el a normális testsúlyt koplalás nélkül a test hármely részén
Paraffin-Terápia Subotica, Lifka-mozi épület

Csizfűrdő Jódos-brómos gyógyfürdő
Érelmeszesedés, ideg-, csont-, bőr-, mirigy- és ízületi bajoknál, golyva, izzadmányok, hűdések, angolkór, vérszegénység, stb. ellen
Jódos fürdők, hidegvíz-kurák, fénykezelés. Otthoni ivó-fürdőkurák
Prospektust küld a **fürdőigazgatóság** Csizfűrdő (Čizkúpele, Csehszlovákia) 5003

Új Buick-Benz-Citroen autók
luxus turakocsik, legjobb kivitelben, legszebb színekben, továbbá használt jó autók, Oakland 5 üléses, Citroen-Fiat 3-4 ülésesek hosszú lejáratu részletfizetésre kaphatók
Kain Lajos, Citroen automobil képviselő Subotica, Városháza épület 4549

„JUGOTRANZIT”
Nemzetközi szállítványozási és elvámolási iroda
SUBOTICA
Vojnovičeva ul. 6. — Tel. 80-1
*
Nemzetközi szállítványozások és elvámolások a leggyorsabban és legjutányosabban eszközölhetnek Saját vámközvetítés
Bármilyen bel- és külföldi fuvar- és vámkérdések a legpontosabban felelősség mellett intézhetnek el
Közvetlen gyűjtőforgalom Wien, Budapest, Triest és egyéb külföldi kereskedelmi gócpontokról Suboticára
Kérjen legolcsóbb átviteli díjtételekről ajánlatot
Saját érdekében vizsgálta felül bel- és külföldi vasúti, hajózási fuvarleveleit és vámdeklarációit még elvétel előtt
Fuvardíjtöbbletek kívánatra előre is kifizettettek
Képviseletek Európa minden államában és határállomásain 4961

Intányos árban szereshető be
A benzín- és olajfogyasztás a legcsekélyebb!
A kocsik élethossza határtalan
Az alkatrészek kopása jelentéktelen
Technikailag tökéletes
Hatalmas lóerőtartalékkal rendelkezik
A rossz utak ideálja
Elegáns és izléses kivitel
Kellemes fizetési feltételek
A jugoszláv versenyek győztese!

»ARGUS«
kereskedelmi és tulajdonosi iroda
NOVISAD, Petra Zrinjskog broj 3.
Nyújt és beszerez tudósításokat, ajánkozik váltó- és törlesztéses jelzálogkölcön beszerzésére, közveilt egyezséget fizetésektelen kereskedők és iparvállalatoknál

Huszonöt év óta
kut furó elvállal mindenfajta **ártézi kut** **furását**
kifolyós és medencés kut kimosatását.
Felvilágosítással szolgál:
Kovács K. János Sentán
(Kiss Dzsó szabóüzletében) 4972

Malomvállalat a Vojvodinában keres szorgalmas és törekvő
malomtisztviselőt
A kettős könyvvitel, a gépirás, a német és szerb-horvát nyelvek teljes ismerése megkivántatik. Technikai képzettséggel rendelkezők előnyben. Teljesen felszerelt ajánlatok a fizetési igény megjelölésével *Schmolka hirdetőirodába Novisad* küldendők »Magántisztviselő« jelige alatt.

Weinert női divatszalonját
Strosmajerova ul. 16.
(Vujkovic Peróval szemben)
helyezte át.
Angol és francia munkát a **legszebb kivitelben, legolcsóbban készít**

MANOMETERT
a legjobban a legolcsóbban garanciával gyárt és javít 4731
„MEHANIKA” K. D.
ZAGREB, VLAŠKA ULICA BR. 92.

DARUVÁR
ASVÁNY- és ISZAPFÜRDŐ
Radioaktív 38—50° C. fokos melegforrások
Rendkívüli gyógyhatás: **női bajoknál, reumánál, ischliánál, vérszegénységénél.**
Kellek és nyaralóhely! Egész éven át nyitva! Kedvező vasúti összeköttetések!
Mérsékelt ára!
— Főszezonon kívül nagy árengedmények! — Prospektust kívánatra.
Fürdőigazgatóság 4662

Mielőtt építkezéshez mész-, cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagon-tételben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot
Sipos Sándor mésztermelőtől
SUBOTICA, I. Sokolaka (Gombkötő) ul. 6. Telefon 368 és 867

ELADO
70 hold földbirtok
melyből 50 hold jó szántó (36 hold buza-, 8 hold kukorica-, 2 hold árpa-, 4 hold kendervetéssel) és 20 hold timon kaszáló. Ara holdankint átlag 7000 dinár. Fizethető több év alatt pénzzel vagy búzával is. Tárgyal:
Mircetic Obrad földbirtokos Konak (Banat). 4969
cim: postahivatal

VEZÉRKÉPVISELOK:
FERRUM D.
ZAGREB HATZOVA 14/B TELEFON: 42-26
BEOGRAD KR. MILANA 54 TELEFON: 31-87
Képviseleket keresünk
Az osztrák kiállításon megtekinthető
A zagrebi vásár alkalmával
tekintse meg kiállításunkat!

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig

HARRY PIEL

a bravurok és kalandok fékezhetetlen hősnéek ezidei legjobb filmje

PANIK

Vadállatprodukciók és kalandok sorozata 6 felvonásban

Jövő héten

ZORO-HURU mint milliomosok

Suboticán először!

Előadások kezdete 5 és 9 órakor, vasárnap 4, 6 és 9 órakor

LEVELEZÉS

„Letem” Még mindig várak. Cim Česka ul. 58. 5027

HÁZASSÁG

Csinosnak mondott szuboticiai magántisztviselő, 23 éves, magas fizetéssel, kelengyével, két szoba butorral, némi készpénzzel, férjhez menne hivatalnokhoz, vagy kereskedőhöz. — Komoly ajánlatokat „Szolid” jellegre kérek a kiadóhivatalba. 4794

Házasságot előkelő körökben garantált eredménnyel közvetít Amor házasság közvetítő iroda Temesvár, IV., Kossuth Lajos u. 21.

Házasságot urikörökben úgy bel-, mint külállamokból is létrehozok a legnagyobb diszkrécióval. Marie Fejes, Vel. Kikinda, Nikola Pašićeva ul. 1591. 3680

FOGLALKOZÁS

Saffóri állást keres öt évi kitűnő gyakorlattal, tanult géplakatos. Ajánlatokat: Kollár asztalos, Mali-Idjós címre kérek. 5020

Cukrászdába szerbül beszélő ügyes leányt felvesz. Sudar cukrászda. 5019

Megbízható fiatalembert és egy kifutót keres Dragoljub Lj. Jovanović Cara Dušana 8. 5009

Középkorú nő bejárónőnek ajánlkodik. Cim a kiadóban 5004

Szolid fiatal nő állást keres magános urnál. Cim a kiadóban. 4997

Deutsche Kindergärtnerin gesetzn Alters mit Jahreszeugnissen sucht Stelle zu 1—2 Kindern. Zuschriften erbeten an Trafik Wolf, Vel.-Kikinda. 4946

Huszonöt év óta kutturó elvállal minden fajtájú ártezi kut furását, kifolyós és medencés kut kimosatását. — Felvilágosítással szolgál Kovács K. János Kiss Dezső szabóüzletében, Szentán. 4801

Két jó vasalónőt keres a Piuković-gőzműsoda, Subotica, Vilsonova ul. 16. 4873

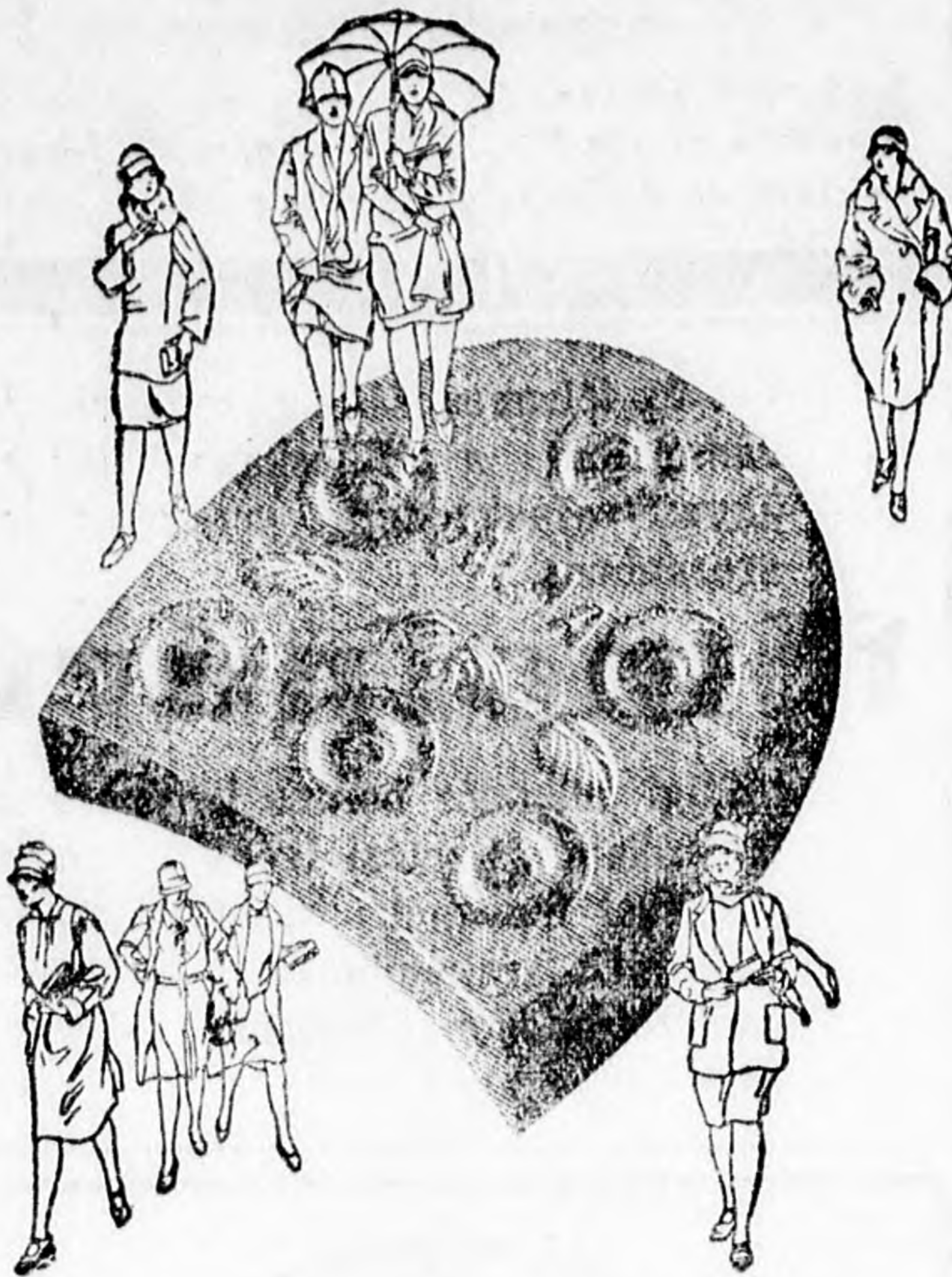
Hölgyfodrászat minden ágában gyakorlott munkaerőt magas fizetéssel azonnalra felveszek. Tartós, állandó állás. Ajánlatok Schönberger címre Vel. Kikinda. 4790

Törött, öntött vasak, géprészek, kerékpárvázak és aluminium hegesztést 25% engedménnyel végez Franciskovics Gusztáv Subotica vasutállomással szemben. 4892

Ügyvéd, nyugdíjas bíró, nagy gyakorlattal társulás jelzése nélkül fixum mellett esetleg százalékra ügyvédi irodába, vidékre is, belépne. Cim a kiadóban. 4948

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vasárnapok és ünnepek kizárólagosán számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívásztól jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések-közlésekhez válaszdíj megfizetésével.

A NŐ és JÁRÁSA!

Egy szellemes francia állította, hogy a nő nemessége járásáról ismerhető fel. Könnyed Utemű, ruganyos és biztos az átlagon felül nő járása.

PALMA-KAUCSUK SAROK

a járást biztonságos és ruganyossá teszi. Francia sarkú cipőkre az új, PALMA-LOUIS-sarkot erősíti a

Eredeti modellek

elegáns, sikkes nyári kalapok olcsó áron kaphatók

Pogány kalapszalon

Trg Fra Ješe 15. I. em. (Ljubibratić ház) 721

Méhek eladó! 120 család felszerelés nélkül, 136 család teljes felszereléssel. Bővebbet Subotica, Strossmajerova ulica 22. alatt ház mester ad. 4924

Jókarban levő két darab kéveköltő aratógép és két „Gormick” marokrakó aratógép jutányos áron eladó. Ugyanott használt, jókarban levő marhaméreg megvételekre kerestetik dr. Gombos gazdaság St.-Becej. 4968

Veszak modern, keveset használt, 1 vagon kapacitású malomberendezést. Eladók 1 egyenáramu 50 kw dinamót, 1 egyenáramu 15 kw dinamót, 1 drb. 14 HP. egyenáramu motort, 1 drb. 3 HP. egyenáramu motort és egy 128 cellából álló akumultort telepet. Minden a legjobb üzemképes állapotban. Ajánlatok és kérdéscsokeódések felkérlek Arnold Dolnja-Lendava (Szlovénia) 4995

Eladó Palicsan 5 szobás családi ház 2 és fél kaptalakkal. Cim a kiadóban. 4996

Pöcsérdy „Halál legyőzése” című művet 80 dinár beárlása ellenében megküldi Garamszeghy Dezső, Novi-Vrba. 10005

120

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevonagyállomás. Ádám Józsefnél, Bogojevon. 4352

2 darab antik, ágy eladó. Hoch asztalos Palić. Bővebbet Stein fűszeresnél. 4023

Opel könnyű kis teherautó jó állapotban olcsón eladó. Zsámboki János Stara Kanjiza, Bačka. 4829

Bánát nagyobb községében jólmenő községi nagyvendéglő és kaszinó berendezés 3 évi szerződéssel, más vállalkozás miatt eladó vagy kaucióképes licenprával rendelkeznek első molásra kiadó. Cim a kiadóban. 4950

Relief festékek és hozzávaló porok kaphatók Garamszeghy Dezsőnél, Novi-Vrba. 11066

Veszak Máv cséplőszekrényt 100—120 cm. dobesszélességgel, elevátorral, esetleg Fordsontraktorral. Leírást fiatal gépekről kér Leicher Valpovo, Szlavonia. 4887

Antik nagyértékű díjfa szekrény, nagy fali antik ingaóra, magyar és német jogi és szépirodalmi könyvek, Jókai, Pallas, Törvénytar, Dárday, Döntvénytar stb. jutányosan eladók. Cim a kiadóban. 4947

Budaörsi festőtégla kapható vagonfélékben és kicsinyben. Neuhaus i Kalmár cégnél Suboticán. 3827

Kirakat komplett, teljesen új, sürgősen eladó. Bővebbet Váli mérnök irodájában. 4959

VÁROSI MOZI

Szerda—csütörtök:

A sors utjai

Megrázó családi dráma. — Főszereplők: And Egede Nisson, Alfons Fryland, Walter Rilla

Péntek—szombat—vasárnap:

Gerard brigadéros

Az angol Hári János kalandjai. — Főszereplő: Rod la Roque

Két federes teherkocsi, 2 lovas, egy stabil szívógáz-motor 18 HP. teljesen üzemképes jó állapotban eladó Frigyesy Béla Novisad. Laza Kostića ul. 33. 4920

Keményfa hálószoba sürgősen eladó. Stosova ul. 1. 4962

Komplett kemény hálószobabutor olcsón eladó Zrinjski trg 11. emelet (gyümölcs-piac). 4966

Borbélyüzlet kedvező feltételek mellett eladó. Braćo Jovanović borbély Senta. 4972

Ford-és Fordsonhengerek furását olcsón vállalja **FÖLDVÁRI BÉLA** STARI-BEČEJ Alkatrészek állandó raktár

Hordók, mázsák, irodafalakk, konzervgép, kirakatok, kofferládák, víztartályok, vasutök eladók, Földes ruháüzlet. 4987

Egy vagon ruha félig ingyen lesz eladva Földes Samu ruhaáruházában (gyümölcs-piac) Rudić ulica Férfi divatöltöny már 525 D. Férfi tavaszi felöltök 675 D. Fiuruhák már 375 D. Gyermekruhák 175 D. Gummi raglának 225 D. Nőfelöltök 455 D. Leányfiu felöltök 325 D. Férfi munkaruhák 145 D. Munkaköpenyek 155 D. Autóköpenyek 175 D. Divatnadrágok 225 D. Munkanadrágok 95 D. Bőrkabátok 725 D. Tessék meggyőződni, vidékre utánnvétel, meg nem felelés esetén pénzt visszaidom, saját érdekében figyeljen a cégre. 8424

Jégszekrényt ne vegyen addig, míg Ujvári Ferenc asztalosnál, Temerin, meg nem nézi. Prospektus ingyen. 4757

Vasuti vendéglő és szálloda teljes berendezéssel. „Mesno pravo”-val eladó. Bővebbet Veliki Bečkerek begaparti állomással szemben „Sumadija”-ban a tulajdonosnál. Ügynökök kizárva. 4537

Olcsó bevásárlás különféle cipőkből, munkás és gimnászcipőkből, szandálokból. Budanovics Terézianál, Rudić ul. 1. 1483

Podgora (Dalmácia) klimatikus üdülőhely és fürdő. Hotel „Primordia” 45 szobával, napi panzió 60 dinár, a bérli Gottfried Svoboda bécsi szakember, aki részletes felvilágosítással is szolgál. 2570

Autógarázsak, raktárnak alkalmas száraz magas udvar a beltéren pácson, valamint egy pincehelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4667

Fijeliüzlet Novisadon bérbe adó. Érdeklődni a tulajdonosnál, Dunavska ulica 17. 4533

KÜLÖNFÉLE

Kiadó két nagy helyiség augusztus 1-re műhelynek esetleg lakásnak is. I. Obilićev venac 4. Tóthnál. 5028

Szoba, konyha, kamra vilanyvilágítással június 1-re kiadó. VII. Jugovićeva ul. 31. 5007

Kiadó több kis lakás hónapszámra. IV. Palmotiće-va ulica 79. 4993

Karlsbadba utazó utitársat keresek. Cim a kiadóban. 5017

Trafiküzlet bérbeadó, esetleg eladó Frankopanska ul. 26. 5008

Pékség Szentán, Vojvodina ulica 26. számú házamban jömenetelű, fehér és barna pékség más vállalat miatt kiadó, vagy házzal is eladó s azonnal átvehető. Novoszel Kálmán. 4942

Kiadó azonnalra két kisebb üzlethelyiség Vilsonova ul. 20. I. emelet. Postával szemben. 4981

Raktárhelyiség kiadó Wej-gand-garázs P. Kujundžićeva ul. 4. 4983

Fogorvosi rendeléseimet külföldi utamról hazatérve, újból megkezdtem. Dr. Mirko Blum fogorvos, Subotica, Trumbićeva ul. 2. a gimnáziummal szemben. 4991

Zmajevaci (Baranyamegye) közbirtokosság május 28-ikán délután 3 órakor árverésen kiadja téglakemencéjét 20 évre hasznbérbe. Bővebbet a közbirtokosság elnökségénél. 4886

„Alexa” nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőjét Korzó. 1249

„Elit” Panzió Beograd, Krajja Milana 89 I. emelet. Ebéd és vacsora legolcsóbb áron. Elsőrendű konyha és kiszolgálás. Havi abonensek legolcsóbb áron kihordásra. Elegánsan berendezett szobák fürdőszobával. 4729

Letást takarításért kiadok Schlangar Rajićeva ul. 9. Szentgyörgy templommal szemben. 4929

Ön nem kap adóbizonylatot? Adóbizonylat nélkül küldi a Minerva r. t. könyvosztálya Möricz Zsigmond: Uri-muri című új szümmvét, ha beküld 84 dinárt.